

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 36 (141)

TORONTO, Ontario, 1952 m. Rugsėjo (September) mėn. 11 d.

Kaina 10¢

The Lights of Homeland

Lithuanian Weekly

Published by the Lithuanian
R.C. Cultural Society
of Canada

Authorized as Second Class
Mail Post Office Department
Ottawa

SAVAITRAŠTIS

Leidžia Kanados Lietuvių
Katalikų Kultūros Draugija

941 Dundas St. W., Toronto

KL B ORGANUS SUDARIUS

Kanados lietuviškoji bendruomenė savo organizacinę perijodą jau užbaigė. Rugsėjo 30-31 d. įvyko Krašto Tarybos suvažiavimas, kuris sudarė visus centrinus organus, priėmė Kr. Statutą, priėmė eilę organizacinių nutarimų ir paskelbė atsišaukimus į pasaulio lietuvių bendruomenę ir į Kanados lietuvių, savos krašto bendruomenės narius. Atsišaukimą į krašto lietuvių mes išspausdinome šioje vietoje pereiname numery, o kitus nutarimus, rezoliucijas bei sveikintimus spausdiname šio nr. 2 psl.

Savo atsišaukime į Kanados lietuvių, KLB Krašto Taryba, iškelus susiorganizavimo prasmę konstatuoja, kad tai yra "vienintelė organizacija, apjungianti visus Kanados lietuvių tautinių pagrindų, nepaliesdama niekieno nei pilietybės, nei pasauliečių, nei politinių įsitikinimų", visus kiekviena vieningam tautiniam darbui, neišskiriant net paklydusių, visiems laikantis didžiojo šūkio: "Lietuviais mes esame gimę, lietuviams turime ir būti".

Mes taip pat tikime, kad Kr. Tarybos šauksmas nebus veltui. Mes per daug jėgų išieškome ilgame organizaciniame perijode, tad daug kur dirvonų užžėlė, kuriuos reikės pradėti pūrenti. Dabar tik reikės dar atbaigti apylinkių galutiną suorganizavimą. Kaip matyti iš šio numerio skelbiamų Kr. Tarybos nutarimų, apylinkės, kur dar nėra to padariusios, nuo Laik. Organizacinių Komitetų turės pereiti prie pastovių apyl. valdybų. Iš tikrųjų, mat, LOKai buvo tik organizavimo uždaviniui ir tik jam perilgai užsėdus baigė tvarkyti kitus gyvenimo iškeliamus reikalus. Dabar pastovios valdybos, nebeturėdamos organizacinio reikalo, galės planuoti platesnę veiklą. Persitvarkymas turėtų būti greit įvykdytas. Tuo tarpu, beabejo, galutinai susitvarkys bent savo aparatą sudarys centras, kuriam siūlymų bei sumanymų reikėtų prisistie ir iš apylinkių. Jis, beabejo, stebulių nepadarys, bent iš karto, bet

svarbu kad atsistotų ant tikslaus kelio, kad būtų padėti geri pagrindai.

Kaip jau atsišaukime pabrėžta ir kaip išeina ir iš Statuto, bendruomenės organai neateina nieko griauti, neateina niekam uždėti jokių pareigų, kurios būtų nesuderinamos su jo padėtimi ar turimomis prievolėmis. L. Bendruomenės narys gali būti Kanados pilietis ar ne pilietis. Tai vistiek. Piliečių ir nepiliečių pareigos krašto atžvilgiu yra vienodos — lojalumas, ištikimybė ir vykdymas visų prievolių. Tai pabrėžia ir Krašto Statutas ir jau minėtas atsišaukimas. Būnant demokratinei Kanados piliečių bei gyventojų juk nėra reikalo savo, tautybės išsižadėti. Priešingai, kiekviena tautybė turi inešti kuo didesnę kultūrinę įnašą savo naujai tėvynei, praturtinti jos kultūrą naujomis lytimis. Įsipareigojimas užstoti savo tautą ir prisidėti prie kovos už tėvų žemės laisvę taip pat sutampa su Kanados vykdoma politika, siekiančia visų tautų laisvės. Jei kanadiečiai to siekia, kaip mums ta pamiršti, kai mūsų tėvai ir broliai vergijoje!... Mes čia ne išsišokėliai, bet pionieriai.

PLBendruomenės organizacija niekam neturėtų būti betkokios ir betkokių specifinių tikslų turinčios organizacijos nariu ar tokias organizacijas kurti. Priešingai, bendruomenės narių organizuotumas gali tik padėti jos organų veiklai, gali padėti išplėsti vieną ar kitą dirvoną bendrų tikslų ar uždavinių kely. Tačiau ji yra vienintelė, kuri apjungia visus lietuvių didiesiems tautiniams uždaviniams vykdyti, jos organai yra šitos veiklos centras. Antros ar kelių lygiagrečių tokių organizacijų negali būti. Kr. Bendruomenės organų sudarymas visus ankstyvesnius bandymus tokias organizacijas sukurti užbaigė. Ir tikėkim, kad jokio tautinio nedrausmingumo nepasireišk. Kas buvo, likviduosis arba persiorganizuos pagal tikrąją savosios veiklos esmę.

LIETUVIAI ĮRODO SOVIETINES DARBO STOVYKLAS

Priverčiamiesiems darbams tirti Sov. Sąjungoje spec. Jungt. Tautų komitetui pabaltiečiai įteikė daug svarbios medžiagos. Apie surinktus duomenis PLG Amerikoje išleido atskirą leidinį, kuriuo išsamiai pavaizduojama faktiškoji padėtis okupuose Lietuvoje ir Sov. Rusijoje. Duoti nuostatai, kuriais tvarkomi priverčiamieji darbai ir ištraukos iš kom. įstatymų, taip pat lietuvių ar lietuvių piliečių, pačių turėjusių išgyventi minimąją sistemą, akivaizdūs liudijimai. Nurodoma, kad Lietuvoje darbo stovykloms veikla prie Silutės, Klaipėdos, Telsių, Kauno, Vilniaus, Pabradės, Praveniškių, Gaidžiūnų, I. priverčiamieji darbai Sov. Sąjungoje lietuvių buvo daugiausia tremiamieji ir šias darbo stovyklas: Jakucko, Irkucko, Baikalo, Novosibirsko, Aralo, Sverdlovsko, Krasnojarsko, Archangelsko, Vorkutos, Bykoomy, Karagandos ir kt.

Be masinių deportacijų kas mėnuo iš Lietuvos išvežama po 2-3.000 asmenų. Apie juos ir darbo sąlygas paliudijo 3 pabėgę žvejai: L. Kublickas, J. Grišmanas, E. Paulauskas (šių liudijimą tvirtino gen. konsulas J. Budrys), iš Gaidžiūnų koncent. stovyklos ištrūkęs K. Bobertas (jo liudijimą patvirtino kons. dr. P. Daužvardis), po Voronežo, garsiuosius Liubiankos, Bu-rkų ir kt. kalėjimus išvalkiojęs T. Saulius, dabar gyvenęs Amerikoje. Jis matė taip pat Sibiro konc. stovyklas. Dr. M. Devenis paliudijo apie Kotlos ir kt. konc.

stovyklų "tvarką", dr. A. Gar-mus — apie Praveniškių žudynes, už Tėvą Fengerį paliudijo pagal jo pasakojimus prof. J. Brazaitis, kuris renkama VLIKui medžiaga apie deportavimus. Tėvas Fengeris, Lietuvos jėzuitas, bolševikų suimtas 1940 m. ir vėliau paleistas. Geštapo buvo paskirtas gyventi Heilige Linden vietovėje, kur jį Sovietai 1945 m. pagavo antrą kartą. Iš ten jis per šlurštį buvo pasiūstas į Kanascio stovyklą, prie Volgos. Nors jo darbo sąlygos buvo geresnės kaip kitų, bet vis tiek net ir da-

KOMPENSACIJA KACETININKAMS

Austrijos parlamentas priėmė įstatymą atlyginti buvusius kalinius. Už kiekvieną kasetę išbūtą mėnesį bus sumokama po 431 šilingą. Eilę metų išbuvusiems kompensacija bus išmokama per 3-4 metus, o keletą mėnesių išbuvusiems iš karto. Tačiau kompensacija bus mokama tik piliečiams — turintiems pilietybę išlaikyti pasakelbimo die-na ir 1938 m. kovo 13 d., kai Austrija buvo prijungta prie Vokietijos,

Felmaršalas Slim į Australiją Vienas idomiųjų asmenybių Britų armijoje beabejo buvo felmaršalas Slim, savo karjerą pradėjęs pirmajame pasauliniame kare eiliniu. Šio karo metu jis pagarsėjo vadovaudamas Burmos frontą — iš jos sekin-gai atsitraukdamas ir vėl 1000

Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybos atstovai suvažiavimo metu Montrealyje šių metų rugsėjo mėn. 30-31 d.

KANADA RATIFIKAVO GENOCIDO KONVENCIJĄ

Rinkiminės kampanijos "Išlaisvinimas" ir Europos manevrai. — Šūktai ir rezervai. — Harrison mano, jog jo knyga padėtų Lietuvai. (Niujorko bendradarbio ALMAUS)

• Jau praėjusią savaitę Jums komentavome apie Europoje prasidėjančių didžiųjų sąjungininkų manevrų (dėl vietos stokos dalis straipsnio turėjo būti perkelta į šį numerį — 3 psl. Red.) reikšmę ir svarbą. Ir Eisenhoweris ir Stevensonas savo kalbose beveik lygiai užtaria kolektyvinę saugumą, atseit, antiizoliacionizmą užsienio politikoje. Tuo pačiu ir mūsų tėvynės laisvinimo reikalas pasilieka JAV prezidentūros kampanijos pirmuoju šūkiu. Žinoma, tame, kas sakoma kampanijos metu, daug "burbu-

lų" ir "spasų", bet, tenka konstatuoti, jog tiek faktai, tiek ir paties Eisenhoferio moralė bei garbingumas reikalauja pripažinti, jog ne veltui "išlaisvinimo" saga dainuojama. Trumminė administracija, kaip tai tiksliai dar balandžio mėnesį apibūdino Mr. Burnham, jau patį užsimojo transformuoti "containment" politiką į "islaisvinimo", bet, atrodo, jog jai trūksta asmenybės, kuri tai pilnai praves-tų. Iš dviejų kandidatų, taip sutinka daugumas egzilių ir net "Pravda", prieš jį sukoncentruo-dama visą sunkiąją artileriją, tam tinkamiausias yra Ike.

Paskutinioji savaitė atnešė gan idomų permainų. Filosofuoti linkęs britų gen. Slim išiotas net pačion Australijon. Jo vieton britų gen. štabo viršininku paskirtas daug geriau sugebąs su Yankiais kooperuoti gen. Sir John Harding, ligšiolinis britų armijos vadas Vokietijoje. O "išlaisvinimo" politikoje, žinote, generalinis štabas daug reikiškas. Britus, tur būt, bus paskatinusios paskutinės žinios, kad Sovietų Sąjungoje — tai dar labiau gali išryškinti kompartijos kongresas — ir priekį kartu su Malenkovu žengia agresyviais jaunais sovietinis žmočius, nors iš savos pusės patraukti "vaduoti proletarijato" — tik į vakarus.

Dr. Robert J. Kerner, sovietų žinovas, ištęptų studijų išvadėje, praėjusią savaitę išvedžiojo, jog Lenino ir Stalino jaunėlių sovietizmas nebepasiekia klausyti ir siekti "išlaikyti iniciatyvą pasaulio politikoje". Kerner tarp kitko manąs, jog Vokietijos perduktus metus jau niekas nesu-gebėsis suvaldyti, o Azijoje bresta lemtingi įvykiai. Žinomas mokslininkas išvadov JAV bėms siūlo užsienio politikos "penkmečio planą". JAV bėms turinčios paveržti iniciatyvą iš Maskvos visame pasaulyje ir nuoskaidyti tu-tinčius sovietų naverstoms tau-toms užtikrinti išlaisvinimo viltį. JAV bėms turinčios vadovau-ti, bet ne dominuoti laisvajam pasauliui, nors tai "nepatiktų mūsų britiškiesiems ar prancūziškiesiems draugams".

Ši studija matoma jau įgyven-dinama praktikoje, o jos jėga glūdi štai keliose pasaulinių agentūrų viešai paskelbtose žinutėse: gen. Collins užtikrina, jog atominiai ginklai sulaukys rusus Europoje; gen. Bradley su gen. Collins išvyko sekti "Operation Mainbrace" manevrų Europoje; JAV karo aviacija atitaukia Neubirgerio, Erdingo ir Fuerstenfeldbrucko oro bazes toliau ir užnugarį, už Reino; 6-ji JAV laivyno eskadra šią savaitę vizituoja Jugoslaviją; gen. Ride-way lanko turkus — apžitūrėjo turkų armiją prie sovietų Kaukazo sienos ir tt. Dar atydziaū sekant laisva amerikiečių spauda, rasime, jog šiuo metu laivynas tik ką pabaigė konstruoti išlaipinimo laivus, specialiai pritaikytus nuolaidžiai smėlėtiems krantams (ak, tas baltas ir nuolaidus Palangos pajūris!) ir visa laivyno treniravimo sistema esanti pritaikyta pasiruošti kovai su tik vienu galimu priešu ir jo "tvirtovei" įveikti. Laivyno manevrai prasideda ateinančią šeštadienį, sausumos pajėgos — dvi šarvuotosios divizijos Vokietijoje — "Exercise Rosebush" pradėjo praėjusį pirmadienį. Jos turinčios tikslą prasižveržti iki Reino ir užimti prieštikius, ką aiškiai darytu puolanti sovietų "nenugalimoji". Drew Middleton rašo, jog manevrai vyksta vietoje kur laukiama rusų veržimosi — Kasselio rajone. Ir čia štai žinios iš Rytų Vokietijos patvirtina, kad sovietai neramiai seką žinias apie visas šitokias "operacijas". Pranešama, jog kuris laikas į Vokietiją plaukia nauji sovietų kariuomenės transportai. Jei nieks nežino sovietinių motyvų, jų spauda apie tai nerąšo, tai vakariečiai spėja, jog sovietai apsižiūrėję, jog taip "silpni vakariečiai", kurie "neturi nei avia-

(Nukelta į 3 psl.)

(Nukelta į 3 psl.)

KR. VALD. PASISKIRSTĖ PAREIGOMIS

Rugsėjo 5 d. įvykusiam lietuvių "Tulpės" svėtainės patalpoje Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba pasiskirstė pareigomis šitaip: J. Matulionis — v-bos pirm., Inž. J. Slizys — I vicepirm., J. Yokubynas — II vicepirm., Inž. A. Šalkauskas ir Pr. Alšėnas — sekretoriai, J. R. Simanavičius — išdin. Kun. dr. J. Gutauskas, prof. A. Zubrys ir K. Grigaitis — v-bos nariai.

SAVAITĖS ĮVYKIŲ APŽVALGA

Europa gyvena susikryžiuojančių interesų atmosferoje, kuri vis dar kliudo plačiai užsimoto ginklavimosi planus. Tuo tarpu naujų posūkių neišryškėjo. Vyksta pasiruošimai JT plenumo posėdžiui, kuris prasidės spalio 14 d., ypač S. Atlanto S. suvažiavimui Paryžiuje, kuris prasidės gruodžio 15 d. Čia vėl bus svarstomi pirmiausia ginklavimosi klausimai. Beveik visos valstybės žada atvykti su dideliais rezervais ir naujais reikalavimais JAV paramos. Britų darbiečiai jau kelia aiškų reikalavimą išsivaduoti iš JAV ūkinės supremacijos ir ginklavimosi sumažinti iki savojo pajėgumo. Jų įtakoję esančių darbo uni-jų kongresas ūkinio gyvenimo atkurtumui pareikalavo plėsti prekybos ryšius su Sovietų Rusija bei satelitų kraštais. Prancūzai su Vokiečiais Saaro klausimu vis neranda sprendimo.

Vakariečiai, atsakydami į Sovietų rugpjūčio 14 d. notą, pasiūlė Austrijos reikalų svarstyti susitikti rugsėjo 29 d. Londone. Austrijos klausimus išspėsti vakariečiai buvo pasiūlę trumpą vos 8 paragrafų sutarties projektą. Rusams padarius priekaištų ir ypač reikalaujant įvesti paragrafus dėl žmogaus teisių, dėl nerizmo, dėl laisvų rinkimų ir dėl apribojimo Austrijos ginkluotų pajėgų 52.000 vyrų žmonės ir policijos, vakariečiai sutiko tuos reikalavimus įvesti į projektą. Ar neiškels rusai dar kokių naujų reikalavimų, tuo tarpu dar neaišku.

Visiems ginkluojantis pereitą savaitę pasaulio spauda atkreipė dėmesį į jau senus Sovietų Rusijos pasiruošimus arktikoje. Pasirodė, iš oro bazių Sibiro šiaurėje Čeluskino iškisuly — Lenos, Obio ir Jenisiejaus žemumų augstumu rajone — lakūnai treniruojasi reguliariai skraidydami po arktiką. Viosje šiaurėje esą įrengiama eilė uostų, kurie turėtų aptarnauti S. Rusiją, jei kiti uostai karo metu būtų užblokuoti. Jų virtinė einanti nuo pat Murmansko iki pat Vladivostoko.

Egipte kariškoji diktatūra dar gilinama. Premjero Aly Maher kabinetas, vos perorganizuotas įvedant naujų žmonių, pereitą sekmadienį nušalintas. Naują kabinetą sudarė pats gen. Naguib, įvedęs net Muzulmonų Brolystės atstovą. Tai rodo, kad radikalių linijos nežadama atsižadėti. Konfliktas su premjeru Maher įvyko dėl naujų suėmimų, kai kariuomenė suėmė 47 žymius asmenis, jų tarpe 2 buv. premjers ir 9 ministrus, Sadistų partijos vadai ir du žymūs Wafdi partijos vadai. Suimtas ir pasku-

tinis Faruko rūmų kabineto šefas. Premjeras Maher taip pat nenorėjo skubiai vykdyti armijos reikalaujamos žemės reformos, norėdamas prie to eiti laipsniškai. Bendrai Egipte vyrauja visiškai nacionalistinės nuotaikos. Santykiai su užsieniais betgi dar nesuiformavo. Egiptui būtina parama, jis jau yra kreipęsis į JAV, prašydamas apginkluoti dar 2000 policijos. Bet JAV atsakė, kad parama priklausys nuo Egipto laikysenos vakariečių siūlomoms Viduriniųjų Rytų karinės organizacijos atžvilgiu.

Irane laukiama susirenkant parlamento bei senato. Vasingtonas apgailestauja Mossadegh žygi, atsisakant priimti Trumano ir Churchillio siūlymus, kuriuose ištikrųjų buvo apimti visi Irano reikalavimai, ir daro žygių, kad Mossadegh savo sprendimą atšauktų. Manoma, kad jam pūsiki padaryti gali palengvinti parlamento pritarimas siūlymams. Krašte vis dar tebevyksta riaušės, kurių metu pasitaiko ir sžeistų ir užmuštų. Tai susidūrimai tarp komunistų ir nacionalistų.

Korėjoje derybos tebėra įklampusios, o karo veiksmai vis gyvėja. Jūrų laivynas ir aviacija sukūle Sibiro pašonėje esanti S. Korėjos didžiausią uostą Čong-jin, vyksta dažnos oro kevos, o komunistai puola sausumoje. Jie kartais patenka į kietas pozicijas užimti, o po to prasideda JT priešpuoliai. Kartojasi taip pat neramumai belaisvių stovyklose.

Iškilo čia ir naujų dalykų. Korėjoje savo kariuomenės turinčios JT valstybės jau svarsto klausimą ar nepriimti komunistų siūlymo derybas dėl paliaubų perkelti į JT. Manoma, kad tai galėtų padėti pasiekti paliaubų dar šiais metais. O už paliaubas paliekant Korėją padalinat pasisakė savo kalboje ir Kanados premjeras St. Laurent, dabar važinėjās po vakarines provincijas.

Antra išsidėminta naujovė, tai JAV karinės misijos Formozoje siūlymas Vasingtonui leisti Čang kaišekui pasiūsti į Korėją bent 2 divizijas. Esą, tuo būdu dalis kipi nacionalistų armijos įgytų patyrimo karo lauke, o be to, tai būtų pateisinimas tos kariuomenės laikymo prieš gyventojus. Esą, 1950 m. Čangkaišeko siūlymas buvo atmetas bijant, kad tai išauktų kom. Kinijos iškisimą. Dabar to argumento nebega-li būti, nes toji jau vistiek kariauja. Formozai dėl to pavojoj, esą, nesudisarytų, nes ją sauganti ne tiek Čangkaišeko armija, kiek JAV 7 laivynas ir oro pajėgos Okinavoje bei Filipinuose. Laukiama Vasingtono sprendimo.

K. LIET. SĄJ. PRANEŠIMAS

Kanados Lietuvių Sąjungos C. Valdyba, turėdama prieš akis faktą, kad KLS yra bendruomeninio pobūdžio organizacija ir kad tiems tikslams siekti jau yra susibūrusi į platesnės apimties sąjūdį — Kanados Lietuvių Bendruomenę, šiuo skelbia, Revizijos Komisijai pritariant, KLSą

jungus likvidacijai. Skyriai, kur jau išrinkta Bendruomenės apylinkių valdybos, prašomi likvidaciją įvykdyti ne vėliau š.m. rugsėjo 31 d. Judo-mas turtas perduodamas KL Bendruomenės vietos apylinkių valdyboms. Pinigai perduodami KL Bendruomenės Centrai. Bylos, pridedant formalų likvidacijos aktą, persiunčiamos KLS-gos C. Valdybai, 146 Close Ave., Toronto, Ont. Skyriai tose vietovėse, kur dar tebeveikia LOKai, likviduojasi išrinkus Apyl. Valdybas.

Kartu su tuo C. V-ba dėkoia Sąjungos atstovams Centro LO Ke, Montrealyje, kurių didelio vargo pastangos pagaliau privedė prie KL Bendruomenės suorganizavimo ir teisėtų vykdomųjų organų išrinkimo.

Kanados Lietuvių Sąjungos Centro Valdyba. 1952 m. rugsėjo 5. Toronto.

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

SAVAITRASTIS

Redaguoja Kolektyvas. Redaktorius Dr. A. Šapoka

Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija

Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada

Prenumerata Kanadoje ir JAV metams \$4.00, pusm. \$2.50

Kitur: metams \$4.50, pusm. \$2.50

Įmokėjė nemaziau \$10 laikomi garbės prenumeratoriais

Adreso pokaitimas 25 ct. (smulkiais posto ženklais)

941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada - Telef.: EM. 3-4265

KRAŠTO TARYBOS NUTARIMAI

ATSISĖIKIMAS I

PASALIO LIETUVIUS

Mes, Kanados Lietuvių Bendruomenės atstovai, susirinkę iš plačių šios šalies plotų ir pirmąjį Kanados LB Tarybos suvažiavimą Montrealio mieste, Kanadoje, 1952 m. rugpjūčio mėn. 30 ir 31 dienomis, kreipiamės į jus, broliai ir seserys, plačiame pasaulyje.

Mes, siunčiame Jums nuoširdžiausius ir laisvės ilgusius persunktus linkėjimus. Mes ypatingai kreipiame savo mintis į brolius ir seses, kenciančius brutalus okupanto priespaudą pavergto Tėvynės, lenkiamo galvą prieš Tėvynės miškų gludumoje kovojančius savo tautos herojus — partizanus ir tyliai susikaupiamie ties kais didvyrių, kurie kritę nelygio kovoj dėl Tėvynės laisvės. Kartu su dideliu skausmu prisimename Sibiro ištremime nešančius negirdėto vargo ir kančių našta savo tautos kankinius — tremtinius, kurie yra ištremti už meilę Tėvų žemei, už meilę tiesai, už meilę tėvų tikėjimui.

Mūsų sąlygos, palyginus su anų sąlygomis, yra gražiausios galimybės pilnos, todėl ir mūsų darbas bei veikla turi būti plati ir šakota. O tą didį ir kilnų darbą galėsime sekmingai dirbti tik tada, kuomet būsimie vieningi, susiklausę ir ryžtingi.

Akivaizdoje savo pavergto krašto ir naikinamos tautos, koncentruojami mūsų dėmesys į didelę ir vieningą kovą dėl mūsų Tėvynės laisvės.

SVEIKINIMAI

Ponui Ministrui Pirmininkui

St. Laurent, Otavoje

Kanados Lietuvių Bendruomenės Taryba, atstovaudama 20.000

šio krašto lietuvių, savo suvažiavimo, kuris įvyko rugpjūčio

30 ir 31 d. Montrealy, proga, sveikina Jus, Pone Ministrą Pirmininką, kartu dėkodama Jums,

Vyriausybei ir visiems krašto gyventojams už palankumą, globą

ir pagalbą, kurią patyrė ir dabar patiria atvykęs į Kanadą

lietuvių. Ypatingai mes dėkojame už priglaudimą Antro karo

pasėkoje atsiradusių tremtinių.

Dabartinė Sovietų Rusijos okupacija, palietusi Lietuvą 1944

m. ir tebesitęsianti iki šio laiko, išbloškė apie 70.000 lietuvių iš

gimtojo krašto. 10.000 tremtinių rado pastogę, darbą ir duonos

Kanadoje, kur nebeįsitraukė trėmimai, areštai, kalėjimai, koncentracijos stovyklos.

Suvažiavimas dėkoja visų lietuvių vardu Vyriausybei ir parlamentui už ratifikavimą Genocido konvencijos ir prašo pagerinti ratifikavimo dokumentų deponavimą Jungtinėse Tautos.

Koks bausis Genocidas šiuo metu vyksta Lietuvoje, galite, P. Ministeri Pirmininke, spręsti

is to, kad per 8 okupacijos metus lietuvių tauta neteko apie 30% savo narių.

Kanados lietuviai visados bus ištikimi savo naujai tėvynei, remis visas Vyriausybės pastangas bevedant kraštą į dar didingesnę ateitį, saugos demokratine santvarka ir jos laisvės.

Priimkite, Pone Ministri Pirmininke, mūsų nuoširdžios pagarbos pareiškimą.

Vyriausiajam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui

Kanados Lietuvių Bendruomenės Tarybos pirmasis suvažiavimas, įvykęs 1952 m. rugpjūčio mėn. 30 ir 31 dd. Montrealyje, Kanadoje, sveikina Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą, linkėdamas ir toliau nenuilstamai kovoti Lietuvos išlaisvinimui.

Kanados lietuviai šią kovą rėmė ir remis visomis išgalėmis.

Liet. diplomatams ir konsulams

L. D. Šefui min. Lozoraiciui, min. Zadeikiui Vasingtone, Balučiui Londone, Girdvainiui Vatikane, Grauziniui Montevideo, Meieriui Rio de Janeiro, e. p. min. Bačkuii Paryžiuje, konsulams, p. p. Gyluii Toronte, Budriuii Niujorke, Daužvardžiuii Čikagoje, Garbačiauskuii Zueriche, Polišaii

čiui Sao Paulo.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Tarybos pirmasis suvažiavimas, įvykęs 1952 m. rugpjūčio mėn. 30 ir 31 dienomis Montrealyje, Kanadoje, sveikina Tamstą linkėdamas ir toliau nenuilstamai dirbti ir kovoti Lietuvos išlaisvinimui. Kanados lietuviai šį darbą ir kovą rėmė ir remis visomis išgalėmis.

Amerikos Lietuvių Tarybai

Kanados Lietuvių Bendruomenės Tarybos pirmasis suvažiavimas, įvykęs 1952 m. rugpjūčio mėn. 30 ir 31 dd. Montrealyje, Kanadoje, sveikina Amerikos Lietuvių Tarybą, linkėdamas ir toliau nenuilstamai kovoti Lietuvos išlaisvinimui.

BALFui

Kanados Lietuvių Bendruomenės Tarybos pirmasis suvažiavimas, įvykęs 1952 m. rugpjūčio mėn. 30 ir 31 dienomis Montrealyje, Kanadoje, sveikina Jus, dėkoja už paramą, kurią tremtiniai gavo ir tebeįsitraukia Europoje ir kituose žemynuose ir linki geriausio pasisekimo Jūsų kilniam darbiui.

PADEKOS

KLB Laikinajam Organizaciniam Komitetui Montrealyje

Pirmasis KLB Tarybos suvažiavimas, įvykęs 1952 m. rugpjūčio mėn. 30 ir 31 dienomis Montrealyje, dėkoja KLB Laikinajam Organizaciniam Komitetui už didelį atliktą darbą organizuojant ir suaukiant šį pirmąjį KLB Kr. Tarybos suvažiavimą.

Šiuo savo darbu Jūs padėjote pagrindus Kanados lietuvių vienybei.

Tautos Fondo Atstovybei Kanadoje

Pirmasis KLB Krašto Tarybos suvažiavimas, išklaušęs TF Atstovybės Kanadoje pirmininkę p. Arlaukaitės pranešimo, konstatuoja, kad tautos laisvės kovai žymi pinigine parama sutelkta iš Kanados lietuvių daugiausia Atstovybės, o ypatingai jos nuolatinių pirmininkės darbų. Suvažiavimas reiskia pirmininkei p. Arlauskaitėi ir visiems atstovybės nariams nuoširdžią padėką ir prašo sudarytuošius KLB organus teikti atstovybei visokios paramos, o visus KLB narius kviečia jautriai atsiliepti į šį didelį mūsų visos tautos reikalą.

NUTARIMAI

Centro Laikinojo Organizacinio Komiteto likvidavimas

Pagal suvažiavimo priimtą statutą išrinkus KLB Bendruomenės Krašto Valdybą, Kanados Lietuvių Bendruomenės Laikinas Organizacinis Komitetas tuo pačiu likviduojamas ir perduoda bylas, turimą bei kitokią medžiagą KLB Krašto Valdybai.

Apylinkių LOKų likvidavimas

Suvažiavimu priėmus KLB Krašto statutą, apylinkių Laik Organizaciniai Komitetai vykdo KLB Apylinkių Valdybų rinkimus pagal šį statutą. Apylinkių Valdybų rinkimų taisyklės, jeigu tokios būtų reikalingos, išleidžia Krašto Valdyba. Krašto Valdyba taip pat yra Apylinkių Valdybų rinkimo vyriausioji apeliacinė institucija, kurios sprendimas tuo reikalu yra galutinis.

Savitarpio kredito draugijų reikalu

KLB Tarybos pirmasis suvažiavimas išklaušė, mintį organizuoti savitarpio kredito draugijas KLB rėmuose randa labai aktuali ir naudinga tiek atskiriems bendruomenės nariams, tiek visai bendruomenei, pritaria jų steigimui ir prašo Kr. Valdybą eiti prie jų organizavimo.

Registravimosi reikalu

KLB Tarybos pirmasis suvažiavimas paveda KLB Krašto Valdybai išsiaiškinti galimybes ir, jei tai pasirodys įmanoma, užregistruoti KL Bendruomenę Kanados federalinės valdžios įstaigose pagal priimtąjį Kr. Statutą, kaip korporaciją be akcinio kapitalo.

Pasakoja grįže iš Lietuvos

Mažame Dachau stovykl. bare ke pasitinka malonaus veido moteris. Tai ponja Erna, kilusi iš Karaliaučiaus, su seseria įsikūrusi mažam kambarėly. Sužinojusi, kad svečio esama lietuvio, pati prabyla lietuviškai, ir kalba ne taip jau blogai. Su ja visą laiką lietuviškai tik ir tekalbėjome — ir kaip reikiant susikalbėjome. Ji papasakojo, kad su jos seseria, kuri, deja, šiuo metu buvo susirgusi, lietuviškai galima dar geriau susikalbėti, ta net mokanti lietuviškai rašyti. Išgirdusios lietuviškai kalbant, ir daugiau vokiečių, atėjusios pačios, užsėkina lietuviškai, lyg norėdamos pasitvirtinti, ar dar neužmiršo to juos sunkiomis dienomis prigludusio kaimynų krašto kalbos.

Tuo tarpu p. Erna turi pasirūpinti savo dukterimi, Brigita, kuri miegojo lopšelyje. Jos tėvas — lietuvis, partizanas, vardu Antanas. Jis norėjo, kaip ir daugiausia kitų lietuvių, patekti į Vakarus, deja, iš tų jų pastangų nieko neiseina, nes bolševikai lietuvių vis tiek ten neleidžia, o su vokiečiais tuoktis ar jas vesti neleidžia. Jei kas susituoktų, nors ir bažnyčioje, tai vis tiek tokios santuokos laikomos niekingomis, negaliojančiomis, ir tat neduoda teisės kitai šeimos pusei išvykti drauge su visa šeima ar kitais jos nariais. Kartojasi istorija, kuri seniau išliko kaikiurios Vakarų žurnalistų, vedusių Maskvoje rusus. Mažosios Brigitos tėvas mobilizuotas išsoko iš sunkvežimio pakeliui į Vilnių ir pasirinko miško laisvę, žinoma, drauge su visais pavojais.

O tie pavojai — vieni baisiausių. Tačiau, nors pavojus jiems visą laiką tyko iš kiekvieno kampe, jų eilės, priešingai kaikiurių žmonių tvirtinimui, ne tik nemažėja, bet greičiau net gausėja. Apie Ukmergę, kurios apylinkės pasakotoja geriau pažįsta, esą daugiau miškų. Jiems sunku ypač žiemą. Vasarą ir kitais metų laikais — geriau. Pasakotoja primena neseniai įvykį Siesikose, kur vienas lietuvis per Rožančinės alaidus, norėdamas įskūsti partizanus, užsipašė rusus, bet per susišaudymą ir pats žuvo — ir tai tų pačių rusų kulkos. Platėliau papasakojo apie partizanų Sviedrio, be to, brolių Antano ir Vlado Vaidiūnų žuvimo aplinkybes. Jų gimines buvo išvežti į Sibirą. Kur įtaria turint ryšių su partizana — išveža ištaisais kaimais. Prie Lėno ežero žuvo taip pat vienas vokiečių karys, susidėjęs su partizana, — jį įvyjo į Lėno ežerą, ir jis iš ten gyvas jau nebeištruko. Žmonės jį vadino Franzu. Jis buvo taip pat pirmos lietuviškai, kaip veik visai kiti vokiečiai, atvykę iš Rytprūsų sau duonos ir uždarbio ieškoti. Apskritai, pasakotojos tvirtinimu, faktiškai kaimie šeimininkauja partizanai. Partizanų gyvenimą pasakotoja, pasirodo, pažįsta geriau ir iš arčiau. Ji su seseria yra parvežusios į Vakarus jų dainų ir šiaip kūrybos. Nors pakeliui (jų transportas buvo per Vilnių ir iš Rytprūsų buvo nukreiptas per Lenkiją) viską atiminoję ir į kiekvieną vagoną atėjęs rusas karininkas ragino "viską užmiršti", o apie bol-

ševikus grįžus tik gerai atsiliepti, tam ir spec. pažadus turėjo duoti, — bet joms pavyko tas dainas gerai paslėpti ir vis dėlto išsivežti į Vakarus. Jų tvirtinimu, tas dainas sukuri patys partizanai. Tai palaiko žmonių nuotakas. Pasakotoja apie lietuvių atsiliepią labai gerai, ir Lietuva norėtų, jei tik būtų galima, grįžti ir vėliau — bent pažiūrėti, kaip dabar ten viskas atrodo, kur joms visa tiek pažįstama.

Į Lietuvą traukė būriais ne tik jos, bet ir daugiausia vokiečių, ypač per badmetį (1947 m.). Nors nemokėjo kalbėti lietuviškai, bet žmonės priėmė maloniai, kuogalėdami dalindavosi. Sunkiau buvo žiemos metu, tada pėsčios, eidamos per kaimus, pasiekdavo net Panevėžį, bet duonos visur gaudavo ir bent maistui užsidirbdavo. Jas lietuvių mieliai kviesdavo į vakarelius, maloniai šnekučiuodavosi, vaišindavosi, šokdavo, nedarė jokio skirtumo, kad jos yra vokiečiai. To skirtumo neparodydavo ne tik kaimo jaunimas, bet ir moksleiviai, ar šiaip inteligentai, kad ir parvykę iš miestų. Pirmas klausimas, susitikus lietuviui, būdavo: "Sakykite, mergaitės, kada bus karas?".

Kaune būdamas yra klausiusios Amerikos Balso pranešimų iš Niujorko lietuviškai. Gerai girdėti vakare 7 val. Ryto 9 val. girdėti labai prastai — matyti, smarkiai trukdo. Jo transliacijų klausosi taip pat komunistai — ir geriems pažįstamiems papasakojus, ką girdėję. Jos dirbusios visos ūkio darbus.

Bado šiuo metu Lietuvoje dar neturėtų būti, bet patys rusai sako, kad su laiku ir Lietuvoje bus taip, kaip pas juos. Prie to gali prireikti poros metų. Tada, pačią rusų tvirtinimu, negalės net iš kolchozo į kolchozą eiti. Rusų daugiausia gabenama iš Maskvos ar Leningrado rajonų — vis vadais. Lietuviams sunku gauti geresnį darbą mieste net ir fabriku. Komunistų skaičius auga, bet daug stoją į juos visai ne iš ištikinimo. Jie ypač pikti, o iš visų ar tik ne būriausiu vad. ištribetaliai. Tačiau taip juos viešai vadinti draudžiama — reikia sakyti "liaudies tarnai". Bet žmonės savo tarpe šaukia: "skrebai". Iš seniau buvusius lietuvių vokiečių nieko neteikė sutikti. Kaikiurios vokiečių emė per daug plepėti, ir dėl to lietuviams teko nukentėti, tai partizanai jas vis surinkė ir iš kaimų išvarė atgal į miestelius: sako, kvailios bobos, nieko nežino, o plepa. Jei būtų buvusios lietuvių ir taip skundusios saviškius ar nemokėjusios lietuvių laikyti už dantų, tai būtų jas kaip sutvarkę. Ir čia lietuvių parodė dar vieną savo žmoniškumo bruožą.

Jos geriau pažįsta Užulėnį, kur buvo prez. Smetonos vasarinė rezidencija. Prezidento giminiuaitė Anelė Smetonaitė, kuri buvo dėl giminytės išvežta, dabar yra grįžusi ir gyvena Užulėnio miestely. Dvare įtaisytas sovchozas. Pačiame name — mokykla. Ji, pati užpėnai vasarą skaičiusi vieną iš jų giminių Amerikoje atsiųstą laišką. Šiuo metu yra seniai į Ameriką išvažiavęs. Dabar išvežimai vykdo-

mi rafinuotiau — valstiais ar nedidelėmis vietovėmis. 1948 m. iš Kauno išvežė kelis žydus — kad buvo per daug praturtę ir nenurodė, kokiu būdu. Paprastai žydai Kaune ir Vilniuje užima geresnes vietas — krautuvų vedėjų, supirkinėtojų etc.

Pasak vokiečio Alfredo K., Lietuvoje ypač stinga duonos. Toji duona esanti ypatinga, lietuviška, kokios Vokietijoje, pvz. negausi.

Kainos — pritaikytos prie viso gyvenimo. Pigiausias cigaretes — ir tai 1 rublis. Kai šeimai išgyventi reikia apie 1000 rublių, darbininkas vidutiniškai kasdien uždirba, jei yra kvalifikuotas ir specialistas, — 500 r., nemokytas atlyginimas žymiai mažesnis, atlyginimas kolchoze — visai prastas, ir tas pats sumokamas rugiais su diršėmis. Pyliavas reikia duoti taip pat iš savo reikalams skiriamą 60 arų. Daugumoje kolchozų gali turėti tik po vieną karvę. Padaugejo skaičius ne tik klumpėtų, bet ir vyžotų. Dabar sau specialų apavę kiti daro ir iš medžio luobų — su juo eina daugiausia dirbti į laukus. Pora batų kaštuoja 300 r., brezentiniai, kurie tuoj pat prakiūra, — 65 rb. Be to, dar ir yra pagalvės mokesčiai su visa eile kitų, tikrai bolševikiškų.

Pasakotojai pasirodo daugiau žina apie Kėdainių kraštą ir jo apylinkes. Kėdainiuose kokia pusė viso miestelio gyventojų, jau esą vieni rusai. Ten tiek daug jų yra todėl, kad šalia miesto yra įrengtas aerodromas ir rusų karinė stovykla. Tačiau didėja ir jų civilių skaičius. Mongolų kol kas pasitaiko nebet karėvių, šiaip — ne tiek daug, bent provincijoje.

Iš tikro partizaninis sąjūdis, pasakotojų ištikinimu, ne tik nemažėja, bet krašte net didėja.

LIETUVA AMBASADORIAUS DAVIES ATSIMINIMUOSE

Buvęs JAV-bių ambasadorius Maskvoje Joseph Edward Davies išleido storoką, 510 pusl. knygą pavadinimą "Misiija į Maskvą".

Paskutinio karo metu, kada Amerikoje sovietai buvo tapę madoje, Warner Bros pastatė net filmą "Mission to Moscow". Jei šios knygos autorius būtų buvęs eilinis žurnalistas, ji būtų praėjusi nepastebėta. Bet rašo stambus kapitalistas, milijonieris ir daug kur pastebis sovietų valdžios "kilnumą". Tai jau gera propaganda komunistams. Gerai išsiskaidius šią knygą, atrodo, kad Davies visai be nugaraulio. Galima padaryti išvadą, kad jam saldu yra skanu, sūru — skanu, rūgštu taip pat skanu. Atrodo, kad siekdamas didelio "objektyvumo", iš didelio rašto išėjo iš krašto. Negalima nustatyti jo aiškos pažiūros. Knyga rašyta dienoraščio forma. Sutalpinti visi jo memorandumai, pranešimai ir laiškai rašyti Roosevelt ir Cordell Hull. Net ir laiškai žmonai bei dukteriai. Skaityti knyga nuobodi.

Davies prisipažįsta, esąs Roosevelt kudiakystės draugas. Prezidentas paskyrė jį svarbiai misijai į Maskvą — sutvarkyti senų skolų klausimą, nes bolševikai

ja, nes didėja ir skaičius tų, kurie yra nukentę nuo režimo ar yra tapę vienkiojomis ar kitokio mis jo aukomis. Prie jų prisijungia tie, kurie bėga nuo mobilizacijos ir kurie mano, kad juos ankstiau ar vėliau išveš į Sibirą, kurie gaudomi milicijos ar kōm. pareigūnų ir etc. Ypač gausu tarp miško brolių inteligentijos. Pasitaiko ir vokiečių karo belaisvių. Kad galėtų gintis nuo jų rekvizicijų, dabar kolchozai jau apginkluojami. Todėl dabar nereta matyti ginkluotų net 16 metų pusbernų. Į miestą paprastai "miško broliai" atvyksta pavieniui. Tačiau jie kažkokiu būdu sužino, kas juos išdavinėja, ir atvykę atsiskaito. Pvz. pereitais metais Grinkiškio valsčiuje, Vosiškės apylinkėse partizanai likvidavo 30 svarbesnių komunistų pareigūnų ir partizanų skundikų. Aukšteliukuose jie pakorė vieną vokiečių, kai nustatė, kad jis šnipinėja lietuvių ir juos skundžia komunistams. Girdėję, nors pats nematęs savo akimis, apie didelį 1948 m. įvykusių partizanų susirėmimą su rusais Raseiniuose. Ten žuvę 175 rusai ir 21 partizanas. Šalia Dovydiškių yra didelis sovchozas — ten buvo taip pat didelė kova — žuvo 6 partizanas, krito jų ir Pajesly, ir kitur. Patys pasakotojai nukautų jų yra matę išmėtytų po turgiavietes.

Išvežimai tebeina, tik gal kiek kitokiu būdu. Išgabenti visi turtingesnieji, turėję kokias nors prie vokiečių tarnybas (burmistrų, viršaičių, seniūnų, pardavėjų...), tarnavę jų ir lietuvių kariuomenėje etc. Kaikur yra išvežta pusė kaimo, prie šiaurinio žono išvežta visą kaimą. Vokiečių iš Lietuvos į Sibirą nevežė. Tik daliai išvežtųjų yra pavykę šiaip taip įsikurti, pvz. kas buvo pasiūti į Vak. Sibirą, kur kaikiurie galėjo pasistatyti net savas urvines lūšnas ir šiaip taip išsilaikyti. Tačiau tie, kurie

buvo ištremti į pačias šiaurčiausias Šiaurės ledjūrio salas (kaip "Novaja Zemlia" ir kt.), beveik visi bus išmire. Sibiro ištremtiems galima siųsti siuntinius, tik klausimas, ar visus ir visada jie gauna.

Kėdainiuose veikia tik katalikų bažnyčia. Evangelikų bažnyčios uždarytos. Ten, kur Kėdainiuose seniau buvo evangelikų bažnyčia, vėliau buvo įtaisyta baldinė, dirbami baldai ir kt. reikalingi valstiečiams padargai, taip pat javų suvežimo punktas.

Krakese seniau yra buvęs vienuolynas, bet dabar vienuolės yra išvaikytos, o jų buv. vienuolynas įsikūrusi kariuomenė ir MGB.

Jaunas vokiečių pasakotojas: Po Ilgo bastymosi, atsidūriau Gegužinės kaimie, netoli Kėdainių. Čia pas vieną ūkininką radau prieglaudą ir darbą. Nors už vokiečių priglaidimą lietuvių ūkininkų grėsė kalėjimas, jis neišsigaudo bausmės ir mane laikė kaip tikrą savo sūnų. Jis turėjo 8 ha žemės, bet netrukus buvo priverstas stoti kolchozan.

Apie tą "savanorišką" stojimą buvo pranešta su didele pompa: visi ūkininkai milicijos buvo prievarta suvaryti aikštėn ir, muzikai grojant marsus, kiekvienam buvo kišamas lapas pasirašyti. Jei kas nepasirašė, komunistų buvo pasveikintas "grazišais komplimentais" ir pažadais netrukus išvežti ten, kur gyvena meškos, atseit, Sibiran. Tačiau atsirado tokių, kurie grąsinimų nepabūgo ir "savanoriško sutikimo" stoti kolchozan nepasirašė.

1950 m. vasarą partizanai atvyko Laužuovos sovchozan ir išsivare iš ten visus gyvulius, pamėgė vežimus ir išvežė visus javus, gi rusų sargybinius nuginklavo ir surišo.

Lukšės girioje buvo didelis partizanų bunkeris ir apie jį 1951 m. kažkas pranešė rusams. NKV

(Nukelta į 3 psl.)

Patarimai asmeninems banko operacijoms . . .

. . . vienas iš serijos

KIEKVIENAS MŪSŲ BANKO SKYRIUS SUTEIKS JUMS PILNĄ PATARNAVIMĄ

Ivairias bankines operacijas galite atlikti Jums artimiausiame The Canadian Bank of Commerce skyriuje: čia galite įnešti santaupas čekiais arba grynais pinigais, o taip pat siųsti pašto perlaides ir užsienį.

Skirtingai nei Europoje, Kanados bankai yra operuojami skyrių sistema. Tai reiškia, kad Jums artimiausias banko skyrius, nors ir atrodytų mažas, iš tikrųjų yra dalis

didžiulės skyrių sistemos visoje Kanadoje. Kiekvieno visu 614 skyrių operacijos garantuojamos The Canadian Bank of Commerce \$1.750.000.000 vertės pagrindiniu kapitalu. Kiekvienas mūsų banko skyrius, didelis ar mažas, atlieka visus banko patarnavimus.

Išidėmėkite — Jūs galite pasitikėti bet kuriuo mūsų banko skyriumi.

The Canadian Bank of Commerce

Laukiame Jūsų . . .

VIRŠ 600 SKYRIŲ VISOJE KANADOJE!

rie buvo ištremti į pačias šiaurčiausias Šiaurės ledjūrio salas (kaip "Novaja Zemlia" ir kt.), beveik visi bus išmire. Sibiro ištremtiems galima siųsti siuntinius, tik klausimas, ar visus ir visada jie gauna.

Kėdainiuose veikia tik katalikų bažnyčia. Evangelikų bažnyčios uždarytos. Ten, kur Kėdainiuose seniau buvo evangelikų bažnyčia, vėliau buvo įtaisyta baldinė, dirbami baldai ir kt. reikalingi valstiečiams padargai, taip pat javų suvežimo punktas.

Krakese seniau yra buvęs vienuolynas, bet dabar vienuolės yra išvaikytos, o jų buv. vienuolynas įsikūrusi kariuomenė ir MGB.

Jaunas vokiečių pasakotojas: Po Ilgo bastymosi, atsidūriau Gegužinės kaimie, netoli Kėdainių. Čia pas vieną ūkininką radau prieglaudą ir darbą. Nors už vokiečių priglaidimą lietuvių ūkininkų grėsė kalėjimas, jis neišsigaudo bausmės ir mane laikė kaip tikrą savo sūnų. Jis turėjo 8 ha žemės, bet netrukus buvo priverstas stoti kolchozan.

Apie tą "savanorišką" stojimą buvo pranešta su didele pompa: visi ūkininkai milicijos buvo prievarta suvaryti aikštėn ir, muzikai grojant marsus, kiekvienam buvo kišamas lapas pasirašyti. Jei kas nepasirašė, komunistų buvo pasveikintas "grazišais komplimentais" ir pažadais netrukus išvežti ten, kur gyvena meškos, atseit, Sibiran. Tačiau atsirado tokių, kurie grąsinimų nepabūgo ir "savanoriško sutikimo" stoti kolchozan nepasirašė.

1950 m. vasarą partizanai atvyko Laužuovos sovchozan ir išsivare iš ten visus gyvulius, pamėgė vežimus ir išvežė visus javus, gi rusų sargybinius nuginklavo ir surišo.

Lukšės girioje buvo didelis partizanų bunkeris ir apie jį 1951 m. kažkas pranešė rusams. NKV

(Nukelta į 3 psl.)

Vyriausiajam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui

Kanados Lietuvių Bendruomenės Tarybos pirmasis suvažiavimas, įvykęs 1952 m. rugpjūčio mėn. 30 ir 31 dd. Montrealyje, Kanadoje, sveikina Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą, linkėdamas ir toliau nenuilstamai kovoti Lietuvos išlaisvinimui.

Kanados lietuviai šią kovą rėmė ir remis visomis išgalėmis.

Liet. diplomatams ir konsulams

L. D. Šefui min. Lozoraiciui, min. Zadeikiui Vasingtone, Balučiui Londone, Girdvainiui Vatikane, Grauziniui Montevideo, Meieriui Rio de Janeiro, e. p. min. Bačkuii Paryžiuje, konsulams, p. p. Gyluii Toronte, Budriuii Niujorke, Daužvardžiuii Čikagoje, Garbačiauskuii Zueriche, Polišaii

čiui Sao Paulo.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Tarybos pirmasis suvažiavimas, įvykęs 1952 m. rugpjūčio mėn. 30 ir 31 dd. Montrealyje, Kanadoje, sveikina Tamstą linkėdamas ir toliau nenuilstamai dirbti ir kovoti Lietuvos išlaisvinimui. Kanados lietuviai šį darbą ir kovą rėmė ir remis visomis išgalėmis.

Amerikos Lietuvių Tarybai

Kanados Lietuvių Bendruomenės Tarybos pirmasis suvažiavimas, įvykęs 1952 m. rugpjūčio mėn. 30 ir 31 dd. Montrealyje, Kanadoje, sveikina Amerikos Lietuvių Tary

Kaip gyvena ligoniai

Turbūt viso pasaulio lietuviams žinoma, kad Vokietijoje, Gautingėje prie Miuncheno yra didžiulė džiūvinių sanatorija su tūkstančiu įvairių tautybių ligonių, jų tarpe apie 70 lietuvių. Pirmiesiems lietuviams čia atsiradus jau 1945 m. jų nuolat daugėjo, kol praėjusiais metais prisijungus Ambergio sanatorijai pasiekė dabartinį augščiausią skaičių.

Tremties dar nepalaužti

Viehas žymus sveikintautis yra pasakę, kad sanatorijos lietuvių ligonys išsiskiria iš kitų. Kai veik visos tautybės dėl nenormalaus tremties gyvenimo, skurdo ir ligos esančios palūžusios, lietuvių ir toliau lieka neišmušti iš lygsvaros, gyvena, palyginti, tvarkingai ir su tvirta viltimi sugrįžti į normalų gyvenimą. Lietuviai čia, nors ir didžiausio nelaimėj, nėra palūžę. Yra ligonių, kurie 7-ti metai čia gyvena, pernešę daugybę sunkių operacijų ir vistiek vilties nenustoję vieną kartą galutinai pasveikti ir įsijungti į sveikųjų gyvenimą.

Sveikesnieji mokosi kalbų, amatų, studijuoja. Jau apie 15 buvusių ligonių yra nukeliavę į JAV kaip sveiki. Visi dirba, jau gerai įsikūrę ir net padeda buvusiems savo draugams. Nemaža yra pasveikusių ir gyvenančių Vokietijoje. Septynios poros sukurė šeimas. Bet taip pat yra keliolika ir mirusių, kurių dauguma išsijogę Gautingės kapinėse. Kas metai Vėlinių išvakarėse ligoniai aplanko savo draugų kapus, papuošia ir uždegą žvakutes. Ant kiekvieno kapo pačių lietuvių pastangomis pastatytas kuklus pastogas kryželis.

Materialinė būklė

Sanatorijoje yra nelengva, ypač sunkesniųjų ligonių. Sanatorijos maistas prastas, ligoniams nepritaikytas. Sunkesnieji ligoniai dėl blogo apėrito veik visą maistą turi pirkti. Dasiptikti reikia ir sveikesiems. Be to, reikia drabužių, batų, vaistų, pašto ženklų, kartais kur nors išvažiuoti, arba kultūriniais reikalais, o pajamų nėra jokių. BAL Fo parama jaučiama, tačiau toli gražu per mažą, nes šelpiamųjų yra labai daug. Atsiranda geradarių, kurie paremia visus ligonius betarpiškai per ligonių valdybą. Tai neužmirštamoji p. dr. Traitakienė, ponia Rickus, p. Vaitienė, Gail. Ses. D. ja, skautai, buvęs ligonis Prapuolenis, keletas kunigų, ypač tėvas Placidas ir kun. Vembrė. Šių pavarčių ligonys niekad neužmirš. Yra dar keletas geradarių, kurie ligonis vienokiu ar kitokiu būdu yra parėmę. Visiems ligoniai yra dėkingi. Bet nežinūrint minėtų geradarių ir BALFo pašalpų, tik maždaug ligonių vargų yra sumažinta. Ligoniai norėtų, kad šalpa eitų pinigais, nes už pinigus gali nusipirkti šviežio, pagal apetitą maisto, vaisių ir kita. Be to, lengviausia paskirstyti.

Geraširdžiai ligonių lankytojai

Kartais aplanko ligonius vienas kitas visuomenininkas su pakaitomis, pradžioje ligonius. Tačiau pasitaiko ir kuriozų. Štai š.m. pavasarį apsilankė iš Paryžiaus p. Navakienė (Deveikė). Tarp kitko ji papasakojo ir tokių dalykų: Prancūzijos komunistai nesą taip blogi — jie eina net į bažnyčią; negerai padaręs VLIKas, kam siuntinėjęs memorandumus, skelbdamas, kad Lietuva naikinama; reikia eiti į pagalbą mahometonų pasauliui, tai primindama net kelis kartus (atsi, tylėkim, kad mūsų tautą naikina komunistai, o padėkim mahometonams, tuo pačiu išėdami prieš Vakarų pasaulį...); VLIKas norėjęs paskirti karinių reikalų vadovu lenką Lanskoronskį (p. Navakienė taip pavadina nepriklausomos Lietuvos kariuomenę karininką pulk. Lanskoronskį); p. Bačkis Paryžiuje, esąs pats blogiausias iš visų pasistūmintojų; VLIKas nepripažįsta Lietuvos pasistūmintojų... Nors ligoniai daugėsi viešnia iš Paryžiaus, bet netikslūs ir negražūs išsireiškimai įnešė kartumo...

Dažniausi ligonių lankytojai tai kunigai. Per keletą metų jų buvo net keliolika.

Ligonių dvasiniai reikalai tvarkomi labai pavyzdinai. Sanatorijos lietuvių siela, kun. Miccas, kuris Gautingėje jau nuo seno gyvena. Jis lanko kasdien ligonius, juos guodžia, kaikiuriuos

sušelpia (nors pats neturtingas), giedrina nuotaiką ir stiprina viltį. Kasmet prieš Velykas ir Kalėdas suruošia rekolekcijas pakviesdamas švėtimų kunigų. Nuo 1951 m. antro pusmečio kun. Miccas paskirtas ir visos sanatorijos katalikų kapelionu ir yra įsigijęs didelę pagarbą ne tik lietuvių, bet ir kitataučių, netgi ne katalikų, tarpe. Neužmiršta ligonių ir Tėvas Bernatonis, Lietuvių Sielovados tvarkytojas.

Visuomeninis gyvenimas

Kad geriau būtų palaikyti visuomeninį ryšį, rūpintis šalpa ir kitais reikalais, sanat. lietuvių nuo 1949 m. pabaigos persiorganizavo į Lietuvių Bendruomenės Gautingo Apylinkę, kasmet išrinkdami valdybą, kuri ir veda visus reikalus. Savo veiklumu ypatingai pasižymėjo 1951 m. valdyba, vadovaujama M. Brazaičio, o jam išvykus į Šveicariją, p. J. V. dos. J. V. dos rūpesčių visiems Gautingo lietuviams išrūpinti užsienio pasi, užvestas susirašinėjimas su viso pasaulio lietuvių laikraščiais ir leidžiam, išplėsta šalpa ir daug kitų reikalų sutvarkyta. Šiems metams p. J. V. da dėl sveikatos nesutiko įeiti į valdybą, bet liko išrinktas kultūrinį reikalų vadovu. BALFui pareikalavus apylinkės išrinkti specialias šalpos komisijas, p. J. V. da išrinktas minėtos komisijos pirm.

Nesusipratimai...

Gautingo Apylinkės Valdyba

š.m. kovo 25 d. buvo parašiusi įvairiems laikraščiams netaktišką ir netikslią korespondenciją, kurioje aštriai puola BALFą ir jo pirmininką, iš jo pasityčiodami ir prikašiodami net asmeniškų dalykų. Tą korespondenciją išspausdino ir Vienių, Nr. 18, dadėdama dar toki prierašą: "Anoji korespondencija buvo parašyta ne vien asmens, bet komiteto, ir ją priėmė visuotinis susirinkimas, prašydamas duoti žodį spaudoje pasisakyti". Tai yra apsilankymas su tiesa, nei visuotinam susirinkimui korespondencijos turinys nebuvo žinomas. Apie tai Gautingo Lietuvių Bendruomenė sužinojo tik iš spaudos. Dėl jos Gautingo lietuvių tarpe kilo daug aštrių ginčų ir nepasitenkinimo, o valdyba ėmėsi net represijų prieš tuos asmenis, kurie žadėjo visa tai iškelti spaudoje. Bet šiandien minėtos valdybos pirmininkas, pavaduotojas ir sekretorius ir valdybos jau pasitraukę. Naują vald. pirmininku yra žinomas visuomenininkas Jonas Grigolaitis.

Reikia apgailestauti, kad, greičiausia minėtos korespondencijos dėka, šiuo laiku ligonių šalpa nutruko. Gautingo lietuvių dėl tos korespondencijos nėra kalti, jų bausti nereikia. Tai buvo tik kelių asmenų darbas. Reikia tikėtis, kad šelpėjai ir vėl ligonius prisimsins, nes jų vargas didelis, oi didelis...

M. Musteikis.

Kremliaus planų mislė

Laikai keičiasi — ir žmonės keičiasi. Jeigu paimtume besikeičiančio žmogaus" pavyzdžių kad ir Stalina. Koks jis buvo "malonus" vakariečiams anuomet Jaltosje arba Teherane! Juk tai buvo tik "simpatiškas uncles Joe". Juo žavėjosi Rooseveltas, žavėjosi Churchillis. O dabar koks jis pasidarė "bad boy". Jis diena iš dienos vis reigia naujus planus, naujas žabangas Vakarams. O kas blogiausia — kad vakariečių diplomatų galvos net nebepajėgia suprasti: ką tie naujieji Kremliaus planai galėtų reikšti?

Dar visiškai neseniai Kremliaus bosai sumanė išsikviesti pas save "į svečius" raudonąją Kinijos delegaciją, kuri ir dabar Maskvoje tebesisvečiuoja. Netrukus jie bus išbėdję namo, tačiau visvien niekas negalės atspėti, ką jie kalbėjosi ir ką sutarė su "tėveliu" Stalinu...

Tačiau jau pats kinų delegacijos sąstatai kiekvienam galėtų pasakyti, kad tai nėra tik "privatus pobūdis" ar koks "mandagumo" vizitas. Delegacijos sudėtyje figuruoja raudonosios Kinijos premjeras, kuris kartu yra ir užsienio reikalų ministras. Be to, delegacijon įeina visų Kinijos karinių pajėgų bei ekonominį strčių komiteto vadovai ir gausybė įvairiausių ekspertų. Taigi pasitarimų temas jau galima nūjausti. Nors, tiesa sakant, kiniečiai Kremliuje gal ir nereikės daug kalbėti: jie tik pasiklausys, o Stalinas su Višinskiu pakalbės...

Kaip tenka patirti iš spaudos ir radijo, amerikiečiai ir angliai šį kiniečių vizitą Maskvon ne vienodai vertina. Amerikiečiai galvoja, jog tai yra ženklas, kad negalima "ramiai miegoti", o angliai daro optimistiškesnių prielaidų. Jiems vadenasi gana palaiminti vaizdai. Esą, kiniečiai jau labai nebeapatinti S. Sąjungos dielė "bosavimo" misija plačiojoje Kinijoje, teigiama, kad jie norėtų kuogrečiau karą baigti Korejoje, kad norėtų greitai laiku atsiimti iš bolševikų kontrolės Changchuno geležinkelio liniją, atgauti jūrų bazes Port Arthur ir Dairene ir tt. Na, o Mao-Tse-Tungas — anglų manymu, jau besąs tikras "antras Tito"...

Deja, nesinorėtų tikėti, kad tokios prielaidos būtų pakankamai realios. Šitoki optimizmas griauia eilė kitų reiškinų. Pav., Kinijos "raudonikams" atvykus, Maskvos aerodrome juos pasitiko tik Kremliaus atstovai ir azijatinio regiono diplomatinio korpuso nariai, kaip: Burmos, Indijos, Afganistano ir kt. Vakarų diplomatai nebuvo nei vienas pakviesti. Negana to, ir Maskvą atskrido dar vienos "liaudies respublikos" atstovai, su premjeru

priešakyje. Tai kraštinės Mongolijos delegacija. Iš to jau galėtų būti visiški ir visiems aišku, kad Kremliuje bus sprendžiami Azijos klausimai "iš esmės".

Be to, visiems yra žinoma, kad Stalinas, po keliųolikos savaitių vasaravimo, ir savo darbotvarkę įsitraukė į Visasąjunginės Komunistų Partijos 19-tojo kongreso suaukumą. O tai yra ne eilinis reikalas bolševikiname gyvenime. Kongrese, be abejonės, pirmiausia gal bus "pravalytas" partijos aparatas, į kurį galėjo įsibrauti partijos linijai neatitinkančių nesvarumų, o be to, jame būsianti naujai aprobuota "petiletk" ir keičiamas partijos statusas.

Zinoma, toji "petiletk" būsianti naudojama tik "taikos tikslams" — ne taip, kaip Vakarių pinigų naudoja vien "agresiniam" reikalams...

Na, ir tuos mįslinguosius Kremliaus planus, galbūt, dar reikėtų įtraukti vieną kitą smulkmenę, kurių nebegalima suprasti šių dienų akimis žiūrint. Kremliaus tuzai, bemuilindami vakariečiams akis, sugalvojo į savo programą įsitraukti ir visiškai keistų dalykų. Jie mano, kad su Amerika gal ir niekas nebeįsis. Ji per daug "praregėjo". Taigi, reikia paglostyti bent kiek britus ir prancūzus. Visi gerai žino, jog ligi šiol laisvojo pasaulio diplomatai Maskvoje buvo tikri kaliniai. O štai, staigmena: senesnio amžiaus Britų ambasadorius Maskvoje netikėtai užprašomas į sovietinę 5000 mylių kelionę pasigrožėti Socialistinių Respublikų gerbūviu". Britas, žinoma, nuo šitokio malonumo neatsisakė. Jis aplankė Ukrainą, Gruziją, Pietinę Rusijos dalį, matė Stalingradą, Kijevą, Odesą ir pabuvojo netgi keletą dienų Stalino privatiame Gori kurorte. Toj vietoj, esą, pats Stali-

nas gimęs... Na, ir ką gi? Britui buvę visur labai gražu, visur didžiulę pažangą, žydingus gyvenimus ir tt. Jis, aišku, nematė milijonų politinių kalinių — darbo vergų, kurie kasė didžiuosius ir imponzantiškus Sovietų Rusijos kanalus, tiesdami jų dugną savo kauklais. Jis be abejonės matė ir didelę pažangą Rusijos elektrifikacijoje, tik nematė kiek likdavo gyvų katorgininkų, kurie, pusbadžiai laikomi "ir būtinai gaminioj, tuos didelius darbus padarė, kartu su darbu ir savo gyvybes palydėdami.

Zinoma, ne Britų ambasadoriui tą viską suprasti. Jis gi niekad nebuvo laikomas nei koncentracijos stovykloj, nei dirbęs tokių nepakeliamų darbų blogiausiose gyvenimo sąlygose...

Spauda praneša, kad šiomis dienomis Kremliuje Stalinas buvo priėmęs ir Prancūzų ambasadorių, su kuriuo kalbėjėsis "net" 20 minučių. Tokia "privilegija" prancūzams buvo padaryta lygiai po dviejų metų nuo priėmimo bet kurio Vakarų diplomato. Tai vis Kremliaus mįslės simptomai. Ką visa tai galėtų reikšti? Prans Alšėnas.

— VLIKo Vykd. Tarybos pirmininkas K. Žalkauskas rugpjūčio 21 d. iš JAV atvyko VLIKo būstinėn ir perėmė Vykd. Tarybos pirmininkavimą bei LIT darbus, taip pat santykius su diplomatais bei lietuvių visuomenės konsolidacijos reikalus. Išvykdamas iš JAV, jisai davė Amerikos Baisui pasikalbėjimą. Nusakę, kas yra VLIKas, kada ir kaip jis susidarė ir kokios yra Vykd. Tarybos funkcijos, VT pirmininkas pažymėjo, kad pagrindinis ir svarbiausias tikslas — Lietuvos

PASAKOJA GRĮŽĘ IS LIETUVOS

(Atkelta iš 2 psl.)

Distai, žinodami vieną partizaną, pasiėmė jo motiną ir, nusivėžę ją į mišką, liepė partizanams pasiduoti, grąsindami motiną žiauriai nukankinti, jei nepasiduos. Bet moteris buvo gudri: suprassdama, kad jai vistiek reikės mirti, pasivadino NKVD viršininką ir šali ir jam pažadėjo partizanų prikalbinti pasiduoti, jei tik jis jai leis nueiti į bunkerį. Enkavedistas sutiko ir moteris nuėjo bunkerin. Po kokio pusvalandžio, vietoj pasidavę, partizanai atidengė į rusus smarkią šautuvų ir kulksvaidžių ugnį. Bet, atvykus daugiau rusų, partizanų jėgos išsisėmė ir keli likusieji gyvi išsiprogdino su visu bunkeriu. Su jais kartu didvyriškai žuvo ir partizano motina.

EUROPOS MANEVRAI

Amerikiečių spauda aliarmuoja, jog, jei karo pavojus ir nepadidėjo, sovietų pajėgos žymiai stiprėja Europoje. Ateinančio mėnesio pradžioje sovietų apie 400.000 armija Vokietijoje pradės milžiniškus manevrus... Sovietai esą pajėgūs pradėti karą kiekvienu momentu... Gi Š. A. dādėdama dar toki prierašą: "Operation Mainbrance — didžiausi pokariniai vakariečių manevrai už savaitės prasidės. Gal tik tam, kad sovietai nepašlytų manevruodami. 1939 metais jie, susitarę su Hitleriu, kai pradėjo po Europos dirvonus manevruoti, tai galo tiems manevrams nebė dabar nesimato... Kad taip neatsitiktų, amerikiečiai prie Baltijos jūros angos pasiuntė prėfusią savaitę gražų laivyną. Jame net tokius du didžiausius monsterius, kaip lėktuvnešius "USS Midway" ir "U.S.S. Roosevelt", kiekvienas su 150 moderniausių lėktuvų. Iš kanadičių lėktuvnešius "Magnificent" jau Europoje, o kartu su amerikiečiais išplaukė 8000 kreiseris "Quebec" ir dar pora mažesnių. Sakoma, viso 80 JAV karo laivų traukia į tuos manevrus, apie 100 sąjungininkų jau laukia. Baldwin sako, jog jie aiškiai turi tam tikrą strateginį pobūdį. Priešas kuris vadinsis "Oranžinis" turėsias labai stiprias povandeninių laivų ir aviacijos grupes. Jis pulsias Norvegiją iš šiaurės ir Daniją iš pietų. Tik britai, danai ir norvegai bus leidžiami "sovietinį ežerą" — Bal-

tijos jūrą. Tiesa, visai nieko bendro neturėdami su Operation Mainbrance švedai pačioje Baltijos jūroje vykdysią tuo pačiu laiku savo didžiausius pokarinius manevrus. Esą, "Mainbrance" būsiąs vykdomi didžiausio realizmo dvasioje. Įsitikinta, jog Europos karas, ypač šiaurėje, būsiąs laivyno karas. Todėl sąjungininkai ir koncentruoja ten savo lėktuvnešius ir karo laivus, kurie greičiausiai galėtų šokti pagalbon Danijai, kurią sovietai, siekdami išlaikyti, Baltiją, pirmiausiai pulitų. Sovietų "žvejai" jau kuris laikas energingai ekskursuoja po jos uostus. Dana net supyko ir išvarė jų keletą. Manevruose bus skaitomasi, jog atominėmis bombomis ginkluoti lėktuvnešius lėktuvai, stabdo puolantią armiją. Jie visa jėga remsią mažas danų ir norvegų laivų grupes pačioje Baltijos jūroje. Gen. Ridgway vadovausias manevrams kontinente ir smarkiai spaudžiamas šauksiasis adm. McCormick ir savo kolegos jūroje pagalbos, kurią jam ir pasiūš Sir Patrick Brind su visu "Mainbrance" laivynu. Ridgway turėsias daug bėdos su sovietų karo aviacija, kuri ir tikrumoje Rytų Vokietijoje yra žymiai stipresnė. Korespondentai rašo, visi generolai be išimties laukia kuo greitesnio vokiečių įsijungimo į Europos gynimą. 120.000 kadriųjų karių jau projektuojama artimiausiu laiku Vokietijoje. Iš manevrų plano atrodo, jog prancūzų idėja, kad pirmojoje eilėje būtų ginama Prancūzija, kaip bazė priešpuoliui, yra atmetama. Sovietų armijos patraukus į sąvajį "išlaisvinimo žygį, vakariečiai "spaus žirgels" iš pietų ir iš Baltijos — o pavergtieji čiups raudonąją bestiją iš vidaus. Bet pirmiausia reikia išsirinkti mums naują prezidentą, paleisti produkcijon naujaisias Canberras, B-52 ir B-60, liepsnosvaidžiais ginkluotus tankus, upių dugnu važinėjančius džipus, 50.000 to lėktuvnešius ir tt. Tačiau, jei rusams skubū — prašom, mes beveik jau pasirengę, tvirtina, nukąsdami "at beveik" Ridgway ir Brind štabai, po ranka Vokietijoje turėdami 500.000 armiją. Alm.

Krikščionių Demokratai

Internacionalo studijų savaitė š.m. rugpjūčio pabaigoje Austrijoje. Salzburge, įvyko Krikšč. Dem. Internacionalo studijų savaitė. Iš JAV buvo nuvykęs prof. Goetz-Briefs iš Georgetown universiteto, Vašingtone. Šioje studijų savaitėje paskaitas skaitys eilė žymiausių Europos krikščionių demokratų vadų. Poltinnis egzilus reprezentavo lenkų prof. St. Glaser. Studijų savaitėje skaityti referatai bus išleisti atskira knyga ir visiems, susidomėjusiems krikščioniškąja demokratija naujaisiais laikais, bus prieinama.

ELTOS ŽINIOS

— VLIKo Vykd. Tarybos pirmininkas K. Žalkauskas rugpjūčio 21 d. iš JAV atvyko VLIKo būstinėn ir perėmė Vykd. Tarybos pirmininkavimą bei LIT darbus, taip pat santykius su diplomatais bei lietuvių visuomenės konsolidacijos reikalus. Išvykdamas iš JAV, jisai davė Amerikos Baisui pasikalbėjimą. Nusakę, kas yra VLIKas, kada ir kaip jis susidarė ir kokios yra Vykd. Tarybos funkcijos, VT pirmininkas pažymėjo, kad pagrindinis ir svarbiausias tikslas — Lietuvos

ilaisvinimas. Vykd. Tarybai tenka vadovauti visiems darbams ir žygiams, kuriais to tikslą siekiama, be to, ruošti ateitį, rūpintis tuo, kokia vieta ir koks vaidmuo teks Laisvajai Lietuvai būsimojje Laisvoje Rytų Europoje. Reikės peržiūrėti savo santykius su kaimynais ir bandyti susikalbėti su jų politikais. Nors Baisui pasikalbėjimą. Nusakę, kas yra VLIKas, kada ir kaip jis susidarė ir kokios yra Vykd. Tarybos funkcijos, VT pirmininkas pažymėjo, kad pagrindinis ir svarbiausias tikslas — Lietuvos

KANADA RATIFIKAVO

(Atkelta iš 1 psl.)

cijos, nei pestininkų", pakankamai, juos pralenkę net karveivių skaičiumi Vokietijoje — visu 100.000.

Pasak to paties Middleton, sąjungininkai Vokietijoje turį nemažiau 315.5000 paruoštų vyrų, neskaitant aerodromų personalo, sandėlių ir tt. Girdi, soveitai tebeturi daugiau lėktuvų, tačiau ir čia, jie jau nieko neišgąsdins. Sąjungininkų aviacija, ne tik, kad užtikrins kariuomenės apsaugą, bet turinti jau ir pakankamai naikintuvų bombonešius eskadroms apsaugoti, nors ir netokia proporcija kaip 1944 m. Sovietai iki paskutiniųjų papildymų Vokietijoje turėję 230.000 vyrų 22 lauko divizijose. Centralinė žvalgyba turinti žinių, jog sovietai nė trupučio nepasitiki vokiečių "liaudies armija" ar maršalo Rokossovsky "lenkų liaudies armija" tam skirtumui išlyginti. Dėl to ir veža savus.

• Trumanas praėjusią savaitę pareiškė, jog respublikonų užsienio politika ir jos naudojimas prezidentinei kampanijai tiesiog "dvokia" (laisvas vertimas — "gutter"). Nereikia manyti, jog Kremlius nuo gaudinimų įsias ir subyrėsias. Ypač smarkiai jis vežė Dulles, kuris juk gerai žina, kaip lengvai karas įsiliepsnojas ir vienok naudojās tokius pavojingus šūkius partijos tikslams (!). Esą reiktų pirma kaip reikiant apsiginkluoti, o paskui tik eit vaduoti... Girdi, kalbos "apie išvadavimą, šiuo metu, gali tik paversti anuos kraštus atominės kovos lauku". NATO būvusi sudaryta gynimuisi, bet ne kokiems kryžiaus karams (!)... Gi rezistencijos kėlimas tereikėtų, jog sovietiniai galvažudžiai gautų pilnas rankas darbo. "Europa per gerai žino, jog Sovietinės imperijos pakračio valstybės sukilimas tegalėtų pasisiekti tik remiant užsienio ginkluotoms pajėgoms. Respublikonai gi tikrumoje jiems tos ginkluotos paramos suteikti nesirengia ir esu tikras, jog tokios kalbos nėra vien mūsų piliečių mulkinimas, bet ir žiaurios, dvokiančios politikos žaidimas nesukaitomoms gyvybėms, gerų vyrų ir moterų anapus geležinės uždangos".

Trumanas prisipažino, jog demokratų šių kraštų atžvilgiu esą "nusidėję"... Jei Ike po šitokios Trumano kalbos laikinai kiek ir pristabdė savo "agresyvumą", išlaisvinimo idėjai duodamas kiek prigyti išgąsdinto laisvojo pasaulio pasamoneje, tai Dulles šoko rietis su Harriu. Pirmiausia, jis kibo prie vargo demokrato dėl tos "gutter politikos". Girdi Harrimanas — kitas demokratas vos prieš pora dienų sakė, jog Ike laisvinimo politika esanti nuokopijuota nuo demokratų dabar vykdomos politikos, o čia Trumanas bach! ir pavadino šitokią, neva nuokopijuota, politiką smirdančia... Pasak Dulles vienas dalykas, kai apie išlaisvinimą kalba žmogus, kuris jau kartą iškovojo laisvę, ir kitas dalykas, kai kalba žmogus, kuris ją pradžė. Dulles taip pat protestavo dėl priekaišto, jog Ike noris pradžyti tūkstančius, į beprasmią sukilimą stumdamas pavergtuosius. Girdi, ve, pasižiūrėkit tik į Jugoslaviją... Sovietinians valdovams ten pasidarė taip sunku, jog jie patys išsinešinė. Pakankamai esą ir taikių priemonių sovietus nugalėti (!), Trumanas kaltinas Ike tarytų žodžius imdamas iš "Pravdos"... Girdi, Trumano "užtęstas nenorėjimas bandyti spręsti tarptautinių problemų naujais metodais jau pasmerkę milijonus žmonių desperacijai, despotizmui ir genocidui... dabar Rusijos laimėj-

sinį atsparumą. Lietuviai turi nesileisti morališkai prisligętiams tuščių Sovietų pagyrų apie jų tariamąją galybę ir Vakarų siipnumą. Savo įžuliu agresingumą Rytų Europoje ir Tol. Rytuose Sovietai sukėlė prieš save visas didžiausias Vakarų valstybes. Tačiau kaip tik ir yra tikras laidas, jog su laisvojo pasaulio pergale išaus ir mūsų tautai laisvės diena. "Kad toji diena ateitų juo baigtų. Anksčiau ar vėliau sovietai, nusikaltėliai turės atsakyti prieš tarptautinį teisingumo tribunolą už lietuvių tautos naikinimą. Šiandien Lietuvos žmonės turi apsišarvuoti begaline kantrybe, neišleisdami iš akių svarbiausio tikslo — išgyventi ir išlaikyti nepalaužtą vidaus, dvai-

sinį atsparumą. Lietuviai turi nesileisti morališkai prisligętiams tuščių Sovietų pagyrų apie jų tariamąją galybę ir Vakarų siipnumą. Savo įžuliu agresingumą Rytų Europoje ir Tol. Rytuose Sovietai sukėlė prieš save visas didžiausias Vakarų valstybes. Tačiau kaip tik ir yra tikras laidas, jog su laisvojo pasaulio pergale išaus ir mūsų tautai laisvės diena. "Kad toji diena ateitų juo baigtų. Anksčiau ar vėliau sovietai, nusikaltėliai turės atsakyti prieš tarptautinį teisingumo tribunolą už lietuvių tautos naikinimą. Šiandien Lietuvos žmonės turi apsišarvuoti begaline kantrybe, neišleisdami iš akių svarbiausio tikslo — išgyventi ir išlaikyti nepalaužtą vidaus, dvai-

mai yra konsoliduojami prieš mus pačius" (Dules nė vienu žodžiu tačiau nesiteikė genocido paminėti respublikonų partijos platformoje). Dulles puolė ir demokratų partijos platformą, kad joje, nors ir užsiminta, kad pavergtųjų kraštų lasivę turėtų būti atstatyta, bet ištikro demokrat tai tesia Teherano, Jaltos ir Potsdamo praktika. Namuose kalbėdami apie gražinimą laisvės pavergtiesiems, anose konferencijose demokratai juos pasmerkę sovietų vergijai. Amerikiečių spauda, kuri didžia dalimi remia Ike, Trumano išsiauikimą priėmė nepalankiai, kaltindama, jog šitai pats ardas vienybė ir tik siekias demokratų nudažyti "taikos partiją". Juk tikrumoje abu vadai apie pavergtuosius yra pasakę tą patį. Ir vienas ir kitas NATO laiką ne puolamuoju, bet gynimosi įrankiu.

NYTimes galiausiai šitaip viską komentuoja. Ike tik deklaruoja šį Stimsono sovietų nepripažinimo doktriną. Tiranija ir neteisėbė išsilaikė ilgiau, negu pakenčiama; negalima naudoti jėgos, jei sunaikinti, nes tai išauktų dar didesnes nelaimas; tačiau moraliai mes pasitraukiame nuo esamų išdavų (!) ir pasižadame tironų aukose išlaikyti viltį, jog kada nors jie atgaus laisvę ir nepriklausomybę. Esą, taip reiktų abiem partijoms nusistatyti ir kampanijoje neperžengti ribų, kad mūsų draugai anapus geležinės uždangos nebūtų apgauti... Deja, šitoks amerikiečių spaudos paguodimas pavergtiesiems Sibire maža viltis, jei tai nėra būdas kiek apraminti išsigandusius sąjungininkus Europoje.

• Su dideliu pasitenkinimu JT, egzilus ir liberališkųjų amerikiečių priimta žinia apie Kanados genocido pakto ratifikavimo dokumentų deponavimą. Dokumentas JT perėitą savaitę buvo įteiktas David M. Johnson Kanados delegacijos pirmininko, Dr. Lemkinas mano, jog pavergtųjų tautų atstovai Kanadoje pasidarbavę labai daug, ypač lietuvių ir ukrainiečių. Šios dvi tautybės yra didžiausi Dr. Lemkino talkininkai vedamuoje "Drive for 50" bei rėkijoje, kad konvencija būtų ratifikuota ir JAV-bėse. Genocido konvencijos kūrėjas, Yale universiteto teisės profesorius, dr. Lemkinas taip gi numatomas kandidatas Nobelio taikos premijai gauti, šiuo metu ruošiasi naujai akcijai Jungtinėse Tautose. Konvencijos priešai, kurie neutralizavo p. Turausko pastangas praveisti genocido reikalą Madride Tarptautiniame Teisinių Kongrese ir kludo visais imanomais būdais JAV-se, taip vadinama trijulė Pella-Avram-Morris, neseniai vykusiai buvo "deifruoti" įtakingo Amerikos katalikų savaitraščio "America".

• P. Daumantė knyga "Partizanai už geležinės uždangos", išversta Lietuvų mylinčio brito E. J. Harrisono, apie kurį rašėme "TZ", kaip gerai informuoti sluogsniai sako, pagaliva pasiekė ALT rankas ir numatoma greitai išleisti JAV-se. Šią knygą užlaikę lietuviškieji veiksniai verti griežto papėikimo, nes knyga, "nepaprastai svarbi ir įdomi ir todėl turėtų didelę propagandos vertę dabartiniu laiku. Esu tikras, kad būtinai reikalinga ji išleisti kaip galima greičiau... Tačiau geriau vėliau, negu niekada", rašo gražia lietuvių kalba Mr. E. J. Harrison. Jis taip pat skundžiasi iki šioliai nežinas, koks likimas ištisęs jo "Lithuanians' Fight for Freedom", žymiai padidintą knygėlę, kuri buvus praėjusiais metais pasiūsta Amerikon. 78-metis lietuvių draugas Mr. Harrison laiške Jūsų bendradarbiui nusiskundžia: "Man labai gaila, kad ne tiek dėl senatvės, kiek dėl mano dabartinio sunkių gyvenimo sąlygų negaliu pasvešti daug laiko lietuvių reikalams. Man ir mano žmonai reikia sunkiai dirbti, kad to, noriu užtikrinti Jūs, mīelas galą su galu suvesti"... "Vis dėl p. Almuo, kad mano rūpestis Lietuvos likimu mažiausiai laipsnyje nemažėja ir kad esu tvirtai pasiryžęs išnaudoti visas progas, kad pagal savo išgalėjimą galėčiau dalyvauti šventoje Lietuvos išlaisvinimo kovoje ir be to, kovoje prieš mūsų baisiausią žmonijos priešą — komunizmą".

— Otava. — Ontario Augš. Teismo pirmininku vietoje paskirtakusio R. S. Robertson paskirtas J. C. McRuer.

Vok. Kr. V. Inf.

Pavergtoj Tėvynei

Veda ALMUS

* Liepos 1 d. J. Šimkus grįžė iš apšvietimo draugo Ludo Goro mirties 6 metinės. Visą oratoriją baigia "Gėriai L. Goro kūriniui padeda sukelti mūsų jaunųjų kartų meilės mūsų tėvynei ir visiškai atsisakymo jai dvasios, ugdyti kuo didžiausią neapykantą šlykščiausioms imperialistinėms problemoms ir jų baigtiesiems — buržuaziniams nacionalistams". Beje, sekant atidžiai tarybinę spaudą, susidaro vis stipresnis įspūdis, jog tais baistiesiems "buržuaziniams nacionalistams" bolševikai ne tiek pagerbia likusius Lietuvoje patriotus, kiek pabėgėlius, kurie nusidrižiai stengiasi pavergti tėvynei visais įmanomais būdais padėti, ir pavergti tiek daug jos vilais.

* Birželio 30 d. buvo suauktas LT SR Mokslo Akademijos visuotinis susirinkimas. Pranešimą padarė J. Matulis tema "Bolševikų partijos ir tarybinės vyriausybės rūpinimasis Lietuvos TSR Mokslo Akademijos darbo pagerinimu ir mūsų uždaviniais". Sesija užtruko tris dienas. Buvo svarstoma taip pat "Pagrindinės lietuvių istorijos problemos, nušvičiamos rengiamame Lietuvos istorijos kurse, kolūkių statybos Lietuvoje, LTSR dirvų derlingumo padidimo klausimai".

* LTSR jaučiamas didelis kuro trūkumas. Dėl kuro stokos nutraukus darbą Panemunio malūnui prie Rokškio, kolūkiams ir kolūkiščiui, kurie kaip žinoma, gauna grūdais didesnę dalį savo atlyginimo, yra priversti važiuoti grūdus sumalti dažnai už 20-30 km.

* Ezerio prie Kauo durpynė esanti labai sunkios dirbo sąlygos. Darbas eina labai blogai suorganizuotas. Daugiau kaip 300 darbininkų kiekvieną dieną neatsiima išdirbio normų... dirpynė nėra valgykla, darbininkai turi patys pasigaminti maistą. Darbininkai gyvena apstieptose, nesvariose palatose, trūksta tuščių, kėdžių, spintelė, nėra tinkamos pirties, skalbyklos. Teritorijoje dar tebeguli durpės, pagamintos 1949 metais, tačiau net dabar, pasikyrus papildomai vagonų, transportas eina labai netęsi. Šiokios žinios kartojasi jau nuo 1946 m. ir niekad nepasibaigė, kol sovietai mūsų žemėje šeiminkaus.

* Vilniaus universitete gausu naujų rusų pavarčių. Tos pavardės pastatė universiteto mitynė pasididėję, jog, dėka tėviško partijos rūpinimosi, Vilniaus universitete randasi augintos kvalifikacijos kadrai. Universitete dirba apie 80 mokslo kandidatų, 15 mokslo daktarų, 179 profesoriai gilia savo politines žinias seminaruose, kurių dauguma sekminą jų leninismo marksizmo kursų užbaigė. Potapov, Suchockas puolė Vilniaus universitetą, jo dėstytojus Karkytę, Kisielę, Garmų, kad jų studentai neišsimaigint kaip reikiant Pavlovo, Mičurino ir Lysekos 1952 metų kurso. Stepanov, Dubasov puolė rektoratą "už planų neįvykdymą ypač istorijos-filologijos ir teisės mokslų fakultetuose". Prikiša Dandulius ir prof. Jonynas. Gabrieljan, Paševič puolė universiteto mokslinę tarybą.

* Liepos 1 d. Vilniaus Filharmonijos salėje iškilmingai buvo įteikti diplomai 170 Pedagoginio Instituto diplomantams. Įžango pasakė direktorius Ročka. 31 studentas gavo su pagyrimu. 30 geriausiai baigusiu studentams "giliai" savo žinias ir broliškos respublikos.

* Birželio 30 d. LTSR Valstybinės Konservatorijos salėje įvyko absoliutų koncertas. Gerai pasirodė pianistai Lipičė, Gaškaite, Žukovska, dainininkė Čudakova, violončelistas Sendorovas ir kit. Diplomus gavo 52 asmenys: 10 pianistų, 15 dirigentų, 14 dainininkų ir kit. Anksčiau šią mokyklą užbaigė, Mikšytė, Bolys ir Juzeliūnas gilia savo žinias Maskvoje ir Leningrade.

* Griekščių negu naciai, bolševikiniai okupantai reikalauja, jog lietuvių jų karo pramonę rinkti spalvotuosius metalus. A. Rimko, koks tai įgaliojimas spalvotiesiems metalams, skundžiasi, kad Lietuvos žmonės visiško neišlaiko nustatytų prisakymų. Reikalauja, jog tolimesniam įsavyimui būtų padarytos galės.

* Neseniai LTSR išspausdino Antono Venclovos knyga "Tautos baltaziai", kaip atrodo, tiksliai pagal partijos reikalavimus parašyta. Recenzavęs J. Bartkus rado, jog knyga yra "reikšmingas indėlis į mūsų literatūrą, taikos tema, nors nėra be klaidų ir trūkumų. Jų svarbiausias, ko net Venclova nesugebėjo labiau išvyskinti, "Amerikos — Anglijos imperialistų piktydėjų, padarytų lietuvių tautai". Kiek įdomesnis yra Venclovos rašymo minėtose knygoje, taikomos nacionalistinės buržuazijos. "Lietudies Teismas" teisingai kelia uždavinį — kovoti prieš buržuazinį nacionalizmą, prieš priešikių klasių likučius. "Buržuaziniai nacionalistai", — sako Venclovė, — betliaiškai tarmėja amerikiečių klerikams karo kurstytojams. Buržuaziniai nacionalistai Lietuvą parduotų, kad ir pažiam velniui (proškančias religines prietaras, Venclovė), kad tik atgautų tai, ką jie prarado. Šitie tai niekšai stengiasi iš pasakų kelti mūsų darbo žmones, šmeižti ir paskalomis susilpninti mūsų liaudies atsparumą kovojai dėl ateities, dėl komunizmo, dėl taikos. Niekaš nepavyks šios niekšiškos pastangos! Mūsų liaudies gėris žino savo milžinišką jėgą, kurią sudaro mūsų milžiniški valstybės resursai, mūsų žmonės, ginkluoti nenugalimomis Stalino lenino įdėjimais". Venclova perspėja, "Nors bergėdžiai yra buržuazinio nacionalistų sąjonyje ir pastangos — jų netgi gėdija! Hiteris, neigėlis ne Trumonas! — Bet budrauo negalima prarasti, nes juo labiau prie jo gausio pakirtos, juo labiau jis siuntė". Šia filosofija yra nepaprastai įdomi ir būdinga, gerai vaizduojanti viltis, slausiančios šiuo metu Lietuvoje — kurį, kaip atrodo, sovietai, metę, negal-

dami naudoti genocidinių priemonių, yra bejėgiai suvaldyti.

* Pora savaitių prieš mokslo metų pabaigę Vilniaus Valstybinio Pedagoginio Instituto direktorius M. Ročka paskundė tarybinėje spaudoje psichologą Trumpą, geografo Stabinį, jog jų paskaitose vis dar nepakankamai kovojama prieš buržuazines ideologijas įtakojančius mokslo. Taip pat reikalauja, jog tiek studentai, tiek profesorius "daugiau studijuotų Tarybų valstybės uždavinių ir vėdus politikos klausimus, ryškiau demokautų anglų bei amerikiečių imperialistus".

* Praėjusį pavasarį medicinos mokslo kandidato laipsnį gavę terapeutės katedros asistentas Jonas Misiura tema "Pulmo — kardialinio nepakankamumo gydymas neobenzinoliu". Oponeitais buvo prof. dr. J. Kupčinskis ir medicinos mokslų kandidatas Ch. Kibarskis.

* LTSR Mokslo Akademia skelbia priimanti sekantiems mokslo metams aspirantus mokslų kandidatų laipsniam įsigyti į šiuos institutus: chemijos ir chemijos technologijos (Vilnius, Kosciuškos 14a), geologijos ir geografinių institutų (ten pat), biologijos (Vilnius, Požėros 18), kuriame gaunamos šios specialybės: darvinizmo ir genetikos, botanikos, zoologijos ir biomedicinos; Eksperimentinės medicinos institutas (Vilnius, K. Požėros 18), patofiziologijos, fiziologijos, mikrobiologijos ir onkologijos; Žemės ūkio institutas (Kosciuškos 18), dirvožemio mokslo, žemdirbystės, pienininkystės, fitopatologijos, spec. zootechnikos, gyvulių šėrimo, veisimo, zoohigienos ir žemės ūkio mechanizacijos specialybės; Melioracijos (Kaunas, Stalino 29); Technikos mokslų institutas (Kaunas, Stalino 29) — eksperimentinės fizikos, hidrologijos ir hidrometrijos, vandens energijos sunaudojimo, mėsinių statybos technologijos, audimo, statybos, mechanikos ir metalų technologijos; Lietuvių kalbos institutas (Vilnius, Antakalnio 6); Lietuvių literatūros institutas (ten pat); Lietuvos istorijos institutas (ten pat); Lietuvos istorijos, filosofijos, archeologijos, etnografijos specialybės. Ekonomikos institutas (Vilnius, Kosciuškos 14) — liaudies ekonomikos specialybės Teisės institutas (ten pat) — kolūkių ir žemės teisės ir valstybinės teisės specialybės. Disertacija turinti būti paruošta per trejus metus.

* Prof. dr. J. Kupčinskis nusiskundė, jog jo vadovaujamos Politinės ir Moksline draugijos narių paskaitos, nusistaus "recenzuoti" ir kažkokiai respublikinė valdyba, dažnai išgali įstis mėnesius be atakymo. Štai prof. J. Borušausko paskaita išgaliu visus metus ir galiausiai buvo grąžinta be jokių recenzijų.

* Šiais metais Maskvoje ir vėl buvo išleista gausu būrys, kaip lietuviško studija, lankas A. V. Lunocarskio vardo teatrino meno institutą. Birželio pabaigoje vietoj egzaminų kursantai pastatė Gorkio pjesę "Barbarus", Irankinokas "Kur tai Sibire", Čechovo vaizdėlį "Piršlybos" ir Bomare "Figaro vestuvės". Didelio žiūrovų dėmesio susilaukė ir gavo augstą egzaminų komisijos įvertinimą pirmą kartą statoma A. Gričiaus 7 paveikslų pjesė "Išvakarėse". Svarbiausias roles atliko lietuviškosios studijos kursantai ir diplomantai K. Genys, V. E. Dukaitis, G. Talkutė, A. Gabrenas, Z. Noreika.

* Lietuviai, atkirsti nuo laisvojo pasaulio kultūrinio gyvenimo, prievartaujami kompartijos visose meno srityse, susikoncentravę kur jiems daugiausia duodama laisvės, kraštotyroje. Tačiau ir čia netrukus partija apsižiūrėjo. Štai vėlyvą pavasarį jie prikišo prie kraštotyros muziejų, kurie šiuo metu dirbą įvairiausių masinių — politinių ir kultūrinių darbų, organizuotų parodas, ekskursijas, rengia paskaitas kraštotyros ir visuomeninėms politinėms temoms... Na, va šio tai savo darbo krašto muziejai neatsiėka, mano kompartijos didvyriai. "Eilės muziejų ekspozicijų centre neįsileista revoliucinio judėjimo Lietuvoje istorijai, lietuvių tautos išsivadavimo kovos prieš dvarininkų ir kapitalistų išnaudojimo istorijai, silpnai nuvėčiamas ryšys su rusų tauta". Atskirų muziejų darbe dar neišgyvendinta buržuazinės ideologijos įtaka. Ekspozitų torpe dar yra daug dvarininkų, kapitalistų buities dalykų... Tai pastebėjus septintaisiais okupacijos metais, kompartija įpareigojo Kultūros Svetimato įstatymu komitetą prie LTSR ministrų tarybos pašalinti pažymėtus trūkumus muziejų darbe ir imtis konkrečių priemonių jų veiklai iš pagrindų pagerinti... Kaip matyti toliau iš kompartijos nutorimo, muziejai privalo uoklieti lietuvių tarybinio patriotizmo dvasioje... už visiško įveikimo buržuazinės nacionalistinės ideologijos įtakos likučių, religinių prietarų, teisingai pavaizduoti lietuvių tautos istoriją". Pagarbiama Mažeikių kraštotyros muziejus, kuriame plačiai parodyta žmonių kova už tarybų valdžią, prieš dvarininkų kapihalištinį išnaudojimą, komunistų partijos didvyrišką veiklą žiurimais buržuazinės diktatūros sąlygomis... "Šių skyrių studentai demokautuoja lietuviškų buržuazinių nacionalistų išdėvystę, žvėrštumus ir patsidavimą vokiečiams imperialistams". Kompartija reikalauja, kad muziejams į teikę atėitų kuo daugiausia tarybinės inteligentijos, kurie tiek daug gali prisidėti rindami medžiagą, organizuojant kultūrinį paminklų apsaugą, rengiant paskaitas, lyvius ir tt.

* Pavasarį Vilniuje pradėjo veikti Stomatologinė klinika, kurioje teikiama vokiečių kalba nemokama pagalba: dantų plėmavimas, šalinimas, protezavimas ir tt.

* Pavasarįje veikė Hidromelioracijos technikumai, kurių priimami piliečiai nuo 14 iki 30 metų amžiaus.

HAMILTON, Ont.

Moterys remia mokinį
Hamiltono L. Kat. Mot. D-jos valdyba suorganizavo būrelį moterų, kurios sutiko remti vieną Diepholzo Liet. Gimnazijos mokinį. Kas mėnesį po \$1 šiam tikslui aukoti pasižadėjo: D. Jaki-mavičiūtė — Kazlauskienė, G. Breichmanienė, A. Grajauskaitė, I. Šeštokienė, B. Stanaitienė, M. Petrušaitienė, G. Kazemekienė, Kačinskienė, S. Masilionytė, A. Trumpickienė, K. Meškauskienė, L. Meškauskienė, S. Karužienė, M. Vaitonienė, L. Valevičienė, Bakaitienė, I. Jakimavičiūtė, T. Pumerytė, Ant. Grajauskaitė, M. Kežinaitytė.

Visoms pasižadėjusiomis D-jos valdyba nuoširdžiai dėkoja.

Dėl dviejų gegužinių
Didž. gerb. p. Redaktoriai, prašau rasti kur nors vietos mano trumpam papildymui korespondencijos iš Hamiltono "Puikiai pavykusi gegužinė" — Sk. St.

Minėtoje korespondencijoje viskas gerai ir labai gražu iki eilučių: "Baigiant tenka pastebėti nekultūringą anos gegužinės rengėjų elgesį". Toliau rašoma: "... Mieli ponai! Neuzmirškime, kad šiame krašte tik kultūringa konkurencija leidžiama".

Man teko būti abiejose gegužinėse ir kaip tik vykti iš TF gegužinės į skautams remti gegužinę. Teko matyti visą reikala vijoje. Būdamas jautresnis tokiems retu suotiems vaizdams, kai tiek daug eilučių spaudoje dar brangių skiriamų vienybėi, bendram darbui — mūsų Lietu-vai Tėvynei ir mūsų pačių ge-gužinei, bei ateities laimei, nu-sprendžiau išsižioti iš grupės tų žmonių, kurie čia atvyko pirmieji iš pirmųjų. Savo darbu miš-kuose išgarsino, neapgyventuo-se plotuose lietuvių vardą ir pra-skyne kelius su geriausiomis re-komendacijomis į miestus.

Tos dienos buvo vieningumo, darnaus sugyvenimo, bendro rei-ka lo dienos, kurių šiandieną trūksta, kurių mes ieškome. O, pasikeitę daug kas į kasdienybę, kurią mes patys sudarome. Mes turime savas tiesas, pagal mas pačius. Daugelis tų vyrų-žuolių pasitraukė nuošaliau nuo visuomeninio gyvenimo kurti šeimų, o tas spragas užpildė asmenys, kartais atrodo savotiškai savo būdu ir svetimi savo veiksmais lie-tuviams, savo nuosirdumu ar tei-singų žodžių. Mūsų laikraščiai, vos kelių skilčių, tapo pripildyti nevisuomenės geros valios žodžių. Ta gegužinių gražia diena, kaip pradėjau pradžioje, pabuvo-jęs TF gegužinėje, patenkintas išvykau pamatyti daugiau vei-dų su p. J. Matulaičiu, į skau-tams remti gegužinę, o iš ten ža-dėjau aplankyti Hamiltoną — visgi artčiau jo! Taip ir papuoliau ant nemalonaus įvykio. Pasirodo, kelios svečių mašinos skautams

remti gegužinėje pasiskundusios, kad buvo suklaidintos jaunuoi-ly, senesniais veidais, stovinčių kely prie įvažiavimo į skautams remti gegužinę, patardami ne-gykti čia, bet kraustyti į TF, nes čia ne viskas tvarkoje — užsi-darė! Tas ir įvyko. Ten tuoj su-mažėjo, o TF padidėjo, kaip ma-tysime, p. J. Matulaitis tais rei-kalais ir atvyko čia, matėsi su rimtais veidais, fone dar rimtes-nių asmenų, aiškino, ir grįžda-mas paėmė mane ir visą reikala-pirštą rodydamas — išguldė. Ro-dė ir tuos, laimingus, gana sava-tiškai šypsančius veidus, prava-žiuojant pro juos, kuriuos jis ma-tė prie kelio į skautams remti gegužinę — vedant "kultūringa konkurenciją" šiame krašte. O kaip tas vyko ir kiek pelno nešė, rodo pati man užkliuvusi kores-pondencija savo 25 eilutėje... Ir staiga pratrūksta... "o lengvų mašinų eilė susidaro iki 8-10. 5 val. "fondininkai" (jų pačių ka-butėse) jau turi per 600 svečių!" J. Matulaitis lankėsi 4 val. kartu pakabino minėtą iškaibą, kuri bu-vo autobuso lange Toronte — ne "didoką rodyklę", kuri buvo jau nuplėsta seniau ir naujoji ne keino kito. O toks vaikiškas kal-tinimas korespondencijai: "ka-dangi buvo rasta rodyklė prikal-ta, tenka laikyti, kad ir TF ge-gužinės ženklus nuplėšė tos pa-čios rankos!"

Mano mielas broli-tautiet, Sk. St., kiek tos pačios rankos, ku-rios yra prikalusios "didoką ro-dykklę" yra nudirbusios mūsų jaunuolių tarpe, vėsdomos dirbti Dievui — Tėvynei — Artimui — skaitant doleriais, bus tikrai daug daugiau, negu pajamos, gautos TF gegužinėje, su tomis suklaidintomis mašinomis, lietu-vių su lietuviu 7 mylių plote ne-sutelpant, iškirstais špėlais pa-sigiriant, pamokant apie šį kra-štą ir kultūringą konkurenciją žo-džiais.

Kaip TF, taip ir skautams rem-ti gegužinė buvo puikios. TF ge-gužinėje, nors toliau nuo Hamil-tono, buvo daugiau hamiltonie-čių ir daugiau su šeimomis, gru-turime savas tiesas, pagal mas pačius. Daugelis tų vyrų-žuolių pasitraukė nuošaliau nuo visuomeninio gyvenimo kurti šeimų, o tas spragas užpildė asmenys, kartais atrodo savotiškai savo būdu ir svetimi savo veiksmais lie-tuviams, savo nuosirdumu ar tei-singų žodžių. Mūsų laikraščiai, vos kelių skilčių, tapo pripildyti nevisuomenės geros valios žodžių. Ta gegužinių gražia diena, kaip pradėjau pradžioje, pabuvo-jęs TF gegužinėje, patenkintas išvykau pamatyti daugiau vei-dų su p. J. Matulaičiu, į skau-tams remti gegužinę, o iš ten ža-dėjau aplankyti Hamiltoną — visgi artčiau jo! Taip ir papuoliau ant nemalonaus įvykio. Pasirodo, kelios svečių mašinos skautams

remti gegužinėje pasiskundusios, kad buvo suklaidintos jaunuoi-ly, senesniais veidais, stovinčių kely prie įvažiavimo į skautams remti gegužinę, patardami ne-gykti čia, bet kraustyti į TF, nes čia ne viskas tvarkoje — užsi-darė! Tas ir įvyko. Ten tuoj su-mažėjo, o TF padidėjo, kaip ma-tysime, p. J. Matulaitis tais rei-kalais ir atvyko čia, matėsi su rimtais veidais, fone dar rimtes-nių asmenų, aiškino, ir grįžda-mas paėmė mane ir visą reikala-pirštą rodydamas — išguldė. Ro-dė ir tuos, laimingus, gana sava-tiškai šypsančius veidus, prava-žiuojant pro juos, kuriuos jis ma-tė prie kelio į skautams remti gegužinę — vedant "kultūringa konkurenciją" šiame krašte. O kaip tas vyko ir kiek pelno nešė, rodo pati man užkliuvusi kores-pondencija savo 25 eilutėje... Ir staiga pratrūksta... "o lengvų mašinų eilė susidaro iki 8-10. 5 val. "fondininkai" (jų pačių ka-butėse) jau turi per 600 svečių!" J. Matulaitis lankėsi 4 val. kartu pakabino minėtą iškaibą, kuri bu-vo autobuso lange Toronte — ne "didoką rodyklę", kuri buvo jau nuplėsta seniau ir naujoji ne keino kito. O toks vaikiškas kal-tinimas korespondencijai: "ka-dangi buvo rasta rodyklė prikal-ta, tenka laikyti, kad ir TF ge-gužinės ženklus nuplėšė tos pa-čios rankos!"

Mano mielas broli-tautiet, Sk. St., kiek tos pačios rankos, ku-rios yra prikalusios "didoką ro-dykklę" yra nudirbusios mūsų jaunuolių tarpe, vėsdomos dirbti Dievui — Tėvynei — Artimui — skaitant doleriais, bus tikrai daug daugiau, negu pajamos, gautos TF gegužinėje, su tomis suklaidintomis mašinomis, lietu-vių su lietuviu 7 mylių plote ne-sutelpant, iškirstais špėlais pa-sigiriant, pamokant apie šį kra-štą ir kultūringą konkurenciją žo-džiais.

Kaip TF, taip ir skautams rem-ti gegužinė buvo puikios. TF ge-gužinėje, nors toliau nuo Hamil-tono, buvo daugiau hamiltonie-čių ir daugiau su šeimomis, gru-turime savas tiesas, pagal mas pačius. Daugelis tų vyrų-žuolių pasitraukė nuošaliau nuo visuomeninio gyvenimo kurti šeimų, o tas spragas užpildė asmenys, kartais atrodo savotiškai savo būdu ir svetimi savo veiksmais lie-tuviams, savo nuosirdumu ar tei-singų žodžių. Mūsų laikraščiai, vos kelių skilčių, tapo pripildyti nevisuomenės geros valios žodžių. Ta gegužinių gražia diena, kaip pradėjau pradžioje, pabuvo-jęs TF gegužinėje, patenkintas išvykau pamatyti daugiau vei-dų su p. J. Matulaičiu, į skau-tams remti gegužinę, o iš ten ža-dėjau aplankyti Hamiltoną — visgi artčiau jo! Taip ir papuoliau ant nemalonaus įvykio. Pasirodo, kelios svečių mašinos skautams

remti gegužinėje pasiskundusios, kad buvo suklaidintos jaunuoi-ly, senesniais veidais, stovinčių kely prie įvažiavimo į skautams remti gegužinę, patardami ne-gykti čia, bet kraustyti į TF, nes čia ne viskas tvarkoje — užsi-darė! Tas ir įvyko. Ten tuoj su-mažėjo, o TF padidėjo, kaip ma-tysime, p. J. Matulaitis tais rei-kalais ir atvyko čia, matėsi su rimtais veidais, fone dar rimtes-nių asmenų, aiškino, ir grįžda-mas paėmė mane ir visą reikala-pirštą rodydamas — išguldė. Ro-dė ir tuos, laimingus, gana sava-tiškai šypsančius veidus, prava-žiuojant pro juos, kuriuos jis ma-tė prie kelio į skautams remti gegužinę — vedant "kultūringa konkurenciją" šiame krašte. O kaip tas vyko ir kiek pelno nešė, rodo pati man užkliuvusi kores-pondencija savo 25 eilutėje... Ir staiga pratrūksta... "o lengvų mašinų eilė susidaro iki 8-10. 5 val. "fondininkai" (jų pačių ka-butėse) jau turi per 600 svečių!" J. Matulaitis lankėsi 4 val. kartu pakabino minėtą iškaibą, kuri bu-vo autobuso lange Toronte — ne "didoką rodyklę", kuri buvo jau nuplėsta seniau ir naujoji ne keino kito. O toks vaikiškas kal-tinimas korespondencijai: "ka-dangi buvo rasta rodyklė prikal-ta, tenka laikyti, kad ir TF ge-gužinės ženklus nuplėšė tos pa-čios rankos!"

Mano mielas broli-tautiet, Sk. St., kiek tos pačios rankos, ku-rios yra prikalusios "didoką ro-dykklę" yra nudirbusios mūsų jaunuolių tarpe, vėsdomos dirbti Dievui — Tėvynei — Artimui — skaitant doleriais, bus tikrai daug daugiau, negu pajamos, gautos TF gegužinėje, su tomis suklaidintomis mašinomis, lietu-vių su lietuviu 7 mylių plote ne-sutelpant, iškirstais špėlais pa-sigiriant, pamokant apie šį kra-štą ir kultūringą konkurenciją žo-džiais.

Kaip TF, taip ir skautams rem-ti gegužinė buvo puikios. TF ge-gužinėje, nors toliau nuo Hamil-tono, buvo daugiau hamiltonie-čių ir daugiau su šeimomis, gru-turime savas tiesas, pagal mas pačius. Daugelis tų vyrų-žuolių pasitraukė nuošaliau nuo visuomeninio gyvenimo kurti šeimų, o tas spragas užpildė asmenys, kartais atrodo savotiškai savo būdu ir svetimi savo veiksmais lie-tuviams, savo nuosirdumu ar tei-singų žodžių. Mūsų laikraščiai, vos kelių skilčių, tapo pripildyti nevisuomenės geros valios žodžių. Ta gegužinių gražia diena, kaip pradėjau pradžioje, pabuvo-jęs TF gegužinėje, patenkintas išvykau pamatyti daugiau vei-dų su p. J. Matulaičiu, į skau-tams remti gegužinę, o iš ten ža-dėjau aplankyti Hamiltoną — visgi artčiau jo! Taip ir papuoliau ant nemalonaus įvykio. Pasirodo, kelios svečių mašinos skautams

remti gegužinėje pasiskundusios, kad buvo suklaidintos jaunuoi-ly, senesniais veidais, stovinčių kely prie įvažiavimo į skautams remti gegužinę, patardami ne-gykti čia, bet kraustyti į TF, nes čia ne viskas tvarkoje — užsi-darė! Tas ir įvyko. Ten tuoj su-mažėjo, o TF padidėjo, kaip ma-tysime, p. J. Matulaitis tais rei-kalais ir atvyko čia, matėsi su rimtais veidais, fone dar rimtes-nių asmenų, aiškino, ir grįžda-mas paėmė mane ir visą reikala-pirštą rodydamas — išguldė. Ro-dė ir tuos, laimingus, gana sava-tiškai šypsančius veidus, prava-žiuojant pro juos, kuriuos jis ma-tė prie kelio į skautams remti gegužinę — vedant "kultūringa konkurenciją" šiame krašte. O kaip tas vyko ir kiek pelno nešė, rodo pati man užkliuvusi kores-pondencija savo 25 eilutėje... Ir staiga pratrūksta... "o lengvų mašinų eilė susidaro iki 8-10. 5 val. "fondininkai" (jų pačių ka-butėse) jau turi per 600 svečių!" J. Matulaitis lankėsi 4 val. kartu pakabino minėtą iškaibą, kuri bu-vo autobuso lange Toronte — ne "didoką rodyklę", kuri buvo jau nuplėsta seniau ir naujoji ne keino kito. O toks vaikiškas kal-tinimas korespondencijai: "ka-dangi buvo rasta rodyklė prikal-ta, tenka laikyti, kad ir TF ge-gužinės ženklus nuplėšė tos pa-čios rankos!"

Mano mielas broli-tautiet, Sk. St., kiek tos pačios rankos, ku-rios yra prikalusios "didoką ro-dykklę" yra nudirbusios mūsų jaunuolių tarpe, vėsdomos dirbti Dievui — Tėvynei — Artimui — skaitant doleriais, bus tikrai daug daugiau, negu pajamos, gautos TF gegužinėje, su tomis suklaidintomis mašinomis, lietu-vių su lietuviu 7 mylių plote ne-sutelpant, iškirstais špėlais pa-sigiriant, pamokant apie šį kra-štą ir kultūringą konkurenciją žo-džiais.

Kaip TF, taip ir skautams rem-ti gegužinė buvo puikios. TF ge-gužinėje, nors toliau nuo Hamil-tono, buvo daugiau hamiltonie-čių ir daugiau su šeimomis, gru-turime savas tiesas, pagal mas pačius. Daugelis tų vyrų-žuolių pasitraukė nuošaliau nuo visuomeninio gyvenimo kurti šeimų, o tas spragas užpildė asmenys, kartais atrodo savotiškai savo būdu ir svetimi savo veiksmais lie-tuviams, savo nuosirdumu ar tei-singų žodžių. Mūsų laikraščiai, vos kelių skilčių, tapo pripildyti nevisuomenės geros valios žodžių. Ta gegužinių gražia diena, kaip pradėjau pradžioje, pabuvo-jęs TF gegužinėje, patenkintas išvykau pamatyti daugiau vei-dų su p. J. Matulaičiu, į skau-tams remti gegužinę, o iš ten ža-dėjau aplankyti Hamiltoną — visgi artčiau jo! Taip ir papuoliau ant nemalonaus įvykio. Pasirodo, kelios svečių mašinos skautams

remti gegužinėje pasiskundusios, kad buvo suklaidintos jaunuoi-ly, senesniais veidais, stovinčių kely prie įvažiavimo į skautams remti gegužinę, patardami ne-gykti čia, bet kraustyti į TF, nes čia ne viskas tvarkoje — užsi-darė! Tas ir įvyko. Ten tuoj su-mažėjo, o TF padidėjo, kaip ma-tysime, p. J. Matulaitis tais rei-kalais ir atvyko čia, matėsi su rimtais veidais, fone dar rimtes-nių asmenų, aiškino, ir grįžda-mas paėmė mane ir visą reikala-pirštą rodydamas — išguldė. Ro-dė ir tuos, laimingus, gana sava-tiškai šypsančius veidus, prava-žiuojant pro juos, kuriuos jis ma-tė prie kelio į skautams remti gegužinę — vedant "kultūringa konkurenciją" šiame krašte. O kaip tas vyko ir kiek pelno nešė, rodo pati man užkliuvusi kores-pondencija savo 25 eilutėje... Ir staiga pratrūksta... "o lengvų mašinų eilė susidaro iki 8-10. 5 val. "fondininkai" (jų pačių ka-butėse) jau turi per 600 svečių!" J. Matulaitis lankėsi 4 val. kartu pakabino minėtą iškaibą, kuri bu-vo autobuso lange Toronte — ne "didoką rodyklę", kuri buvo jau nuplėsta seniau ir naujoji ne keino kito. O toks vaikiškas kal-tinimas korespondencijai: "ka-dangi buvo rasta rodyklė prikal-ta, tenka laikyti, kad ir TF ge-gužinės ženklus nuplėšė tos pa-čios rankos!"

Mano mielas broli-tautiet, Sk. St., kiek tos pačios rankos, ku-rios yra prikalusios "didoką ro-dykklę" yra nudirbusios mūsų jaunuolių tarpe, vėsdomos dirbti Dievui — Tėvynei — Artimui — skaitant doleriais, bus tikrai daug daugiau, negu pajamos, gautos TF gegužinėje, su tomis suklaidintomis mašinomis, lietu-vių su lietuviu 7 mylių plote ne-sutelpant, iškirstais špėlais pa-sigiriant, pamokant apie šį kra-štą ir kultūringą konkurenciją žo-džiais.

Kaip TF, taip ir skautams rem-ti gegužinė buvo puikios. TF ge-gužinėje, nors toliau nuo Hamil-tono, buvo daugiau hamiltonie-čių ir daugiau su šeimomis, gru-turime savas tiesas, pagal mas pačius. Daugelis tų vyrų-žuolių pasitraukė nuošaliau nuo visuomeninio gyvenimo kurti šeimų, o tas spragas užpildė asmenys, kartais atrodo savotiškai savo būdu ir svetimi savo veiksmais lie-tuviams, savo nuosirdumu ar tei-singų žodžių. Mūsų laikraščiai, vos kelių skilčių, tapo pripildyti nevisuomenės geros valios žodžių. Ta gegužinių gražia diena, kaip pradėjau pradžioje, pabuvo-jęs TF gegužinėje, patenkintas išvykau pamatyti daugiau vei-dų su p. J. Matulaičiu, į skau-tams remti gegužinę, o iš ten ža-dėjau aplankyti Hamiltoną — visgi artčiau jo! Taip ir papuoliau ant nemalonaus įvykio. Pasirodo, kelios svečių mašinos skautams

remti gegužinėje pasiskundusios, kad buvo suklaidintos jaunuoi-ly, senesniais veidais, stovinčių kely prie įvažiavimo į skautams remti gegužinę, patardami ne-gykti čia, bet kraustyti į TF, nes čia ne viskas tvarkoje — užsi-darė! Tas ir įvyko. Ten tuoj su-mažėjo, o TF padidėjo, kaip ma-tysime, p. J. Matulaitis tais rei-kalais ir atvyko čia, matėsi su rimtais veidais, fone dar rimtes-nių asmenų, aiškino, ir grįžda-mas paėmė mane ir visą reikala-pirštą rodydamas — išguldė. Ro-dė ir tuos, laimingus, gana sava-tiškai šypsančius veidus, prava-žiuojant pro juos, kuriuos jis ma-tė prie kelio į skautams remti gegužinę — vedant "kultūringa konkurenciją" šiame krašte. O kaip tas vyko ir kiek pelno nešė, rodo pati man užkliuvusi kores-pondencija savo 25 eilutėje... Ir staiga pratrūksta... "o lengvų mašinų eilė susidaro iki 8-10. 5 val. "fondininkai" (jų pačių ka-butėse) jau turi per 600 svečių!" J. Matulaitis lankėsi 4 val. kartu pakabino minėtą iškaibą, kuri bu-vo autobuso lange Toronte — ne "didoką rodyklę", kuri buvo jau nuplėsta seniau ir naujoji ne keino kito. O toks vaikiškas kal-tinimas korespondencijai: "ka-dangi buvo rasta rodyklė prikal-ta, tenka laikyti, kad ir TF ge-gužinės ženklus nuplėšė tos pa-čios rankos!"

Mano mielas broli-tautiet, Sk. St., kiek tos pačios rankos, ku-rios yra prikalusios "didoką ro-dykklę" yra nudirbusios mūsų jaunuolių tarpe, vėsdomos dirbti Dievui — Tėvynei — Artimui — skaitant doleriais, bus tikrai daug daugiau, negu pajamos, gautos TF gegužinėje, su tomis suklaidintomis mašinomis, lietu-vių su lietuviu 7 mylių plote ne-sutelpant, iškirstais špėlais pa-sigiriant, pamokant apie šį kra-štą ir kultūringą konkurenciją žo-džiais.

Iš lietuviškojo pasaulio

JA VALSTYBĖS
Vals. Departamentas paskelbė sąrašą, kokie Lietuvos konsula-tai veikia JAV-bėse, būtent: gen. konsulas Niujorke (vykti. gen. konsulas J. Budrys, vicekonsulai V. Stašinskas ir A. Simutis), konsu-latas Čikagoje (konsulas dr. P. Daužvardis) ir garbės konsula-tai Los Angeles mieste (g. konsulas dr. J. Bielskis) ir Bosto-ne (g. kons. adv. A. Salna).

Kun. Ignas G. Končius pirmas šv. Mišias atlaikė šv. Kazimie-ro parapijos bažnyčioje Pittsbu-rge, Pa.

Dr. K. Alminas, veterin. gy-dytojas, šiuo metu gydos akis Omahoje, Nebr. Jis turi darbą Loop City, Nebr.

VOKIETIJA
PLB Vokietijos Krašto Valdybos rinkimai

Ligšioliniai 11 Rinkiminių Applinkinių duotais rinkimų davi-niais, trūkstant duomenų iš Memmingeno Apygardos, paduo-tųjų balsų skaičium pirmieji 20 kandidatų eina tokia eile:

1. Pr. Zundė	1.646
2. E. Simonaitis	1.533
3. Kun. Keleris	1.295
4. A. Giedraitis	1.276
5. Tėv. Bernatonis	1.199
6. J. Glemža	970
7. E. Žilius	792
8. J. Jurkaitis	747
9. J. Lukošius	705
10. Prof. Rukša	696

PAX ROMANA KONGRESAS

Mažasis Almutis,
būsimas mūsų bendradarbis. Viešėdamas su mamyte pas senelius Toronte, jis atšventė pirmąsias metines. Prieš imdamiesi rimto darbo, visi geri vyrai paseilina rankas.

Toronte, Otavoje, Montrealyje ir Quebec'e vykęs ir kuonė ištas 2 savaites (rugp. 21-rugs. 1 d.) trukęs Pax Romana Kongresas, sutraukęs su viršum 700 dalyvių iš visų penkių pasaulio žemynų, yra istorinės reikšmės įvykis kultūriniam Kanados gyvenime.

Pax Romana, savo 30 metų gyvavimo laikotarpyje spėjusi sujungti į vieną pasaulinį sąjūdį 82 studentų federacijas ir 46 intelektualų organizacijas, nun yra virtusi savos rūšies Katalikiškojo Internacionalu, turinčiu savo uždavinį apšviesti Ameriką Evangelijos šviesa mūsų amžiaus tamsą, rechristianizuojant, atnaujinant įvairias gyvenimo sritis: religinę, intelektualinę, estetišką, moralinę, profesinę, tautinę, tarptautinę etc.

Lietuvos vardas dažnai skambėjo plenūmo posėdžių ir kongresų darbu metu, sukeldamas karštų ovacijų. Liet. studentų vardu visus kongreso darbus ištas sekė ir dalyvavo stud. A. Bajorinas ir doktorantas V. Žvirždis, liet. intelektualų vardu — Antanas Ramūnas.

Rašo Antanas Ramūnas

Kongresą globojo bažnytinės ir civilinės valdžios atstovai: visa tai sukėlė kraštė visuotini susidomėjimą kongresu ir suteikė jam reto iškilmingumo įspūdį. Iš pradžių, buvo numatyta ruošti kongresą Montrealyje. Bet pasipriešino tam benė pats amerikoniškiausias ir dinamiškiausias Kanados miestas — Torontas, turįs savo kardinolą, Otavos krašto sostinę, ir, pagaliau, Quebecas, šiemet švenčias Lavalio universiteto 100 metų sukaktuvę. Teko tad laime pasidalinti. Liūto dalis atiteko Montrealui.

Toronte (rugp. 21 d. — rugp. 24 d.) vyko svarbus Studentų ir Intelektualų Sąjūdžių plenariniai posėdžiai. Svarstyta pagrindiniai Pax Romana organizacijos liečiai reikalai. Padaryta tikra sąžinės sąskaita. Nutiestos veikimo gairės ateičiai. Išrinkti centriniai organai: Studentų Sąjūdžiui palieka jį toliau vadovauti Rosaire Beaulieu (kanadietis), Intelektualų Sąjūdžio priekyje atsisitę žinomas Princetono universiteto (USA) profesorius H. S. Taylor.

Otavoje (25 d. rugp. sekmadienį) universiteto vadovybė kartu su bažnytinės, municipalinės ir federalinės valdžios atstovais suvokė kongreso dalyviams iškilmingą priėmimą. Be to, apžūrėta sostinė, dalyvių praminta "par kų ir gelių miestu".

Montrealyje (26 d. — 30 rugp.) prasidėjo studijinė kongreso programa, turinti savo uždavinį nuodugniai ištyrinėti temą: "Universiteto misija". Universiteto misijos moderniam pasauliui klausimas svarstytas iš įvairių pusių, būtent: iš istorinės (Notre Dame universiteto prof. G.B. Phelan paskaita: "Universiteto kilmė ir evoliucija"), iš idealinės (Sorbonos universiteto profesorius Olivier Lacombe paskaita: "Universiteto idėja"), iš socialinės (Katalikų universiteto Vašingtone prof. Helmut Hatzfeld paskaita: "Universitetas ir visuomenė"), iš politinės (J. Desy paskaita: "Universitetas ir valstybė").

Greta su paskaitomis vyko net 9 komisijų posėdžiai su nuolatiniiais debatais, nagrinėjant įvairius pozityvius universiteto misiją XX amžiuje.

Quebec (rugp. 31 d. ir rugs. 1 d.) buvo užbaigta studijinė kongreso programos dalis ir suruoštas iškilmingas Lavalio universiteto 100 metų jubilėjus minėjimas. Paskaita skaite: žinomas Pietų Amerikoje Krikščionių Demokratų veikėjas prof. Alceu Amoroso Lima ("Universitetas ir tarptautinė bendruomenė") ir Lavalio universiteto vicerektorius Mons. A. M. Parent ("Universitetas ir Bažnyčia").

Nors kongreso programą pavairojo ekskursijos į Niagaros krioklį, Laurentian kalnus, į St. Faustino, Tautinės parodos Torontose apžiūrėjimas, įvairūs priėmimai, programos, vienok apie porą savaitių trukę intensyvūs darbai pareikalavo iš dalyvių nepaprastai daug energijos, kantrybės, ištvermės ir pasišventimo.

Del p. Sk. St. korespondencijos

Cia nėra įmanoma, nors ir labai suglaustoj formoj, pateikti visų kongreso darbų ir padarytų nutarimų sutrauką bei apibūdinimą. Tati pareikalautų iš tiso tomo. Mus, lietuvius, lygiai kaip ir visas pavergtas tautas, labiausiai domina Pax Romana kongreso priimta rezoliucija įsteigti specialią mokslininkų ekspertų komisiją, kuri tyrinėtų geležinės uždangos atskirtą pasaulį ir nuolat bylotų į laisvos žmonijos protą, sąžinę ir širdį visų pavergtųjų vardu. Į komisiją išrinkti: žinomas Kanados valstybininkas bei diplomatas J. Desy, ilgas metus buvęs British United Press direktorius R. Keyserlingk, McGill universiteto prof. Romer, Ukrainiečių Mokslo Akademijos pirmininkas prof. Čubaty, prof. Vavrovič, Fordham universiteto prof. Urusov, prof. dr. Antanas Ramūnas, Montrealio universiteto prof. Domaradzki, dr. Zuk, dėstąs Toronto universitete. Komisija įgaliota organizuoti pastovią instituciją su centrais Montrealyje ir Niujorke.

S.m. rugpičio mėn. 21 d. "Tėviškos Žiburių" Nr. 33 buvo patalintas p. Sk. St. straipsnis, liečias Hamiltono Tautos Fondo Valdybos posėdžio, įvykusio rugpičio mėn. 11 d., nutarimus, kurių dėka rugpičio mėn. 24 d. įvyko dvi lietuviškos gegužinės. Norėdami visuomenei paaiškinti tuomet susidariusią padėtį, pareiškiam: iš Hamiltono TF V-bos posėdžio nutarimo matyti, kad posėdis, kuriame buvo nutarta ruošti rugpičio mėn. 24 d. gegužinę, įvyko rugpičio mėn. 11 d., gi Toronto skautai, neprasielkdami su Hamiltono Bendruomenės taisyklėmis, reikalaujantiomis vienu metu neruošti dviejų ar daugiau parengimų, nustatyta tvarka užregistravo Hamiltono B. V-boje ruošiamą gegužinę p. Narušio ūkyje liepos mėn. 21 d. Iš HB V-bos buvo gautas sutikimas, nes ta diena dar buvo laisva.

Hamiltono TF V-bos nutarime punkte Nr. 1 sakoma: "...Tartu su Toronto skautais, prašant juos savo gegužinę atidėti. Jei susitarti nepavyktų, gegužinę TF ruošti..." Pareiškiam, kad Hamiltono TF V-ba jokio prašymo ar tarimosi dėl mūsų ruošiamos gegužinės atidėjimo nebuvo padariusi.

4 mylių nuo HTF gegužinės ir p. Sk. St. negalėjo to matyti. Žinoma, p. Sk. St. galėjo atvažiuoti ir matyti, bet tuomet ir daugiau kaikas išryškėja. P. Sk. St. rašo: "Apie 5 val. dalis mūsų apsigyžta ir atvyksta pas fondininkus". Tiesa, apie 5 val. lauko kelyje, vedančiam į skautų gegužinę, buvo atvažiuoti lengva mašina Nr. 943NC ir lietuviams, vykstantiems į mūsų gegužinę nurodinėj, kad skautų gegužinės nėra ir kvietė vykti į HTF gegužinę. Dalis vykstančiųjų tuom patikėjo, kai tuo tarpu gegužinė vyko iki sutenos.

Negana viso to, buvo nuplėsta skautų rodyklė "Kelias į gegužinę prie ežero", kuri buvo rasta pas TF gegužinės rengėjus p. Bridgeman ūkyje. Išvada aiški. Neturint duomenų, primesti skautams tautinių ženklų nuplėšimą nuo kelio, vedančio į TF gegužinę, yra negražus visuomenės klaidinimas, kuris dangstomas "kultūringomis konkurencijomis".

Skautai nėra parodę jokios neapykantos TFfondui prieš gegužinę, laike gegužinės ir jo jos. Gaila, kad p. Sk. St. savo neapykanta straipsnyje klaidingomis informacijomis nori nustatyti visuomenę prieš skautus.

Toronto Skautų Tunto Vadija.

Redakcijai prisiusta

Lietuvos Valstybės Konstitucijos, Išrašai iš "Vyriausybės Žinių" 1922, 1938 ir 1938 m., Išleido Spaudos Bendrovė "Žiburiai", Toronto, Kanada, 1952 m., 48 pusl.

Lithuanian Franciscan Fathers — 52 pusl. iliustruotas leidinys. Daug vaizdų iš Lietuvos ir JAV liet. pranciškonų gyvenimo.

Aidai, 1952 m. rugsėjo mėn., Nr. 7 (41), 289-336 pusl.

Turiny: A. Maceina, Tiesa ir teisė; J. Aistis, Knogos — mieliosios draugės; Azorin, Hialgas, P. Gaučio vert.; V. Macininas, Mykolas Biržiška; J. Mikuckio eilė.; J. Girmius, Laisvė ir dievybė. Apžvalgos p. Gaucys rašo apie šiu dienų ispanų romaną, išspausdinta visa eilė recenzijų. T. L. Andreikus, OFM, rašo apie Kanonų mokslo Tėvą Graciją, V. K-as rašo apie Pijaus XII kalbą katalikams imonininkams, o M. Biržiška dėl dr. J. Basanavičiaus biografinių smulkmenų.

The Economic Potential of Europe, Preface by Mr. Paul van Zeeland, Foreign Minister of Belgium, 1952, European Movement, 283 pusl.

Dr. K. A. Matulaitis, didelis senovės mylėtojas, jau kelintą kartą rašo "Brit. Lietuvyje", suriškdamas su lietuviu etruskus. Tik visa tai, deja, nepasakoja irgi su trakais arba "gudonų" su lietuvinimo bandymu.

Arkivyskupo J. Matulevičiaus Užrašai jau spausdinami Londone "Nidos" spaustuveje. Leidžia kun. dr. Matulaitis. Knyga žada pasirodyti dar šiais metais.

Nauja Liet. pranciškonų vadovybė

Lietuvos pranciškonų šv. Kazimiero provincijai jų ordino vadovybė trejiems metams paskyrė: provinciolu — T. Jurgį Gailiū, patarėju — T. Justiną Vaškį, T. Bernardiną Grauslį, T. Leonardą Andriekų ir T. Pranciškų Giedgaudą. Jie gi, rugsejo 3-4 dd. suvažiavę į Kennebunk Portą posėdžiui, vadovaujant vizitatoriui T. M. Faustui iš Niujorko, vienolynų viršininkais išrinko: Kennebunk Portui — T. Viktorą Gidžiūną, Greenui — T. Justiną Vaškį, Brooklynui — T. Bernardiną Grauslį, St. Catharines Kanadoje — T. Petrą Baniūną ir Bridgevilles, Pa. — T. Benediktą Bagdoną. Be to, dar buvo padaryti še patvarkymai: T. Kęstutis Butkevičius paskirtas provincijos ekonomu, T. Juvenalis Liauba — tretininkų vizitatorium ir pašaukimų direktorium, T. Modestas Stepaitis — "Sv. Pranciškaus Varpelio" redaktorium. "Aidų" administratorium parinktas T. Jons Dybuvys, kitais gi žurnalais reikais pavesta rūpintis T. Leonardui Andriekui. T. Aleksandras Ziubrys paliktas klebono pareig. Bridgevilles parapijoje.

Naujos vadovybės paskyrimo proga lietuvių pranciškonai iš savo ordino centro per jo pasiųstą vizitatorių gavo nuosirdžių linkėjimų sėkmingai tęsti pradėtą religinę bei kultūrinę veiklą Amerikoje.

BALYS RUKŠA

Eilėraščiai iš naujosios knygos "Ugnies parduojas"

DRAUGYSTĖ

Aš pakėliau prieš juos pilką skrybėlę, —
Prie medžių, kurie žydi ir auga.
Vakar buvo tie medžiai prabėję
I mane, kaip į didelį draugą.

Aš nenuruočiau, senas sangvynikas,
Aš draugystės pomiršti nemoku,
Kaip pavasarių upių deginėlės,
Ir moters, mane mylinčios, juoko.

IR MES PAVASARIOM

KLAUSYK, ir mes pavasariom, kai vėjas
Podvelks pėrykščias lopus ir žolę,
Ir iš miškų sugrįžtantį kirtėjas
Sodas apie pinigų viso gerklę, —
Tada ir mes, kurių kišenės tuščios,
O širdys pilnos jausmo ir kalbos, —
Tada ir mes suriksime, kad musis
Pavasariom ir laimę nepabos.

ŽIBUOKLĖM žaidė ten ir džiūgo

Žibuklė buvo ten pilni maži laivai.
O aš žvegiu ir laivelius toks vienas,
Ir i tą drungną vėją, siūčiantį srovę.
Kol iš melsvų žibuklių, vakaro, ir vėjo,
Ir iš bangų iškilo ji, tartum liepsna,
Ir rojus vėsius nerimu drebejo.
Taškyma gelių krauju mane —

UGNIES PARDAVĖJAS

TOKIA saulė, puošnus toks vidudienis,
Debesėliai balti ir melynė.
O žmogus čia vienšolis, liūdnas
Šilumos paieškoti vyne.

Žemės trykčio gelmė, žemė pakelia
Šviesos skambesio didelę jūrą.
O tik jo, mano artimo akis,
Jokios bangos ilgam neužbėrė.
Brolį, eik su kančiom ir su nuodėmėm,
Pas mane eik, sušals ir akies:
Aš gyvenimo ugnį parduodu
Ir šviesos sklindinčius stiklus.

ALB. BARANAUSKAS

BEKAMPIS LAIMĖ

(Pabaiga)

— Kaimenė šiandien, turbūt, zylioja. Vaikičiai negal atitraukti nuo tų čigonų, tai bus susiginę kur prie krūmų ir patį bimbalyną.

— Ką manai...
Ar Bekampis tuo metu pagalvojo apie savo bulių? Galbūt, o gal ir ne. Greičiausiai ne, nes kai pietums baigiantis lauke už lango pasirodė žila Klevienės galva, jis vos tepažiūrėjo į ją ir ėmė kimsti pykę ramiu, kaip po išpažinties, veidu. Klevienė perversė į akimis ir parymo ant langinės.

— Bekampis!
— Aš čia.
Ji valandėlę patylėjo. Bekampis vėl pakėlė akis.
— Prašau pietų pas mus, — tarė Bekampienė.
Kaimynė įkišo galvą trobon, išplėtė akis ir dirbtinai ramiu balsu pranešė naujieną:

— Bekampis, dar nebus pusė valandos, kai tavo bulius nusi-traukė uodega.
— Jūs, dėdiene, nebaikaukit, — atsiliepė Bekampis. — Paskui gali ir iš tikrųjų kas nors pasidaryti. Vieną nuotykių šiandien jau turėjau.

Klevienė tesė dar ramesniu balsu:
— Tu man užmokėsi už agurkus: zylidamas visą daržą išdrapalino; tam yra teismas. O uodega apsisuko ant vėsnaitės ir nutrūko — buvo išbėgęs, nespėjo sustot. Ateik, parsineš — pakabinau ant šakos. O bulius nudundėjo bala žino, kur; dabar gal jau Gražiškiuose.

Sitokios žinios Bekampiui, davė stiprų impulsą mirktelėti. Jis greitai užsidėjo kepurę ir išėjo su Kleviene. Tuo pačiu metu ant virtuvės slenksčio pasirodė piemu. Viduje buvo tik tarnaitė.

— Kur gospodoriūs? Prapuolė bulius; niekur nerandu, išieško-jau visas lankas. O čigonai jau krauna vežimus, turbūt, greit važiuos. Jeigu į Alksnėn, tai mes jų daugiau nematysim.
Tarnaitė jam sudavė šlapia mazgote.

— Tu ganyk kaimenę, o ne čigonus. Bulius uodega nusitraukė, bus tau nuo gospodoriūs. Ar jau pietų parėjai?
Piemuo juokdamasis atsakė:
— Gali duot valgyt, Pranukas liko pas gyvulius. Ką tu čia sakei, katino uodega nutrūko?

— Bulius.
— Juokų baikos, Uršule. Ilindo kur į kanapes nuo vapsvų ir tūno.
Jis atsisėd ant suolo, mataškuodamas kojomis, ir pamaisė sriubą. Ūmai jo veidas iškreipė pasibaurėjimas.
— Kas čia — barščiai!
— O ko tu nori? Penktadienis.
— Tai duok nors sviesto; iš ryto kruopos, pietum barščiai! I pabaigą visai ir dugnas išpuolė! Pati tai prisiriję visko, nemanyk — žinai! Kas čia, gali gale, darosi; kai pernai ganiau pas Pranskevičių, tai penktadienį visada blynų kepavo!
Tarnaitė neapsakomai pralinksėjo:
— Nenorėčiau šiandien būti tavo kalyje!
Piemuo įtartinai pažūrėjo ir staiga nutilo.
Bekampienė, išėjusi tarp vartų, laukė pereinant vyro. Kalmas buvo tuščias: vieni gulėjo apypietės, kiti išėjo žiūrėti čigonų. Nei vėjelio, nei debesėlio, tik iš kudurės dar kiek traukė drėgmė, tačiau net joje antys plaukiojo išsižiojusios, nors ir nuolat girkšnodamos žalia vandenį. Kelis sugrįžo Bekampis, vienas, be buliaus, kažką nešdamas rankoj, apsiniaukęs ir piktas. Žmonai jis netarė nė žodžio. Virtuvėje, atslidėjęs po pietų dirželį, snūduriavo piemu; Bekampis jį ištraukė iš užstalės.
— Matai, kas čia?

— Uodega! — išsižiojo piemu.

— Aš tau iš jos išvirsiu košeliu!

— Ir ėmė jį pliekti per šonus. Atrodė, uodega išdygo pačiam piemeniui ir jis dabar beviltiškai stengiasi nusibaidyti muses, verždamasis į laukus zylioti. Tačiau jo kančia tesėsi tik porą minučių, nes tarpduryje netikėtai pasirodė du niekad nematyti jaunuoliai. Jie sustojo ant slenksčio, abejodami, ir vienas tarė:

— Kas gi čia dabar? Einam kitur.

Taciau antrasis jį nuramino ir pasveikino Bekampį:

— Labą dieną!

Jiedu įėjo vidun, miestiskai apsirėdę, su spalvotais marškiniais, kaklaraiščiais ir su dideliais portfeliais rankose. Vienas buvo užsidėjęs mėlynus akinus, kaip elgeta, tačiau buvo aišku, kad jis mato kelią nebologiau už savo draugą. Bekampis sumišo ir nuleido iškelta ranką — "gražiai pasirėdę svečiai" jau čia! Pildosi, kaip buvo sakyta: "seksis gyvuličiai", paskum svečiai. Piemu skubiai nusišluostė asaras ir prisitartinęs ėmė stebėti miescionis, nesitverdamas iš smalsumo.

— Kuo tas berniukas jums nusikalto? — paklausė akiniuos-tasis. Draugas jį kumstelėjo alkūne.

— Prašom į seklyčią, — tarė Bekampis.

Svečiai sekė šeimininką, plodami jam petį ir šypsodamiesi, taip kad Bekampis pabūgo nejuokais. Seklyčioje jie apžiūrėjo ant sienų kabančias nuotraukas, paskum atidarė savo portfelius ir paaiškino.

— Mes didinam paveikslus.

Ką galėjo reikšti paveikslų didinimas? Tuos, kurie kabo kerčioje apkašyti žolynais, galima nebent tik sumažinti, o ne padidinti. Kartais, iškilus barmiams, paveikslu dar vadina žmogaus kūno dalį, esančią augščiau kaklaraiščio, tačiau šį paveikslą galima padidinti tik po operacijos, už kurią būdžia talpas teismas ir kersija padidinto paveikslu artemisines giminės. Jaunuoliai visai neatrodė panašūs į mušeikas. Tačiau Bekampis staiga pajuto tokį nuovargį ir sunkumą visuose sąnariuose po nemiegotos apypietės, kad jam pasidarė neįdomu viskas, išskyrus lovą. Seklyčioje buvo vėsu ir už lango vienodai zirzė bitės; jis vos gynėsi snauduliu.

— Stai jums pavyzdys, — tarė akiniuotasis, paduodamas seną, sulankstytą nuotrauką. — Čia Vyšniakalnio viršaitis.

— Mano pačios krikšto tėvas, — susidomėjo Bekampis. Tikrai tai buvo kūmo atvaizdas, Bekampis tuoj pažino jo storas, atsi-kisusias ausis.

— O čia — padidinta, — jie išvyniojo iš popieriaus didelį kartoną.

— Kas čia toks?

— Čia tas pats viršaitis. Padaryta iš to mažo paveikslėlio.

— Kad nepanašus... Kur jo ausys? Jis čia visai be ausų!

— Matot, jis buvo nufotografuotas nelabai geroj pozoj, tai mes patalsėm, kad išieitų gražiau.

— Jeigu jis toks būtų iš tikrųjų, tai nebologiausiai atrodytu.

Koks jaunas!

— Mes pajauniname mažiausia dešimt metų.

— Na, na...

— O čia ponas Kantrimas iš Liepyno.

Bekampis krūptelėjo ir nusisuko į sieną.

— Šito nerodykit, nenoriu.

Jaunuoliai greitai paslėpė Kantriojo Tado portretus ir ėmė teisintis:

— Siame kaimie nieks nenori jo matyt, tačiau labai gražiai išėjęs.

— Nematyti, kad nosis mėlyna, užtat gražiai, — sumurmėjo Bekampis.

Kažką prisiminęs, jis priėjo prie lango, atidarė ir šūktelėjo:

— Pranuk, Pranuk!

— O ką? — atsiliepė kieme pusbernis.

— Ar bulius dar neatsirado?

Parduodant ar perkant namą mielai Jums patarnausiu!

Galiu sudaryti paskolas. Veltui suteikti informaciją apie parduodamus namus, paskolas, būstus ir tt.

Jūsų patarnavimui

VACYS VASILIAUSKAS
skambinkite tel. KE. 9459, KE. 9450, LA. 2612

Parduodama:

\$8.300 Bloor—Bathurst,
6 kamb. mūrinis namas su ga-
ražu. Įmokėti \$1.500.

\$8.200 Bloor—Christie,
6 kamb. mūrinis, geram
stovyje namas prie gero su-
siekimo. Įmokėti \$2.000.

\$9.100 Bloor—Crawford,
6 kamb. prie gero susiekimo
namas. Įmokėti \$3.000.

\$10.500 Davenport Rd.—Lansdowne,
8 didelių kamb. mūrinis, 2 butų,
namas. Garažui vieta. Įmokėti
\$3.000.

\$12.800 Roncesvalles—Pearson,
8 didelių kamb. mūrinis namas,
2 virtuvės, šoninis įvažiavimas.
Įmokėti \$4.500.

\$13.500 Grenadier Rd.—Roncesvalles
7 didelių kamb. atskiras, mūrinis
namas. Gražus kiemas ir 2 ga-
ražai. Įmokėti \$4.800.

\$11.3000 Geoffrey—Indian Rd.
10 did. kamb. mūrinis, atskiras
namas, vandens apšild. Įmoke-
ti \$7.000.

Indian Rd.—Indian Trail,
12 did. kamb., 2 butų, mūrinis,
atskiras namas, 2 virt., 2 vo-
nio po 4 gabalus, 2 vand. ap-
šild. krosnis, 2 mūriniai garažai.
\$300 pajamų mėnesiui arba vi-
sas tuščias. Įmokėti \$8.000.

R. TESLIA

Real Estate
863 BLOOR STREET WEST
(prie Ossington Ave.)

Sutaupysite \$\$\$

užsakydami anglis per mūsų atstovą VYT. AUŠROTĄ
Skambinkite telefonu LY. 0305 (nuo 10 val. ryto iki 8 val. vak.)
NORRIS FUELS, GL. 2491.

JEI

perkant - parduodant

namą ar bet kokią biznį, pageidautumėte skubaus ir sąžiningo
patarnavimo, kreipkitės į:

ALGIMANTAS MINIOTA
Telefona EM. 6-2024

Mes taip pat patarnaujame ir paskolų gavimo, morgičių
pratęsimo, sutarčių sudarymo, vertimų, imigracijos ir
visais kitais atvejais.

A. KRYZANOWSKI
REAL ESTATE
762 DUNDAS ST. W., TORONTO

Parduodant ar perkant namą ar biznesą JŪSŲ PATARNAVIMUI

Antanas-Tony MORKIS

Real Estate darbe turįs didelio patyrimo

ROY BURBANK REAL ESTATE

1385 QUEEN ST. W. Toronto (prie Lansdowne)

KE. 7904

Vakaraš LL. 5143

RADIO DESPATCHED
TEL. EM 3-2131
Budime 24 valandas
A-B-C TAXI

Dr. B. DOBAI

Gdytojas Vienos, Berlyno, Šveicarijos ir Vengrijos ligoninėse.

VIDAUS IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTAS

Telef. Office: MI. 8821, Namų: KE. 3663. - 465 Bloor St. W., Toronto

MARGIS VAISTINĖ

JONAS V. MARGIS - vaistininkas

19 St. John's Rd. (prie 3131 Dundas St. W.)

RECEPTAMS NAUJIEMS AR SENIEMS tik paskambink
ar parašyk - mes pristatysime kuomet greičiausiai.

TAIP PAT TURIME: Trejos devynerios, foto reikmenų,
mažų vaikų valgių, kosmetikos, vitaminų ir tt.

TELEFONAS
MU. 9543

VALANDOS
9 a.m. - 9 p.m.

ŠVARA - GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujaisiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

City DYE WORKS Limited

Garantuotas saugojimas. Mokama
atsiimant. Garantuojama.
Pasimame ir pristatome.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai
netinkamai laikomi sugenda. Mū-
sų sandėliuose jūsų vasariniai rū-
bai bus rūpestingai saugomi. Kai
darysite rudeninį apsitvarkymą,
valyti viską duokite žinomai
firmai:

138-46 Claremont Str. - Tel. WA. 4557
30 metų valymo patyrimas

Pirkite ir parduokite per didžiausią ir turtingiausią kompaniją Kanadoje

CROWN TRUST COMPANY

Hotelis. \$135.000. Netoli Hamiltono,
galioja 28.000, 30 kamb. mūri-
nis pastatas, karštu vandeniu ap-
šildomas. Įmokėti \$80.000.

Hotelis. \$70.000, netoli Hamiltono,
galioja 16.000, 11 kamb., mūri-
nis pastatas, karšto vandens ap-
šildymas. Įmokėti \$45.000.

Hotelis. \$36.000. Netoli Otavos, ga-
lioja 6.500, 13 kamb., mūri-
nis pastatas, karšto vandens apšil-
dymas. Įmokėti \$18.000.

Hotelis. \$43.000. Netoli Toronto. Ga-
lioja 11.324, 8 kamb., mūri-
nis namas, karštu oru apšildomas.
Įmokėti \$23.000.

Fourplex. \$22.000. 20 kambarių mū-
rinis namas, karštu vandeniu apšil-
domas, vienas butas tuščias. Įmoke-
ti \$11.000.

Duodame paskolas - mažas ir didelės sumas.

ANTANAS-TONY PAUPLIS
CROWN TRUST COMPANY
(Real Estate Department)

OFFICE WA. 3861
RES. LY. 0086

302 BAY STREET
TORONTO

NAUJI

PASIŪLYMAI

skambinkite tel. KE. 9459

Jonui Matulioniui

- \$2.000 grynais.—kaina \$11.000.
7 kambarių namas. Vieta garažui.
Prie Brunswick netoli Bloor g.
- Grynais \$6.000.—Kaina \$16.000.
9 kambariai, 3 virtuvės. Didelis
sklypas 35x135. Garažas. Namas
geras. Paskolos labai gerai sutvar-
kytos i mėnesį reikia mokėti su
visais procentais tik \$80. Pajamų
iki 1 mėnesio — be buto savininkui
— \$180. Indian Rd. Cresc.
netoli Bloor.
- \$3.000 grynais.—Kaina \$11.000.
8 kambariai. Kampinis namas.
Graži vieta. Geras pajamos. Prie
Crawford netoli College.
- Grynais \$6.000.—Kaina \$17.000.
8 kambariai ir 2 vėsiniai. Gara-
žas. Radiatoriai. Alyva šildomas.
Indian Rd. arti Bloor.
- Grynais \$18.000. Kaina \$28.500
Duplexas dar 2 kambariai—vi-
so 12 kambarių su 2 virtuvėmis ir
2 voniomis, 2 karšto vandens tan-
kai. Apkūrenama anglimis. Radio-
toriai. Taksų \$375. Garažas. Gra-
žus sodelis. Gera gatvė. Prie
Glenholme virš St. Clair.
- \$3.500 grynais.—Kaina \$10.900.
7 kambarių namas. Alyva apšil-
domas. Radiatoriai ir vanduo. 2
garažai. Mūrinis tik frontas. Ats-
kiras. Namas jau laisvas—gali-
ma greit apsigyventi. Kitos grin-
dys. Prie St. Clarens netoli Dupont
- \$8.000 grynais.—Kaina \$20.000.
16 kambarių, (4 virtuvės) namas.
Garažas. Butas iš 4 kambarių sa-
vininkui ir priedo \$270 pajamų
i mėnesį. Geras, tvirtas namas.
Gera progą investuoti savo sutap-
us. Prie Shaw — netoli Dundas.
- \$4.000 grynais.—Kaina \$11.000.
7 kambariai 2 augštuose. Plytų,
psiu prijuogtas. Valdymas tuo-
jau po pirkimo. Prie Campbell—
arti Wallace.
- \$4.000 grynais.—Kaina \$14.500.
8 kambarių, 2 virtuvės namas.
I augšte—2 kamb. ir did. virtuvė,
II augšte—2 kamb. ir virtuvė,
III augšte—1 kambarys ir virtuvė.
Namas geram stovy. Geras mū-
ros. Ramioji gatvė. Netoli Ossing-
ton—Davenport kampo.
- Didelis pasirinkimas įvairių na-
mų įvairiomis kainomis ir įvairiose
miesto dalyse.

R. TESLIA

REAL ESTATE BROKER

863 Bloor Str. West, Toronto
(prie Ossington)

Dėmesio!

Pigiai ir sąžiningai taisomi te-
levizijos ir radijo aparatai.

Taip pat mes pravedame
ir televizijos instaliaci-
jas. Darbas atliekamas prity-
rusių radijo-televizijos techni-
kų. Jūsų patogumui aparatus
mes paimame iš namų ir pri-
statome.

Skambinti telefonu OL. 5039
67 LAKEVIEW Ave., Toronto
B. Kalibatas, A. Virkutis ir Co.

— Otava. — Kanados karinės
pajėgos jau prašoko 99.000 vyrų.
o rugsėjį prašoks 100.000.

**NESIOJAMOS
RĄSOMOSIOS
MAŠINĖS**

Siuolaik Jums visų rūšių rašom-
sias mašines su Jūsų kalbos
akcentais. Išimokėjimui.

THOMAS & CORNEY
88 Adelaide St. West
Toronto, Ont.

STASYS PERMINAS
Generalinis Apdraudėjas
Box 328, Delhi, Ont.

Geriausiomis sąlygomis atlieku visų
rūšių draudimus. * Imigracijos reika-
lams parūpinu darbo ir buto garantijas

PARDAVIMUI:

Tabako farmos su derliumi arba be
jo. Taipogi namai, sklypai ir mišrios
farmos. Kreipiantis laisku prašau pa-
žymėti su kokių įmokejimų pagei-
daujate.

Atstovauju
J. W. KOCIUK,
Reals Estate, Delhi

DĖMESIO NAMŲ SAVININKAI!

Sutaupysit laiką ir turėsit pato-
gum pakeisdami namų apšildy-
mo sistemą

- alyvine

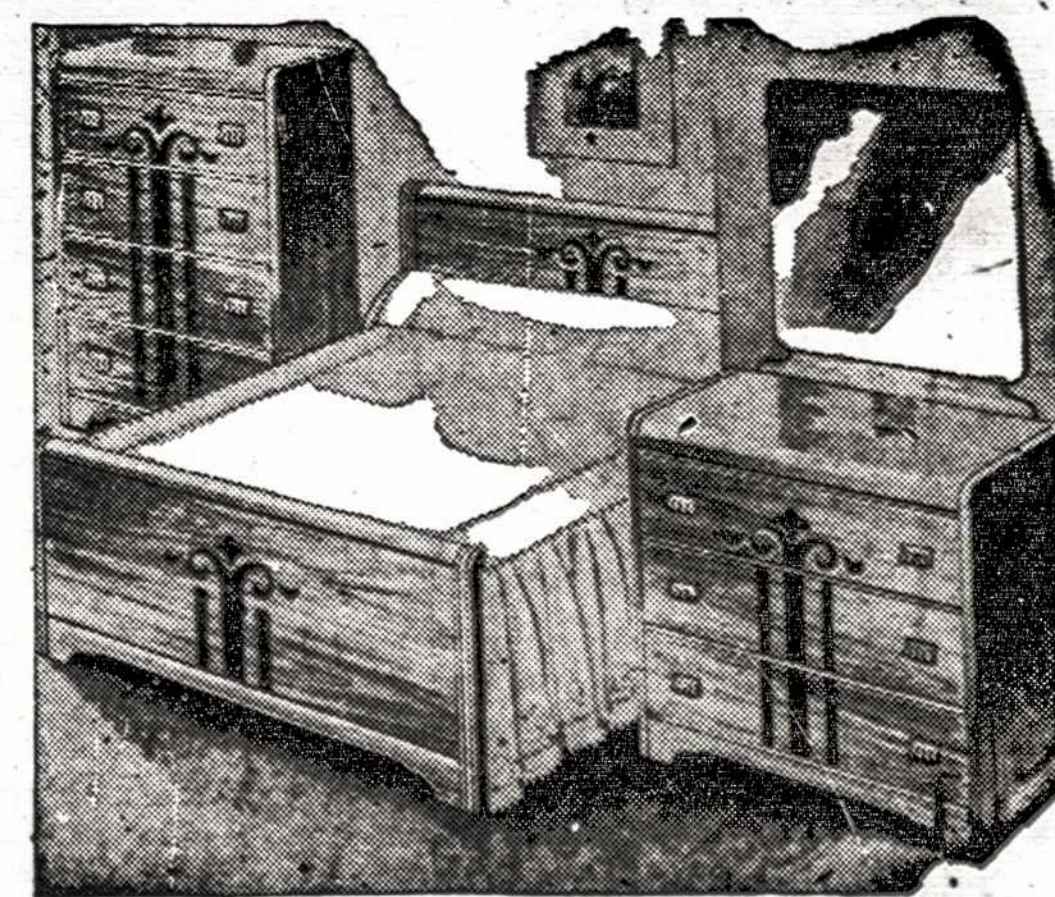
Parduodu ir instaliuoju: Aero,
Heat Ray, Fess ir kt. alyvos degi-
tuvus — Oil Burners. Burneriai
ir darbas garantuojamas.

J. NACEVIČIUS

5 Montrose Ave., Toronto
Telefonas OL. 1523

Skambinti tarp 6-8 val. vak.

\$10 nuolaidos, kas atsineš šį skelbimą ir pirsks nemaziau kaip už \$50

Tik pažvelkit į šį modernų miegamąjį!

12 gabalų moderniško stiliaus miegamasis, į kurio komplektą įeina:
lova, komoda su talpiaisiais stalčiais, spinta, spyruoklinis matracas,
2 pūk. pagalvės, 2 kamb. lempos su gautuvais ir Chenille lovos
užtiesalas. Speciali žema kaina \$125. Taip pat turime įvairių kom-
plektų miegamųjų sofų, gazo ir elektr. krosnių, skalbimo mašinų,
matracų, kilimų, spintų ir visa, kas reikalinga namų apstatymui.
Duodamos lengvos išsimokėjimo sąlygos. Pristatymas ir perla-
ikymas prekių veltui. Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.

COLLIS FURNITURE COMPANY

439 QUEEN ST. W. (prie Spadina). Tel. EM. 6-8094

SPORTO ŽINIOS

Stalo teniso turnyras

Kanados Taut. Parodos metu
vykęs turnyras, kuriame dalyvā-
vo ir mūsų klubo tenisininkai Pr.
Gvildys ir O. Rautinis, taipgi Ha-
miltono V. Subatnikaitė, neda-
vė mūsiškiams daug laimės. V.
Subatnikaitė, išlošusi prieš ga-
na stiprią latvę Velta Adamis,
turėjo nusileisti Kanados čem-
pionei Audrey Perkins. Vyrams
irgi panašiai atsitiko. Pr. Gvildys
pusfinaly suklupo prieš montre-
alietį P. Belanger. Meisterio ti-
tulą iškovojo irgi montrealietis
L. Cloutier.

Futbolo baigminės rungtynės
įvyks ateinantį penktadienį, 7 v.
vak. Earscourt parke. Šių rungt-
ynių laimėjimas labai svarbus,
nes nuo jų priklausys ar mūsų
komanda bus perkelta į augštes-
nę lygą ar ne. Į rungtynes va-
žiuoti Lansdowne autobusu iki
galo.

Zatopeko žvaigždė krinta.

Kaip buvo tikėtasi, ilgųjų dis-
tancijų ir maratono bėgikas Če-
koslovakijos kariuomenės kari-

ninkas E. Zatopekas po Helsin-
ki olimpiados pakėlimo nebe-
gavo. Po 1948 ir po 1950 m. olim-
piadų kiekvieną kartą buvo pa-
aukštintas. Šiais metais nors jis
gavo net 3 aukso medalius, bet
pakėlimo nenumatoma ir kas dar
nemaloniau — krašto apsaugos
ministeris aštriai, nors neminė-
damas pavardės, jį iškritikavo,
o tai komunistinėje santvarkoje
ne kuo kvepia. Anot jo, čekai
Helsinkyje turėjė šiek tiek pa-
siseikimo, bet bendrai jie nepa-
siekė principinių tikslų — la-
biau prisidėti savo krašto kari-
nės pajėgos sustiprinime. Net
sporto reikią sustabdyti indivi-
dualizma ir primadonų kultiva-
vimą. Šiais metais ir Čekoslova-
kijos spauda visiškai nutylėjo
apie savo olimpinį herojų, kai
ankstesnių olimpiadų metais vi-
so krašto spauda garbino jį.

Lukas.

— Londonas. — Išleidžiama
velionies karaliaus pašto ženklų
knyga kainuos \$175.

LIETUVA DAVIES ATSIMINIMUOSE

(Atkelta iš 2 psl.)

tik našta ir greit sumažintų jos
gyvenimo lygį.

Cekoslovakijos ministeris pra-
neša Davies, jog lenkai įteikė ul-
timatumą Lietuvai; kad, jeigu
nesutiks užmegzti diplomatinių
santykių su Lenkija, Lietuva
privaleisianti atsakyti už pasek-
mes. Pasaulis stačiai kvailioja.
Paprastai ultimatumas reiškia
santykių nutraukimą, o ne at-
naujinimą. Diplomatus sluogs-
niuose buvo įtariama, kad Len-
kija taip daranti su vokiečių ži-
nia. Galvojama, kad lenkai ati-
dusią vokiečių koridorių ir
Dancigą, o tuo tarpu užimsią
Lietuvą su Klaipėda. Užsienių
reikalų komisaras Litvinovas tą
tezę paneigė. Litvinovas jam
pareiškė, kad Vokietija nelei-
sianti Lenkijai Lietuvos okupuoti.
Ji taip pat turinti savų apeti-
tų ir Lietuvos teritoriją. Jam,
Litvinovui, Vokietijos karo at-
šė pareiškė, kad greitai laiku ko-
ridorių ir Dancigą vokiečiai iš
Lenkijos paims ir jiems už tai
nieko nemokės. Be to, Litvinov-
vas dar pareiškė, kad Lietuvai
yra pataręs nusileisti, o Lenki-
jai pabrėžęs, kad Lietuvą Soviet-
tų Rusija ginsianti ir kad toliau
nebūtų jokių po kauke paslėp-
tų reikalavimų. Kai Lietuva pri-
ėmė ultimatumą, Davies suruo-
šė banketą diplomatiniam kor-
pusui. Reikia stebėtis, kaip Len-
kijos ministeris stengėsi įtikinti
Lietuvos ministerį, kad Lenki-
ja turėjusi tik gerų norų, kad
santykių atnaujinimas Lietuvai
išeisias tik į gera.

Prieš pat šį paskutinį karą
vienas augstas lenkų kariškis pa-
reiškęs ponui Davies, kad vokie-
čių karo galybė yra per daug iš-
pūsta. Lenkija viena galėsianti
apsiginti nuo vokiečių. Po trijų
savaičių lenkai būsią Berlyne.
Vokiečių-Sovietų draugiškumo
paktas buvęs pasirašytas dėl to,
kad rusai aiškiai matę, jog ang-
lai ir prancūzai provokuoja Hit-

lerį prieš Rusiją. Rusai atkerši-
ję prancūzams ir anglams. Apie
Lenkijos ir Pabaltijo kraštų oku-
pacijas Davies visai nekalba.

Vokiečiams užpuolus Rusiją,
Davies vėl pabunda. Abu kraštai
esą diktatūrų valdomi. Po na-
ciška diktatūra žmogaus gyveni-
mas nebeturįs prasmės, todėl
reikia ginti Rusiją. Stalino dikta-
tūra esanti geresnė. Kodėl? Ogi
kada Rooseveltas perkėlė Davies
iš Rusijos į Belgiją, Stalinas pa-
skyrė jam pasimatymą. Buvo
kalbėta apie Kerenskio skolas.
Prizadėta reikalą sutvarkyti, bet
ištikrųjų taip ir liko. Įsivaizduo-
kite, kokia garbė! Stalinas nėra
priėmęs nei vieno ambasado-
riaus. Jis, Davies, yra pirmasis.
Stalinas priima tik prezidentus
ir ministerius pirmininkus. Lit-
vinovas suruošė atsisveikinimo
balių. Taip pat pirmas įvykis
Maskvoje. Užsienių reikalų ko-
misarai neruošia banketų am-
basadoriams. Ikros būvę užteki-
nai. Jo žmona šokusi su visais.
Net ir jam tekę senus kaulus pa-
kratyti. Rašydamas dukteriai
laišką, pabrėžia, kaip gaila, kad
ji nedalyvavusi. Galėjusi iš iš-
dūmų perplėsti. Su pasididžiavi-
mu kalba, kad jam buvo leista
laisvai važinėti po visą Rusiją.
Vaziavęs ten, kur norėjęs. Ma-
tęs galingą rusų pramonę. Ap-
lankęs kasyklas, kolchozus, ži-
balo šaltinius, vyno spaudimo
centrus ir kita. Matęs gražius
kurortus bei parkus, tik nema-
tęs nei vienos koncentracijos sto-
vyklos. Nieko nežinąs apie pa-
baltiečių trėmimus.

Galutinėje išvadoje tai labai
sunkiai suprantama knyga. Jis
nesuprato nei Rusijos, nei bolše-
vizmo, nei sovietinės politikos.
Kas jį supras?
Vladas Veselauskas.

NAMAI

LIETUVIAMS TINKAMUOSE
RAJONUOSE

Lansdowne — Dupont
\$2.000 įmokėti, viso kaina \$9.000.
Mūrinis pusiau atskiras 6 kambarių
namas. Yra garažas. Vertas ir pa-
togių pirkiny su mažu įnašu. Že-
mi procentai.

Ossington—Dupont
\$3.000 įmokėti, kaina \$10.500. At-
skiras 8 kambarių namas. Vandens
alyvos šildymas. Dideli kambariai.
Dvigubas garažas. Vertas šios kai-
nos.

Dovercourt—Queen
\$14.900, įmokėti \$5.000. Mūrinis,
pusiau atskiras gerai išlaikytas 8
kambarių namas. Alyvos šildymas.
Dvigubas garažas.

Crawford—Bloor
\$14.500, įmokėti \$6.000. Mūrinis,
pusiau atskiras 9 didelių kambarių
namas.

Fern—Roncesvalles
\$13.000, įmokėti \$5.000. Mūrinis
pusiau atskiras 6 kambarių namas.
Tai labai gerame stovyje, švarus,
gražus namas.

Indian Rd.—Garden
\$14.800, įmokėti \$6.000. Mūrinis
pusiau atskiras 8 kamb. namas.
Gražioje vietoje, patogus namas.
Elektr. vandens šildymas.

High Park rajone
\$19.000, įmokėti \$8.500. Mūrinis vi-
sai atskiras 11 kambarių namas.

Dundas—Gladstone
\$14 kambarių ir krautuvės patalpa.
Kaina \$24.000, įmokėti apie pusę.

Didelis pasirinkimas kitų namų. Pe-
riphamos paskolos padidinti pirkėjų
įmokejimų grynais.

R. ŽULYS
Tel. ME. 2471
J. J. ELLIS, Realtor
1072 BLOOR ST. W., TORONTO

Didžiausias namų pasirinkimas

visuose miesto rajonuose!
Tik paskambinkite kiek Jūs turi-
te įmokejimui pinigų — mes pa-
rodysime Jums namą!

\$9.500 Bloor—Ossington,
atskiras 6 kamb. su įvažiavimu
i kiemą. Dvi modern. virtuvės.
Įmokėti \$2.500.

\$11.500 Crawford—College,
mūrinis, vandeniui šild., 8 kam-
barių namas, dvi virtuvės.

\$11.500 Bloor—Runnymede,
mūrinis, atskiras, aliejiui šil-
domas, 2 augštų, 7 kamb. n a-
mas, du garažai.

\$13.200 Bloor—Indian Rd.,
mūrinis 7 kamb. ir sunroom.
Labai švarus namas, garažas.

\$14.500 Bloor—Alhambra,
arti naujai statomas liet. bažny-
čios. Atskiras, mūrinis, 8 kamb.
namas, garažas.

\$16.500 Bloor—Indian Rd.,
atskiras, mūrinis, vandeniui ir
aliejui šildomas, 9 kamb. ir 2
sunrooms namas, du garažai.

\$19.000 Sunnyside Ave.,
Mūrinis, atskiras, labai geram
stovyje, 11 kamb. su dviem
moderniomis virtuvėmis. Gražus
kiemas, įvažiavimas iš kiemo
pusės.

Indian Rd. 2 bloki nuo Bloor Str.,
deituro pasidalinimo parduo-
damos mūrinis, 11 kamb., at-
skiras namas. Šis namas turi
būti parduotas savaitės bėgy-
je ir už geriausią pasiūlytą
kainą.

Visais namų pirkimo ir pardavi-
mo reikalais kreipkitės į
S. KUZMAS
1675 Bloor St. W. Tel. KE. 7941
po darbo LA. 1250
K. WILES REAL ESTATE

Parduodami namai visose miesto dalyse.

St. Clair—Lansdowne
įmokėti, \$9.000 pilna kaina,
6 kamb. mūrinis namas, labai
gerame stovyje.

Bloor—Concord
įmokėti, \$11.000 pilna kaina,
6 kamb. mūrinis namas, dide-
lis kiemas.

St. Clair—Christie
įmokėti, \$12.900 pilna kaina,
6 kamb. mūrinis namas, mo-
derni virtuvė, didelis kiemas.

St. Clair Ave. Rd.
įmokėti, \$14.000 pilna kai-
na, 8 kamb. mūrinis namas,
vėdinti alyva šildomas.

Taip pat nemažas pasirinkimas
High Park rajone.

A. TAMULAITIS

Skambinti KL. 1159 arba
vakaraš OR. 2637.

</

MANN-MARTEL

DUNDAS—RONCESVALLES
\$9.000 6 kamb. namas su nuomir-
ninkais, kietmedžio grindys,
naujai dekoruoti vidus. Įmo-
kėti \$3.000.

DUNDAS—SCHERIDAN
\$9.500 6 kamb. mūrinis namas, 2
virtuvės, didelės kiemas, vie-
ta garažui. Pajamos iš 11-ro
augsto padengia visas iš-
laidas.

HALLAM—OSSINGTON
\$10.500 8 kamb. namas, mūro fran-
tas, karšto vandens-alyvos
apšildymas, augstas įmokė-
jimas.

QUEENSWAY
\$10.900 5 kamb. modernus mūrinis
bungallow, privatus įvaži-
vimas, erdvas sklypas.

BROCK—BLOOR
\$11.000 8 kamb., pusiau mūrinis na-
mas, karšto oro apšildymas,
vieto garažui. Įmokėti
\$4.000.

DUFFERIN—DAVENPORT
\$11.000 6 gerame stovyje kambarių
namas, moderniška virtuvė,
gražus kiemas. Zemas įmo-
kėjimas.

DUFFERIN—LAPPIN
\$11.900 6 kamb. mūrinis namas,
naujai atremontuotas vidus,
karšto vandens-alyvos apšil-
dymas, garažas.

ARGYLE—OSSINGTON
\$12.500 10 kamb. pajamų namas,
karšto vandens-alyva apšil-
dymas, vieta garažui. Įmo-
kėti \$3.500.

WESTON RD.—ROGERS RD.
\$12.900 beveik naujos 6 kamb. nau-
jovinės mūrinis namas, 2
gražios virtuvės, moderniš-
kas apšildymas, erdvas kam-
pinis sklypas.

PEARSON—RONCESVALLES
\$13.000 8 kamb. mūrinis namas, aly-
vos apšildymas, garažas.

QUEEN—DOVERCOURT
\$13.000 11 kamb. mūrinis namas, 2
vonios, garažas. 7 kambarių
baldois įeina į pirkimą. Da-
bartinis savininkas užima 4
kambarius sau ir gauna virš
\$200 pajamų į mėnesį.

INDIAN RD. CR.
\$13.500 atskiras mūrinis 6 kamb.
namas gražioje vietoje, karš-
to vandens apšild., garažas.

BLOOR—ST. CLARENS
\$13.500 8 kamb. mūrinis namas ra-
mioje gatvėje. Dvi moderniš-
kos virtuvės, gražiai deko-
ruoti kambariai. Patogus su-
siekimas. Normalus įmo-
kėjimas.

SERN—RONCESVALLES
\$14.000 8 erdvių kambarių mūrinis
namas, įvažiavimo nėra,
augstas įmokėjimas.

DUPONT—CHRISTIE
\$14.200 8 kamb. atskiras mūrinis
dviejų augstų namas, 3 vir-
tuvės, karšto vandens ir aly-
vos apšildymas. Viskas gera-
me stovyje Geras pajamos.

MANNING—BLOOR
\$15.000 8 kamb. mūrinis namas,
karšto vandens apšildymas,
dvi virtuvės (moderniška).
\$5.000 įmokėti.

HUMBERSIDE—PACIFIC
\$15.500 6 kamb. atskiras mūrinis na-
mas, karšto vandens ir aly-
vos apšildymas, privatus įva-
žiavimas, garažas.

BLOOR—ST. CLARENS
\$15.500 8 kamb. atskiras mūrinis
namas, vieta garažui.
\$6.000 įmokėti.

CRAWFORD—DUNDAS
\$16.000 8 kamb. mūrinis namas,
karšto vandens apšildymas,
įvažiavimas.

ST. JOHN'S RD.—DUNDAS
\$16.500 9 kamb. mūrinis pajamų na-
mas, 3 virtuvės, karšto van-
dens-alyvos apšildymas, ge-
ras distriktas.

INDIAN RD.—BLOOR
\$16.500 8 kamb. atskiras mūrinis
namas, karšto vandens aly-
vos apšildymas, dvigubas
mūrinis garažas.

INDIAN Trail—INDIAN Rd.
\$18.000 9 kambarių atskiras namas,
karšto vandens-alyvos apšil-
dymas. Garažas, gražus skly-
pas.

INDIAN Rd.
\$18.500 7 kamb. atskiras mūrinis na-
mas. Gražus erdvas vidus.
Gyv. kamb. 24x14. Karšto
vandens alyvos apšildymas,
garažas.

Mes duodame metines paskolas pa-
lengvinti sudaryti įmokėjimų grynai.
Platesnė informacija ir visais kitais
namų pirkimo - pardavimo reikalais
kreiptis į

V. MEILUS

1663 Bloor St. W. Tel. OL. 1106
Namų telef. RU. 1-0203.

MANN & MARTEL
REALTORS

.. JYDSENOS ..

Dvi ministerijos neviejoje
Sovietų Rusijos generalinis
konsulas Sveicarijoje sėdėjo kar-
tą Zuericho kavinėje ir skaitė
laikraštį. Staiga jis pradėjo juok-
tis.

— Skaitėt? — tarė jis kelne-
riui. — Berne įkuriamą jūrų mi-
nisteriją!

— Taip, skaičiau, bet kas čia
juokinga?

— Jūrų ministerija! Berne! O
kur gi jūra?

— Bet juk jūs Maskvoje turi-
te ir teisingumo ministeriją, —
pastebėjo kelnieris.

Negi amžinai sėdės

— Juozai, ar tu pagaliau išeis
kada nors iš tos prakeiktos kar-
čiamos! — šaukia žmona už
lango.

— Na, žinoma, negi galiu čia
amžinai sėdėti, — atsako vyras.

Tik gynėsi

— Tamsta mano ežere sugavai
žuvį ir ją užmušei, — šaukė eže-
ro nuomotojas.

— Bet tai buvo tik apsigyni-
mas. Ji puolė mano visai nekaltą
slieką.

Siurprizas

Rimtos išvaizdos ponas užėjęs
į krautuvę paprašo geros kišeni-
nės plunksnos. Esą, noris dova-
noti sūnui 20 metų sukaktuvių
dieną. Išrinktą plunksną parda-
vėjas giria ir pastebi:

— Beabejo tai bus siurprizas
tamstos sūnui.

— Žinoma. Juk jis tikisi au-
tomobilio...

Lengvai išaiškino

Vienoje Lietuvos gimnazijoje
mokinys klasėje kartą paklausė
mokytojo, žinomo gamtininko,
ar ištikrųjų gyveną žmonių Mar-
se. Mokytojas problema išaiški-
no šitokių palyginimų:

— Kartą vienas skurdus žy-
delis sėdėjo rinkoje prie savo bū-
delės su smulkios prekėmis
rinkoje laukdamas pirkėjų. Iš jo
kudyl išlindo nešvariose galvose
prisilaikęs vabalėlis ir dairosi po
dienos šviesą. Tuo tarpu prie bū-
delės priejo ponas, įeškas prisī-
derinti raktą atsinešai spynai.
Anas vabaliukas žiūri ir galvo-
ja: "Graži galva. Gražiai sušu-
kuota, išplauta, net šviečia sau-
lėje. Kažin ar ir ten gyvena to-
kių vabaliukų, kaip aš?"

Mokinys atsakymu pasiten-
kino.

Naujasis sovietų pastatytas ka-
nalas, jungiąs Volgą su Donu,
pavadintas Lenino kanalu, ta-
čiau toje vietoje, kur jis susi-
junga su Volga, pastatyta di-
džiulė stovykla... Stalino.

Dr. Aleksas Valadka

Gydytojas ir chirurgas
1081 BLOOR ST. W.
(tarp Dufferin ir Dovercourt)

Priima ligonius ir gimdyves
šiokiadieniais nuo 2-4 val. p.p.
ir 6-30-8 val. vak. arba pagal
susitarimą

Telefonas ME. 2933

SAUGU — PATIKIMA

PIRKDAMI AR PARDUODAMI

pasitarkite su mūsų ekspertais.
Mes turime šimtus įvairiausių namų.

Bronius SERGAUTIS
MURRAY 7377
Vakarinė įstaiga
2390 Bloor St. W.

V. TUKLERIS
HAMILTON 9-4121
Hamiltono įstaiga
913 Main St. E.

Kanados didžiausia nuosavybių įstaiga

Centrinė įstaiga 1172 Bay St., Toronto
Skyriai visoje Ontario provincijoje

Specialus rugpjūčio mėn. išpardavimas

Lietuviškai kalbės kailininkas.
Parduodami gatai ir siuvami pagal Jūsų užsakymą kailiai.
Kailinių taisydas ir persiuvimas.
Duodama lengvama išsimokėjimui

BERGMAN FUR CO TORONTO

197 Spadina Ave. Prieš atėjimą skambinkite: EM 4-6509

PARDUODAMI
NAMAI

Niegers—Bathurst
\$1.000 Įmokėti. Nublogėję stovų, 6
šviestų, did. kamb. namas.
Didelis rūšys. Kaina \$7.000
Lietuviai du jau nupirko,
yra dar trys.

Sunnyside Ave.
11 kamb. ir dvi verandos. Pirmos rū-
šies namas. Atskirtas kori-
dorine sistema. Vandeni-
alyva šild. Visi kamb. da-
žyti. Visur tik tesgimdydys. 4
virtuvės. Rūšys su visais pa-
togiškais, tinkuotos - dažytas.
Prie susisiekimo ir pre-
kybos centro. Vieto gara-
žui Įmokėti \$5.5000 vietoj
\$8.000; kaina \$18.000 vie-
toj \$19.500.

Clinton Ave.
10 kamb. 3 virtuvės, 2 vonios. Atski-
ras. Mūrinis. Vandeni-aly-
va šild., korid. sistema. Į-
mėn. \$280 pajamų, nepri-
skaitant 2 kamb. šeiminin-
kui. Įmokėti \$4.300; kai-
na \$14.300.

Marion St. — High Park
8 kamb. Pusiaus atskiras, mūrin. Ga-
ražui vieta. Korid. sistema.
Įmokėti \$4.900; kaina —
\$12.900.

Adelaide St.
8 kamb. su visu turtingu inventoriu-
mi: šaldytuvu, skalb. ma-
patalynė, puodai, sakutės ir
sina, baldais, du radijo p.,
tt. ir tt. Skubus pardavi-
mas. Namas mūrinis. Yra
vieto garažui; lane. Gera
vieto išnuomavimui. Kaina
tik \$12.500.

St. John St.
10 kamb. mūrinis. Tuščias. Korid. si-
stema. Neatruktas. Garažui
vieto. Be skulų. Įmokėti
apie \$5.000; kaina 13.000.

Valgykla
Lietuvių-ukr. rajoner Gerai
įrengta. Virš \$1.500 savit.
apv. 545 vietos. 6 gyv.
kamb. Įmokėti apie \$5.000.

Vasarnamsi
Simco ežero pakrantėje. 5 kamb. su
baldais ir tt. Sklypas 54 iš
209 pėdų. Įmokėti \$500;
Kaina \$2.500.

Paskolų gavimui ir pasirinkti įvairia
kainą, namų, krautuvę, valgyklą,
ypač lietuvių rajonuose, prasme
kreiptis į

Dr. J. Kaškelis

Telef.: WA. 2644, WA. 2647 ir
WA. 2648.
575 Queen St. W. (prie Bathurst)

Neradus manęs biure, prašau palikti
telefoną ar adresą, kad galėčiau su
Tamtoms susisiekti. Darbo valandos
yra nuo 9.30 val. ryto iki 9 val. vak.

R. TESLIA

REAL ESTATE

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Teisininkas —
Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182

Toronto

BR. BUKOWSKA, R.O.

AKIŲ SPECIALISTE

Tikrinu akis ir pritaikau aki-
nius suaugusiems ir vaikams.
Priėmimo valandos: kasdien
nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak.
Sėkmadien. pagal susitarimą.
55 St. John's Rd. W. Toronto
kampas 94 Laws St.
Tel. LYndhurst 0052

DANIEL D. STOKAL

B.A.
TEISININKAS,
ADVOKATAS,
NOTARAS
Kalbu slavų kalbomis.
Room 204, 221 Victoria St.
Office EM. 6-1753
Res. tel. LY 5797

DEMESIO!

Lietuvius Elektros — Radio
Technikas

ANTANAS ČEPONIS

Taisau visų firmų radio apar-
atus, patefonus ir kitus toje srityje
susijusius darbus atlieku greičiai,
pigiai ir sąžiningai.
Darbas garantuojamas.
Paskambinus atvažiuoju į na-
mus tel. KE. 1080.
190 Wright Ave., Toronto

DEMESIO!

Valgyklą "BALTIC"
870 DUNDAS ST. W., TORONTO, Ont
perėmė naujas savininkas. - - Valgiai gaminami pagal lietuvių
skonį iš šviežių produktų. Gamina prityrusios virėjos.
Sav. Feliksas Jonynas

Viktutė Bugailiskaitė
1280 King E. Hamilton, Ont.

AYRAINS
BEAUTY
SALON

Daro pusmetines ir .vairias
trumpalaikes šukuosenas,
dažo ir kerpa plaukus. Kiek-
vienas darbas yra garan-
tuojamas.
Telefonas 4-3566

DR. A. RATINOW

L.M.C.C.

Dirbęs Europos ir Kanados li-
goninėse. Vidaus ligų specia-
listas (širdies, astmos, reu-
matizmo, skilvio ir kt.)

479½ Euclid Ave., Toronto
Tel. RA. 6708.

AKIŲ SPECIALISTAS
M. STEFANUK

(optometrist)

Patikrina akis ir pritaiko
akinius, jei reikalinga
Bathurst Medical Building
312 Bathurst. Telef. EM 3-6373

Dr. WILLIAM J. ZINCHESE

B.A., M.D., L.M.C.C.

GYDYTOJAS ir
CHIRURGAS
Priėmimo valandos 2-4.30 ir
7-9 po pietų
386 Bathurst St. Toronto
Tel. WA 1344

DR. F. TICKETT

Gydytojas
ir
chirurgas
Priėmimo valandos 2-3 ir
7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef.: WA 3754

DANTISTAS

Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6
Pirmadieniais ir ketvirtadie-
niais priima taip pat 7-9 popiet
386 Bathurst St. Toronto
Tel. EM. 4-6515

Dr. Chas. OKUN

DANTISTAS
838 Dundas St. W. Toronto
(kampas Euclid Ave.)
Priima vakarais pagal susita-
rimą. Tel. WA 9822

STANLEY SHOE STORE

Aukščiausios rūšies moterų,
vaikų ir vyrų batai, norma-
laus dydžio ir platus
(EE—EEE)
1438 Dundas St. W. Toronto
(prie Gladstone)

"EUROPA" FOTO STUDIO

Tel. WA 6849
615 Queen St. W. Toronto
Mūsų specialybė vestuvinės,
šeimų nuotraukos ir spalvoti
portretai
Darbas pirmos rūšies

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY. R.O.

Pritaiko akinius visiems akių
defektams. Iširia akių ner-
vus, kurie dažnai sukelia gal-
vos skaudėjimą ir nervingumą
Kalba slavų kalbomis
470 College St. W. Toronto
Tel. RA 3924

DAŽAI IR SIENOMS

POPIERIS!
Vaškas, šepetiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

DAŽYTOJAS

KAROLIS ABROMAITIS

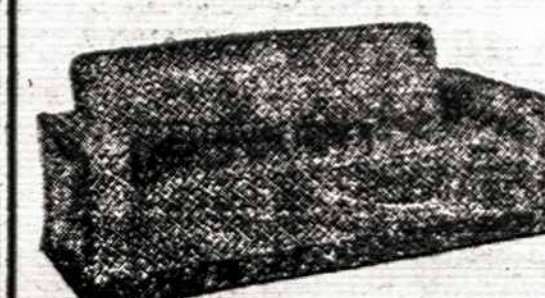
Atlieka vidaus ir lauko namų dažymo darbus.
464 Salem Ave., N., Toronto. Telef. LO. 8309

LIETUVIS LAIKRODININKAS

FRANK BOCHULIS

Taiso ir parduoda įvairių rūšių laikrodžius.
Darbas garantuojamas. Kainos prieinamos.

Atidaryta iki 7 val. vak. 272½ QUEEN ST. W., Toronto

Tiesiog iš fabriko
5 metų garantija!

5 gab. virtuvės chromo komplektas — \$59.50
3 gab. fotelis (chesterfield) — 99.00
3 gab. miegamojo komplektas — \$79.50
Davenport lova (Chesterfield) — \$49.50
Kėdės (Hostess) — \$12.95

DIRECT FURNITURE
SALES

480 YONGE ST., TORONTO
(1 blokas į šiaurę nuo College St.)
ATIDARYTA VAKARAIŠ IKI 9 VAL.
Lengvos išsimokėjimo sąlygos.
Skambinti Midway 1213

F.N.

RADIO AND TELEVISION SERVICE
Phone OL. 3356
236 GLADSTONE AVE. (prie Dundas St. W.) TORONTO, Ont.
Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Felix Norvydas

Mes dirbame 24 valandas
THE VICTORY FLORIST

Mūsų krautuvė dvejose vietose:
749 QUEEN ST. E. Tel. RI. 5804
576 QUEEN ST. W. Tel. EM. 3-1618

Dėmesio!

Statau naujas alyvines ir kitokias krosnis,
taip pat remontuoju senas.

Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiato-
rius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius
panašius darbus.

Pranešu klientams naują savo adresą:
7 Havelock, Toronto. Telef. LL. 4576
ANT. JUOZAPAITIS

Dėmesio!

PARDUODU VYRIŠKUS ir MOTERIŠKUS LAIKRODŽIUS.

Lietuviams papigintos kainos. Garantuoju penkiems metams.

ANT. SLABOSEVIČIUS

Jewellery and Watches Importers Agent
1330 Dundas St. W. Toronto. Tel. LA. 1306
Kreiptis vakarais tarp 6-8 val.

Atsinešk šį skelbimą — 10% nuolaidos!

Naujas atradimas sustabdymui: galvos niežėjimą, plaukų kritimą
pleiskanoms. Shampo — \$1.60. Tonic — \$1.40

Sekmingi rezultatai arba gražinam pinigų

GOLDENBERGS HAIRDRESSING

Ilgalaikio sušukavimo ir plaukų dažymo specialistas
Atdara vakarais
1138 DUNDAS ST. W. (prie Ossington Ave.) Telef.: ME. 8117

YORK PACKING CO. LTD.

104-106 Trowell Ave., Tel.: JU. 2794, JU. 5197. Toronto 9, Ont.
Mes gaminame geriausios
kokybės produktus:

šviežią, rūkytą ir virtą mėsą, įvairias dešras.
Rinkos kainomis.

Priimami užsakymai vestuvėms,
piknikams, pokyliams.

Vyrų ir moteriškų rūbų siuvėjas

Ed. KONDRATAS

Turiu didelį pasirinkimą anglišių ir vietinių medžiagų kostiu-
mams ir paltams. Visus siuvimo darbus atlieku skoningai,
punktualiai ir pigiai.

1113A Dundas St. W. (netoli Ossington), Toronto, Ont., Canada
Telef. LL. 9626

Visų rūšių laikrodžius, puošmenas ir brangenybes
rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas

LAIKRODININKA

turintį 30 metų profesinę praktiką
Kalbu lenkiškai

M. MAIŪNA — 1187 DUNDAS ST. W. TORONTO

TORONTO, Ont.

Mokslu metus pradėdant

Ši šeštadienį, rugsėjo 13 d., Toronto Maironio vardo lietuvių šeštadieninė mokykla pradeda 4-tuosius mokslo metus.

Mokykla veiks tose pačiose Sv. Pranciškaus parapijos mokyklos patalpose — Claremont Dundas gatvių susikirtime, arti lietuvių bažnyčios.

Susitarus su mokyklos sargu, šiais mokslo metais mokykla veiks kiekvieną šeštadienį nuo 9 val. iki 12 val. Be turimų dalykų mokyklos kursas norimas praplėsti rankdarbių, dainavimo ir sporto pamokomis. Taip pat įkuriama VI skyrius, skirtas tiems, kurie pereitais mokslo metais mokyklos kursą baigė.

Lietuviškosios mokyklos išlaidų kymas ir jos sekmėgumas yra paremtas visų patalpojimų ir geriausių norais. Įvertindami šios mūsų vienintelės lietuviškos mokslo įstaigos Toronto reikšmę, būkime visi jos nuosirdus rėmėjai ir palaikytojai.

Padarė vizitą min. V. Gyliai

Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba su v-bos pirm. J. Matulioniu prieky, rugsėjo 7 d. padarė vizitą suvereninė Lietuvos atstovui Gen. Konsului min. Vytautui Gyliai jo puikioje rezidencijoje 11 Grenadier Hights.

Neo-kanadiečiai dailininkai parodys savo darbus

Neo-kanadiečių menininkų klubas — The Art Club of New Canadians — sudarė plačią savo veiklos programą šiam rudeniui ir ankstyvai žiemai.

Klubas išstato savo narių darbus parodoje — The National Hobby and Handicraft Show in Toronto — spalio 21-23 d. o kai kurie dailininkai ten pat pademonstruos visuomenę portretavimą, karikatūravimą, šikavių, molio modeliavimą ir medžio drožinėjimą.

Lapkričio 3 d. klubas pradės kursus pradedantiems tapyboje. Gamtos piešimas visiems namams trečiadienį, spalio 1 d., 8 val. klubo patalpose, Toronto.

Lapkričio 2 d. The Society for Aid to East European Refugees — Draugija Rytų Europos Pabėgėliams Remti — surengs specialią parodą Montrealyje. Šioje parodoje bus neo-kanadiečių iš už geležinės uždangos darbai.

Visuotinis susirinkimas įvyks Meno Klube pirmadienį, rugsėjo 15 d. Nariai ir neseniai atvykę dailininkai prašomi dalyvauti. Klubas adresas: The Arcade, 158 Yonge Street, Toronto; telefonas: WAverley 4219; darbo valandos: 5-8 val. pp. CS.

Vaidybos mėgėjų dėsmeiui

Rugsėjo 12 d., penktadienį, 7 val. vak. šaukiamas vaidybos mėgėjų metinis susirinkimas. Kviečiame tiek senus, tiek naujai į Toronto atvykusius scenos mėgėjus skaitlingai susirinkime dalyvauti ir įsijungti į šį kultūrinį darbą. Susirinkimas įvyks naujoje Lietuvių Namuose, 1129 Dundas St. W. (Dundas ir Ossington gt. kampas). II augšte, priešakiname kambarielyje.

Meno Mėgėjų Grupės V-ba.

Daug lietuvių moksleivių šiais mokslo metais daug lietuvių moksleivių pradėjo lankyti įvairias Toronto miesto kolegijas. daugumoje vadovaujamas katalikiškų vienuolių: mergaitės — sv. Juozapo ir Loreto, o berniukai — sv. Mykolo arba Oakwood De Lasalle kolegijas. Nemažas lietuvių skaičius, kaip garbūs ir turi gerą vardą mokiniai, į kolegijas buvo priimti iš 7-to skyriaus.

Per lietuvišką radijo val.

Ši šeštadienį, rugsėjo 13 d., bus speciali programa vaikams. Toronto skautės suvaizdins Šmaizienės vaizdėlį "Namelis". Vaidinimas truks apie 20 min.

Tautos šventės minėjimas

Tautos šventės minėjimas rugsėjo 7 d. Toronte įvyko savose patalpose — Lietuvių Namuose (Dundas ir Ossington gt. kampas). Muzikai St. Gailevičiui paskambinus Anglijos himną, minėjimą atidarė apyl. LOKO pirmin. J. R. Simanavičius, pasiūlydamas, jog šis minėjimas jau galėjo įvykti savuose Lietuvių Namuose, gražiai atremontuotoj, nors nedidelį salukę, pabrėždamas, jog torontiečiams, gausiai susibūrusiems į minėjimą, tai yra ženklas, kad turėtų nepasitenkinti jau turimais savais namais, bet siekti įsigyti didesnes patalpas.

Tylos minute pagerbus kritusių kovoj dėl Tėvynės laisvės, sekė KLB Krašto V-bos pirm. J. Matulionio kalba.

— Pavargę mūsų kojos, pavargę mūsų širdys be Nemuno pakrantių, be tėviškos dangaus... — poeto žodžiais prelegentas pradėjo savo šviežią turinį ir ugningą kalbą.

Tiesa, kalbėtojas nedaug teusiminė apie Tautos šventės reikšmę lietuvių tautai, tačiau jo žodis visus sužavėjo, nes buvo kalbėta itin aktualia nūdienės mūsų buities tema. Priminti šiandieniniai mūsų pavergtos Tėvynės vargai ir primintos mūsų — laisvėje esančių lietuvių pareigos savo tėvų žemei.

J. Matulionio žodžiu buvo užbaigta oficialioji minėjimo dalis. Po to pasidžiaugta menine programa. Tautinių šokių grupė, vadovaujama p. Ličkūnaitės-Sadeikišienės, pašoko Oželių ir Lenčiūgių, o parapijos choras, vedamas kun. B. Pacevičiaus, padainavo Strolis "Valiok, dalgėli", Gaubio "Žalioji girėlė", St. Simkaus "Šią naktelę" ir Vanaigaičio "Nuliūdo kapai". Be to, K. Mangliciu deklamuoja ir chorui pritariant, dar buvo išpildyta melodeklamacija Bendoriaus "O ko jūs liūdit".

Galiausiai meninė programa dar buvo papildyta tuo pačiu momentu išvykstančių į Hamiltoną koncertuoti torontiečių menininkų op. solistės P. Radzevičiūtės ir muz. St. Gailevičiaus — Kelpšos "Mano sielų šiandien šventė" ir "Ne margi sakalėliai".

Minėjimas baigtas Tautos himnu. Jame dalyvavo apie 300 žmonių. Deja, dėl permažos salės ne visi galėjo įtilpti ir daugelis grįžo į namus. Minėjime buvo plačiam lietuvių Pasai ir ženkli.

— Toronto. — Ir lietuviams gerai pažįstama Taut. Parodos moterų skyriaus direktorė Mrs. Aitken su šia paroda iš tos vietos pasitraukė. Ji šį darbą dirbo nuo 1923 metų.

Ukrainiečiai suka filmą

Toronte B. Soluk vadovaujant ukrainiečiai suka filmą pagal žinomą Lisenkos operetę "Corno-morci". Tam sukauptos pačios geriausios jų meninės patėjos. Irengra atėję, surinkta 135 aktorai. Lauko scenos daromos paliai St. Catharines, kur pastatyta ukrainietiška sodyba. Kas filmą finansuoja, tuo tarpu laiko ma paslaptįje — neskelbiama. Meninę pusę veda Tagav, dekoratyvinę — prof. Kubarskij, muzikinę prof. Turcevič, techninę B. Soluk. Prieš pora savaitių ukrainiečių lakraščiuose pasirodė pirmi vaizdai iš filmos.

TORONTIEČIAI ir HAMILTONIEČIAI

taip pat plačiųjų apylinkių lietuvių šį SEKMADIENĮ — rugsėjo 14 d. — vyksta į pirmą tokią didelę abiejų didžiųjų kolonijų

SUSITIKIMO ŠVENTĖ — GEGUŽINĖ

PRIE MEDAD EŽERO, p. Narušų ūkyje, visiems gerai žinomoje gegužinių vietoje. Numatyta įvairi pramoginė programa. Veiks turtingas bufetas — bus užkasti ir užsigerti! Šokiams gros žinomas BENNY FERRY orkestras.

AUTOBUSAI iš TORONTO nuo liet. parapijos bažnyčios pradės važti 1 val. pp. IŠ HAMILTONO nuo italų bažnyčios Barton-James gatvių kampe nuo 1 val. 30 min. Mašinomis vykti: nuo Hamiltono arba nuo Toronto keliu Nr. 5. Nuo Toronto vykstant, pravažiuoti kelią Nr. 25 ir sukiti į dešinę pirmu keliu, nedavžiauvus Waterdown miesteliu. Vykstant nuo Hamiltono, už to miestelio sukiti į kairę. Čia ir toliau ant kryžkelių bus rodyklės. Šventė-gegužinė ruošia K. Liet. K. Kultūros D-jos suorganizuotas mišrus Torontiečių ir Hamiltoniečių komitetas. ATSIMINKIM, KAD GEGUŽINIŲ SEZONAS JAU UZDAROMAS!

L. Skautų Brolijos

Vyr. Skautininko, Brolijos Vadijos ir Skautų Aido red. naujasis adresas: Stp. Kairys, 102 Quebec Ave., tel. MU 8630.

B. S. F. rinkliava

Šį sekmadienį, per visas pamaldas pravedus rinkliavą bažnyčios statymo fondo naudai surinkta \$745.05. Už gausias aukas G.G. Aukotojams nuosirdžiai dėkoja Baž. statymo Fondo Valdyba.

TL orkestras "Trimitas"

Šį šeštadienį vyks į Hamiltoną, kur įvyks didžiulis muzikų-instrumentalistų koncertas.

Šokių vakaras

Rugsėjo 13 d. šv. Kazimiero auditorijoje, 154 Roncesvalles Ave. (prie Garden St.), Toronto jūrų skautų K.K. Vaidoto Laivas rengia šokių vakarą. Gros gera kapela. Pradžią 8 val. vak. Toronto visuomenę kviečiame atsilankyti ir smagiai praleisti laiką.

K.K. Vaidoto Laivas.

Sporto klubas "Vytis" šio mėnesio 20 d. Lietuvių Namuose rengia šokus. Sportininkai kviečia visus dalyvauti ir tuo paremti klubo pastangas išlaikyti lietuvišką vienatę svetimųjų tarpe.

Išplėšė banką

Dominion Bank skyr. Roncesvalles Ave. ir Howard Park Ave. kampe pereiną penktadienį du plėšikai, surišę tarnautojus, išnešė \$28.000. Tarnautojų tarpe buvo ir lietuvių Aldona Grigaliūnaitė.

Banditai pabėgo

Neseniai taip triukšmingai sugaudyti banditai, bėgautant nuo kovę policininką, iš kėlėjimo pabėgo. Šio pirmadienio rytą jie išlaužė langą ir perlėpė sieną dingo. Pabėgusieji E. Alonzo Boyd, St. Suchan, L. Jackson ir W. R. Jackson — buvo kaltinami daugeliu nusikaltimų. Penktadienį išplėšė iš Dominion Bank \$28.000 ar tik nebus paskirti "kelionipiniginiams".

— Toronto. — Ontario valdžia projektuoja praplėsti parlamento rūmus Queen Parke, pristatant rytų pusėje priestatą už 1 milijoną dolerių.

— Toronto. — Laivininkvstės įarbininkų unija nutarė reikalauti, kad būtų suvaržytas ir pailau visai uždraustas svetimų laivų plaukiojimas Kanados vandenynse. Beabejo, tuo norima užsitikrinti sau daugiau darbo.

— Toronto. — Parodoje šiais metais buvo pasimetusių per 4000 vaikų.

Š.m. rugsėjo 12 d., penktadienį, 8 val. vak., parapijos salėje įvyks šokiai. Griezia 6 asmenų italų orkestras. Įėjimo kaina 50c.

IESKOMA pirkti lietuviškų skaitlinių. Skambinti vakarais tarp 7-8 val. tel. WA. 9372. Klausiti Alex.

LAIKRAŠČIUS IR ŽURNALUS užsisakykite per įgalioją spaudos atstovą Vytautą Aušrotą, 206 Gilmour Ave. Tel. /LY. 0305, o sekmadieniais po pamaldų — parapijos salėje, prie "Tėv. Žibučių" knvzyno. Adresų pakeitimas veltui.

Lotvių kompozitorius ir pionistas TALIVALDIS KENINS Nacionalinės Paryžiaus konservatorijos ir UNESCO laureatas, dabar Toronte atidaro studiją. Pilnas muzikinis auklėjimas piano teorijoje ir akompanime. Prof. Philip's (Paryžiaus) metodas vaikams ir pradedantiems.

Kreiptis pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 7-8 val. į St. Andrews Church (Carlton-Jarvis kampas) arba telefonu TR. 1835.

Kalba angliskai, prancūziskai ir vokiškai.

PIRMAS SMAGUS POBŪVIS LIETUVIŲ NAMUOSE!

TLNFondo Valdyba ruošia šeštadienį, rugsėjo 13 d. Lietuvių Namuose — 1129 Dundas St. W. —

PIRMĄ POBŪVĮ — ŠOKIUS

Grieš puikus orkestras. Bufetas su gėrimais veiks II augšto patalpose ir rūsyje. Šokiai I augšto salėje

Kviečiame Toronto visuomenę atsilankyti į savo namus ir smagiai laiką praleisti. Pradžią 8 val. vak. Įėjimas moterims 50c, vyrams 75c. TLNFondo Valdyba.

Vakariniai kursai Toronte

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiame spalio mėn. pradžioje prasideda vakariniai kursai. Mokoma ne tik anglų kalbos, bet ir įvairių specialybių. Mums, praktiškai patyrusiems, ką reikią turėti kurios nors specialybės, tektų susidomėti ir teikiama proga pasinaudoti. Specialistams garantuojamas ne tik geresnis atlyginimas, bet ir nuolatinis darbas. O mokytiis amato niekada nėra vėlu.

Viena iš geriausių Toronte mokyklų yra Ryerson Institute of Technology, 50 Gould St., kuriam nuo spalio mėn. pradžios iki sekančių metų kovo mėn. pabaigos bus dėstoma šie dalykai:

1. Architectural technology.
2. Business
3. Electric and electric technology
4. Fashion
5. Furniture and interior design
6. Graphic arts
7. Industrial chemistry
8. Institution and home management
9. Jewellery arts
10. Mechanical and industrial technology
11. Photographic arts
12. Retail merchandising
13. English and modern languages
14. Mathematics
15. Social sciences.

Apibūdinti kiekvieną sritį plačiau sunkoka; geriausia parašyti laišką (nedėti persiuntimui pašto ženklų) minėtam institutui, kuris atsiųs informaciją su smulkiais paaiškinimais. Registracija prasideda rugsėjo 29 d. 7.30 val. vak. Patartina nueiti tą vakarą žymiai anksčiau, nes norinčių patekti institutui būna

— Hong Kongas. — Vysk. Fr. X. Ford, niujorkietis, suimtas daugiau kaip prieš metus, kaip gauta žinių, mirė komunistų kėlėjime Kantone dar vasario mėn.

— Vašingtonas. — Nuo rugsėjo 1 d. JAV pagaliau atidarė sieną Meksikos mėsai ir galvijams, uždarytą dar 1946 m. dėl prasižėjusios snukio ir nagų ligos. Kad Meksika užverstų galvijais JAV rinką, nelaukiama, tačiau Kanadai tai vis dėlto smūgis, nes jos mėsos eksportui į JAV tebėra durys uždarytos. Jei epidemija nebeapsireikš, siena turėtų būti atidaryta kitų metų pradžioje.

— Haaga. — Tarptautinis Tribunalas pripažino JAV tezę, kad 1948 m. Maroko įstatymas, suvaržęs importą iš visų kraštų, neličia JAV, kurioms pagal 1906 m. Alžiro įstatymą priklausė tokios pat teisės, kaip prancūzams. Teismas taip pat pripažino, kad pagal 1836 m. Maroko ir JAV sutartį JAV konsulams priklausė teisė spresti ginčus JAV piliečių prekybos klausimais. Visais kitais atvejais Tribunalas konsulams nepripažino jokios jurisdikcijos.

— Vašingtonas. — JAV senato vidaus saugumo komitete prieita išvados, kad komunistinė propaganda skleidžiama kaiku riu komunistuiančių rašytojų per radiją ir televiziją. Du tokie rašytojai tardomi.

— Haaga. — Tarptautinis Tribunalas pripažino JAV tezę, kad 1948 m. Maroko įstatymas, suvaržęs importą iš visų kraštų, neličia JAV, kurioms pagal 1906 m. Alžiro įstatymą priklausė tokios pat teisės, kaip prancūzams. Teismas taip pat pripažino, kad pagal 1836 m. Maroko ir JAV sutartį JAV konsulams priklausė teisė spresti ginčus JAV piliečių prekybos klausimais. Visais kitais atvejais Tribunalas konsulams nepripažino jokios jurisdikcijos.

— Vašingtonas. — JAV senato vidaus saugumo komitete prieita išvados, kad komunistinė propaganda skleidžiama kaiku riu komunistuiančių rašytojų per radiją ir televiziją. Du tokie rašytojai tardomi.

— Haaga. — Tarptautinis Tribunalas pripažino JAV tezę, kad 1948 m. Maroko įstatymas, suvaržęs importą iš visų kraštų, neličia JAV, kurioms pagal 1906 m. Alžiro įstatymą priklausė tokios pat teisės, kaip prancūzams. Teismas taip pat pripažino, kad pagal 1836 m. Maroko ir JAV sutartį JAV konsulams priklausė teisė spresti ginčus JAV piliečių prekybos klausimais. Visais kitais atvejais Tribunalas konsulams nepripažino jokios jurisdikcijos.

— Vašingtonas. — JAV senato vidaus saugumo komitete prieita išvados, kad komunistinė propaganda skleidžiama kaiku riu komunistuiančių rašytojų per radiją ir televiziją. Du tokie rašytojai tardomi.

— Haaga. — Tarptautinis Tribunalas pripažino JAV tezę, kad 1948 m. Maroko įstatymas, suvaržęs importą iš visų kraštų, neličia JAV, kurioms pagal 1906 m. Alžiro įstatymą priklausė tokios pat teisės, kaip prancūzams. Teismas taip pat pripažino, kad pagal 1836 m. Maroko ir JAV sutartį JAV konsulams priklausė teisė spresti ginčus JAV piliečių prekybos klausimais. Visais kitais atvejais Tribunalas konsulams nepripažino jokios jurisdikcijos.

— Vašingtonas. — JAV senato vidaus saugumo komitete prieita išvados, kad komunistinė propaganda skleidžiama kaiku riu komunistuiančių rašytojų per radiją ir televiziją. Du tokie rašytojai tardomi.

— Haaga. — Tarptautinis Tribunalas pripažino JAV tezę, kad 1948 m. Maroko įstatymas, suvaržęs importą iš visų kraštų, neličia JAV, kurioms pagal 1906 m. Alžiro įstatymą priklausė tokios pat teisės, kaip prancūzams. Teismas taip pat pripažino, kad pagal 1836 m. Maroko ir JAV sutartį JAV konsulams priklausė teisė spresti ginčus JAV piliečių prekybos klausimais. Visais kitais atvejais Tribunalas konsulams nepripažino jokios jurisdikcijos.

— Vašingtonas. — JAV senato vidaus saugumo komitete prieita išvados, kad komunistinė propaganda skleidžiama kaiku riu komunistuiančių rašytojų per radiją ir televiziją. Du tokie rašytojai tardomi.

MONTREAL, Que.

Pradėjo vikt "T. Žiburių"

korespondencijų skyrius

Skyriaus tikslas — patarnauti "TŽ" skaitytojams Montrealyje suregistruojant svarbesnius įvykius bei organizacijų pranešimus ir perduoti laikraščiu. Skyriaus adresas: "TŽ" korespondencijų skyrius, c.o. I. Mališka, 1083 Crawford Bridge, Verdun, P.Q. Telef. HE. 0850.

Zinios ir naujienos mielai priimamos telef. HE. 0850 kasdien po 8 val. v., o rašytos korespondencijos persiuntimui pristatomos į Korespondencijų Skyrių tiesiog arba į Spaudos Kioską Aušros Vartų parapijos salėje tuojau po pamaldų. Zinios gautos sekmadienį pateks į "TŽ" tos savaitės numerį.

— KLB Kr. Tarybos suvažiavimo proga ruoštas viešas pobūvis svečių garbei davė \$382,95 pajamų. Suvažiavimo pravedimui KLB LOK — išleido \$449,27. Tokiu būdu suvažiavimo pravedimas atsiėjo \$66,32, vietoje numatytų \$200 ir tai tik dėka Montrelio lietuviams, kurie su tikru nuosirdumu ir lietuvišku vaisingumu buvo pirmojo KLB Tarybos suvažiavimo šeimininkai.

Deja, to pačio negalima pasakyti apie Montrelio ALOKą, kurio piniginis įnašas KLB organizavimui tesiekia \$20.

KLB LOKas Montrealyje savo 3 metų veiklos metu turėjo \$746,96 įplaukų. Iš to likutis \$265,40 perduotas KLB Krašto V-bai.

Tautos šventės minėjimas nukeltas į rugsėjo 14 d. sekmadienį ir supuola su Aušros Vartų parapijos metine švente. A. V. parapijos bažnyčioje 11 val. bus iškilmingos pamaldos, kuriose organizacijos ir mokykla dalyvaus su vėliavomis. Pamaldų metu giedos op. solistė p. Kardenienė ir parapijos choras. Tuojau po pamaldų salėje bus paruošti trumpi pusryčiai norintiems užkasti. Po to iškilmingas minėjimo aktas, žemai, bažnyčios patalpose.

Mokslas šeštadieninę mokyklą prasideda šį šeštadienį, rugsėjo 13 d. Mokiniai renkasi 1 val. į St. Willibord mokyklos patal-

pas, ten pat, kur ir praėjais metais. Šiuo metu jau užsiregistravo 75 mokiniai. Užsiregistruoti bus galima ir atėjus šeštadienį mokyklą. Mokykla turės 5 grupes — klases, iš kurių viena bus pradžios lygio lietuvių kalbos, Lietuvos geografijos ir istorijos dalykose. Mokykloje dirbs 4 mokytojai, vedėjas p. A. Ališauskas.

A. V. parapijos metinei šventei pasiruošti šią savaitę 8 val. v. bažnyčioje laikoma novena prie Nekaltiausio Dievo Motinos Širdies.

Pakrikštyta AV bažnyčioje Jurgis Gavėlis ir Petras Raimondas Drešeris.

Susiedavo Valė Daniliauskaitė ir Liudas Stankevičius. Su tuoktuvės įvyks už keleto mėn.

Praeitą sekmadienį Montrelio A.V. parapijos salėje žaidė draugiškas krepšinio rungtynes Montrelio estų ir lietuvių rinktinės. Laimėjo lietuvių pasekme 67:22. Estų žaidikai pasižymėjo pernelgy jaunu amžiumi. Kaip jų vadovas pareiškė, 3 jų rinktinės nugalėtojai žaidikai negalėjo dalyvauti dėl susidėjusių aplinkybių. Lietuviai su estais susitiko pirmą kartą.

Pereitą sekmadienį po krepšinio rungtynių su estais nemažas lietuvių jaunimo būrelis susirinko pasilinksinti pas p. Strėlius. Vaisingų šeiminkų pavaišinti, pasilinksminę ir padainavę grįžo patenkinti namo, kultūringai praleidę sekmadienio popietę.

— Rugsėjo 4 d. įvyko Montrelio moksleivių atkų susirinkimas, pirm. J. Ladygai, bei sekr. A. Pusaraskui. Susirinkime buvo padaryta plati apžvalga iš Pax Romana suvažiavimo.

Montrelio Star išspausdino pasikalbėjimą su A. Bajorinu, Pax Romana kongreso liet. atstovu. Pasikalbėjime iškeltas Lietuvos dabartinis pavergimas, koncentracijos stovyklos, persekiojimai tautos ir bažnyčios, partizanų kovos ir jų atsisaukimas į Šventąjį Tėvą, pagaliau priminta "Ateities" senjūriai su Pax Romana.

NAMŲ PIRKIMO REIKALAI

HIGH PARK — BLOOR RAJONE

geresniems namams ir geresniam patarnavimui kreipkitės pas:

A. GARBENIS

MENARY & SON REAL ESTATE

431 Roncesvalles Ave., Toronto

TEL. LL. 1112 - - - VAKARAIS HY. 1543

VISADA IR VISUOMET

įvairius apsidraudimo reikalus Jums sutvarkys

J. BERŽINSKAS

1212 Dundas St. W. Toronto - - - Tel. LA. 9547 ir MU. 3940

Sios savaitės namų pirkimai:

- \$17.000. Roncesvalles ir Marion rajone, 10 kamb., atskiras mūrinis namas, 2 vonios ir moderniška virtuvė, garažas. Alyvos šildymas. Įmokėti \$6.000.
- \$27.000. High Park Blvd., 10 kamb., 3 vonios, vandeniu—alyva šildomas, atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, puikus svečių kambarys. Įmokėti \$8.000.
- \$15.500. Beverley g-vėje, prie Dundas, 8 kamb., vandeniu—alyva šildomas, 3 virtuvės, labai patogus nuomavimui. Įmokėti \$4.000.
- \$105.000. Bloor — High Park rajone, puikus 10 metų senumo apartamentas, 18 butų, 1 butas susideda iš 5-6 kambarių, visi butai turi šaldytuvus ir elektr. krosnis. Pajamos į metus \$15.000. Įmokėti \$60.000.
- \$12.500. Indian Rd. ir Bloor rajone, 7 kamb., alyvos šildymas, garažas. Įmokėti \$4.000.

Klauskite: V. Andrejausko-Andrews

LA. 2763 ir LA. 6101

Geresniam namų pirkimui ir geresniam patarnavimui ir teisingam patarimui pirkite per

H. M. DAVY & CO
105 Roncesvalles Ave., Toronto
LA. 2763 LA. 6101

KINO "CENTRE" 772 Dundas St. W. Toronto

kasdien nuo 6 val. vak. Jaukliai apšildyta — grynas oras

Ketvirtadienį — šeštadienį, rugsėjo 11, 12, 13 d.
SHOWBOAT — spalvota — Kathryn Grayson, Howard Kee.
MULE TRAIN — Gene Autry

Pirmadienį — trečiadienį, rugsėjo 15, 16, 17 d.
"ITTE WOMAN — June Allyson, Elizabeth Taylor
MYSTERY SUBMARIN — Marta Toren, MacDonald Carey

INKSMI IR IDOMUS PRIEDAI KIEKVIENOJ PROGRAMOJ
rie kiekvienos programos rodoma nauja "Savaitinė apžvalga"

Lietuvis pigiai perveža baldus, bagažą, prekes ir kit.

VEZAMA IR Į PROVINCIJĄ.

Kreiptis:

9 Pearson Ave., Toronto
Telefonas LO. 8828

BALTIC CARTAGE & MOVERS

pergabena baldus, specialistas pervežti šaldytuvus. Transportavimų rūšių. Didelis sunkvežimis. Informaciją kreiptis OL 1403 9 Delaware Ave., Toronto, Ont 24 valandų tarnyba.